

Sukladno članku 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluci o davanju ovlasti Zakonodavnom povjerenstvu Skupštine Brčko distrikta BiH, broj 01-02-140/09 od 28. 10. 2009. godine Zakonodavno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH na 64. sjednici održanoj 29. 11. 2011. godine utvrdilo je pročišćeni tekst Zakona o poduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/01) sa izmjenama i dopunama Zakona o poduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 10/02, 14/02, 1/03, 8/03, 4/04, 19/07 i 34/07).

Broj: 01.3-05-1188/11
Brčko, 29. 11. 2011. godine

PREDSJEDNIK
ZAKONODAVNOG POVJERENSTVA
Ilija Marić, v.r.

Z A K O N **O PODUZEĆIMA BRČKO DISTRIKTA** **BOSNE I HERCEGOVINE** (pročišćeni tekst)

DIO 1: OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1

Ovaj zakon uređuje osnivanje, pravni status, upravljanje i prestanak poduzeća, kao i početak obavljanja djelatnosti, pravni status i prestanak obavljanja djelatnosti poduzetnika i njihovih podružnica u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Definicije

Članak 2

U ovom zakonu, izraz:

1. "Poduzeće" označava pravnu osobu koja samostalno na tržištu obavlja djelatnost radi stjecanja dobiti.
2. "Poduzetnik" označava fizičku osobu koja samostalno na tržištu obavlja djelatnost radi stjecanja dobiti.
3. "Podružnica" označava dio tuzemnog ili stranog poduzeća ili dio djelatnosti tuzemnog poduzetnika izdvojen od sjedišta poduzeća ili poduzetnika.
4. "Tuzemno poduzeće i tuzemni poduzetnik" označava poduzeće i poduzetnika sa sjedištem u Distriktu i entitetima Bosne i Hercegovine.
5. "Sud" označava Osnovni sud Distrikta.
6. "Vlada" označava Vladu Distrikta.
7. "Član obitelji" označava supružnika, srodnika u izravnoj liniji i srodnika u pobočnoj liniji, do drugog stupnja srodstva.
8. "Odgovorna osoba" označava osobu kojoj je u poduzeću povjereno obavljanje određenih poslova u svezi s upravljanjem, vođenjem poslovanja ili rukovođenjem procesa rada.
9. «Vlasnik kapitala poduzeća» označava osnivače poduzeća i dioničare.

10. "Financijska organizacija" označava banku, osiguravajuće društvo, brokersko društvo ili bilo koju drugu osobu ovlaštenu da se bavi financijskim transakcijama i transakcijama s vrijednosnim papirima.
11. "Ovjerena isprava" označava ispravu koju ovjerava Sud ili drugo ovlašteni organ.
12. «Objaviti u Službenom glasniku» označava objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, i na drugi propisan način.
13. "Kamata" označava kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koju određuje Središnja banka Bosne i Hercegovine za svoje zajmove bankama u zemlji, od dana prispjeća obveze do dana plaćanja.
14. "Povezana poduzeća" označava samostalna poduzeća koja su uzajamno povezana na takav način da jedno, izravno ili neizravno, kontrolira ili je kontrolirano ili je pod zajedničkom kontrolom s drugim poduzećima.
15. "Statut" označava najviši pravni akt poduzeća kojim se uređuje: osnivanje, naziv, sjedište, osnovni kapital, djelatnosti, organi, zastupanje i druga značajna pitanja koja se odnose na organizaciju i rad poduzeća.

Društva i poduzeća

Članak 3

- (1) Poduzeće može biti organizirano u jednom od sljedećih oblika:
 1. društvo s neograničenom odgovornošću,
 2. komanditno društvo,
 3. dioničko društvo ili
 4. društvo s ograničenom odgovornošću.
- (2) Društvo može osnovati tuzemna, i strana, fizička i pravna osoba, izuzev ako zakonom nije drugačije određeno.

Pravna osoba i registriranje

Članak 4

- (1) Poduzeće stječe svojstvo pravne osobe upisom u Registar poduzeća i poduzetnika Distrikta (u daljnjem tekstu: Registar).
- (2) Poduzeće kao pravna osoba ima sposobnost stjecanja prava vlasništva nad pokretnim i nepokretnim stvarima, sposobnost stjecanja prava i preuzimanja obveza, kao i sposobnost da tuži i bude tužena.
- (3) Svaka osoba koja prije upisivanja u Registar zastupa poduzeće bit će cjelokupnom svojom imovinom odgovorna za obveze koje iz toga zastupanja proisteknu, a ukoliko postoji više takvih osoba, ona će biti solidarno odgovorna. Ako osobe u tom svojstvu steknu neka prava, one su obvezne takva prava prenijeti na poduzeće nakon upisa u poduzeća u Registar, izuzev ako poduzeće odbije prihvatiti prenošenje takvih prava.

Osnivački akt

Članak 5

- (1) Osnivački akt poduzeća je ugovor o osnivanju ili statut.
- (2) Osnivački akt poduzeća koje osniva jedan osnivač je odluka o osnivanju, izuzev u slučaju dioničkog društva.
- (3) Osnivački akt iz stavaka 1 i 2 ovog članka sastavlja se u pismenom obliku, a potpisi osnivača se ovjeravaju.
- (4) Osnivački akt iz stavaka 1 i 2 ovog članka sadrži odredbe o:
 1. nazivu i sjedištu poduzeća,
 2. imenu i prezimenu osnivača, adresi i jedinstvenom matičnom broju, a kada je osnivač pravna osoba – o nazivu, sjedištu i matičnom broju te pravne osobe,
 3. djelatnosti poduzeća,
 4. osnovnom kapitalu,
 5. pravima, obvezama i odgovornostima osnivača,
 6. uvjetima i načinu utvrđivanja i raspoređivanja dobiti i snošenju rizika,
 7. zastupanju poduzeća,
 8. drugim pitanjima propisanim zakonom ili drugim propisom.

Djelatnost

Članak 6

- (1) Poduzeća mogu obavljati sve djelatnosti, izuzev ako zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Zakonom se može odrediti da neke djelatnosti mogu obavljati samo određene vrste poduzeća ili druge organizacije ili osobe.
- (3) Poduzeća mogu obavljati samo djelatnosti koje su u okviru djelatnosti upisanih u Registar. Pored djelatnosti upisanih u Registar, poduzeće može obavljati i druge djelatnosti koje služe djelatnosti upisanoj u Registar ili su nužne za postojanje poduzeća.
- (4) Pravni poslovi koje poduzeće zaključi s trećom osobom izvan registriranih djelatnosti, smatrat će se pravno valjanim, izuzev ako je treća osoba znala ili je morala znati za prekoračenje. Upis djelatnosti u Registar ne podrazumijeva da je treća osoba znala ili morala znati za prekoračenje.
- (5) Poduzeće ne može započeti s obavljanjem djelatnosti nakon upisa u Registar i nakon što mjerodavno tijelo utvrdi da su ispunjeni uvjeti za obavljanje djelatnosti, ako je to određeno zakonom ili drugim propisom.

Odgovornost poduzeća i vlasnika

Članak 7

- (1) Poduzeće odgovara za svoje obveze cjelokupnom svojom imovinom.

- (2) Poduzetnik odgovara za svoje obveze svojom cjelokupnom imovinom.
- (3) Svaki član društva s neograničenom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu, odgovaraju za obveze društva cjelokupnom svojom imovinom.
- (4) Dioničar u dioničkom društvu, član društva s ograničenom odgovornošću i komanditor u komanditnom društvu, odgovara za obveze društva samo do visine svog uloga u kapitalu društva. Dioničar, član društva s ograničenom odgovornošću i komanditor odgovara za obveze društva cjelokupnom svojom imovinom bez ograničenja u sljedećim slučajevima:
1. ako primjereno članku 4 ovog zakona, zastupa društvo prije nego što je društvo upisano u Registar,
 2. ako rabi društvo za postizanje osobnih ciljeva koji nisu sukladni s ciljevima društva i drugih vlasnika društva u cjelini,
 3. ako upravlja poslovima ili imovinom društva kao da su njegovi,
 4. ako rabi društvo da prevari vjerovnike društva ili
 5. ako izazove ili utječe na pojavu rasipanja ili trošenja imovine društva radi svoje osobne koristi ili koristi trećih osoba ili ako izazove ili utječe na stvaranje obveza društva, i ako je znao ili je trebao znati da društvo ne će biti u stanju da takve obveze izmiri.

Sjedište

Članak 8

Sjedište poduzeća je u mjestu određenom u osnivačkom aktu i upisano u Registar.

Podružnica

Članak 9

- (1) Poduzeće i poduzetnik mogu imati jednu ili više podružnica.
- (2) Podružnica poduzeća nije pravna osoba, već čini poslovnu jedinicu poduzeća izdvojenu od sjedišta poduzeća. Podružnica zaključuje pravne poslove za račun poduzeća.
- (3) Podružnica poduzetnika je dio djelatnosti poduzetnika izdvojen od sjedišta poduzetnika.
- (4) Podružnicu može osnovati tuzemno i strano poduzeće i tuzemni poduzetnik.
- (5) Podružnica se upisuje u Registar.

Poduzeća sa sjedištem izvan Distrikta

Članak 10

- (1) Poduzeće i poduzetnik sa sjedištem izvan Distrikta, a ima registriranu podružnicu u Distriktu, ima ista prava i položaj kao i poduzeće i poduzetnik sa sjedištem u Distriktu, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

- (2) Poduzeće registrirano izvan Bosne i Hercegovine, može osnovati podružnicu u Distriktu, samo ako je osnovano u zemlji domicila dulje od godinu dana ili ako ima minimalni kapital u iznosu od najmanje 500.000 KM/DEM ili protuvrijednosti u eurima.

Početak rada podružnice

Članak 11

- (1) Podružnica glavnog poduzeća koje je registrirano izvan Distrikta, ne može početi s radom u Distriktu prije upisa u Registar.
- (2) Na podružnicu iz stavka 1 ovog članka, primjereno će se primjenjivati odredbe ovog zakona koje se odnose na poslovne knjige i godišnja poslovna izvješća.

Glavna podružnica

Članak 12

- (1) Ako poduzeće koje je registrirano izvan Distrikta, istodobno osnuje nekoliko podružnica u Distriktu, prijava za upis u Registar i naziv podružnice, moraju sadržati naznaku, koja podružnica je glavna podružnica.
- (2) Ako poduzeće koje je registrirano izvan Distrikta osnuje uzastopno nekoliko podružnica u Distriktu, prijava za upis u Registar mora sadržati redni broj svake podružnice.

DIO 2: ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA 1: NAZIV PODUZEĆA

Naziv

Članak 13

- (1) Naziv poduzeća je ime pod kojim poduzeće posluje.
- (2) Naziv poduzeća sadrži oznaku djelatnosti, sjedište poduzeća i sljedeće:
1. Naziv društva s neograničenom odgovornošću sadrži prezime najmanje jednog člana, sa oznakom da postoje i drugi članovi i s oznakom "d. n. o." (društvo s neograničenom odgovornošću),
 2. Naziv komanditnog društva sadrži prezime najmanje jednog komplementara sa oznakom "k.d." (komanditno društvo), i ne smije sadržati imena niti jednog komanditora,
 3. Naziv dioničkog društva sadrži oznaku "d.d." (dioničko društvo), i
 4. Naziv društva sa ograničenom odgovornošću sadrži oznaku "d.o.o." (društvo s ograničenom odgovornošću).

- (3) Poduzeće može koristiti skraćeni naziv koji sadrži riječi ili naznake koje ga razlikuju od naziva drugih poduzeća, a naznačuju oblik poduzeća. Naziv podružnice poduzeća sadrži pun naziv poduzeća, kao i sjedište podružnice i naznaku statusa podružnice.
- (4) Naziv i skraćeni naziv koji poduzeće koristi upisuje se u Registar. U poslovnim djelatnostima, poduzeće koristi samo svoj registrirani puni ili skraćeni naziv, i taj naziv će biti naznačen na poslovnim prostorijama poduzeća. U svom poslovanju poduzeće koristi naziv koji je upisan u Registar.
- (5) Naziv poduzeća se može prenijeti na drugu osobu samo kao dio prijenosa samog poduzeća.

Zabrane i ograničenja naziva

Članak 14

- (1) Naziv poduzeća ne može sadržavati:

1. riječi, znakove ili simbole koji su suprotni zakonu ili javnom moralu ili koji vrijeđaju nacionalna, religijska ili druga osjećanja javnosti,
2. zaštićene robne ili uslužne znakove ili trgovačke nazive drugih pravnih i fizičkih osoba,
3. službene simbole ili znakove,
4. imena ili znakove entiteta Bosne i Hercegovine, strane zemlje ili međunarodne organizacije ili
5. riječi ili znakove koji bi mogli dovesti do stvaranja zabune u pogledu vrste i opsega poslovanja ili dovesti do zamjene s nazivom ili znakom drugog poduzeća ili povrede prava drugih osoba.

- (2) Naziv poduzeća može sadržati riječi "Brčko", "Distrikt" i "Bosna i Hercegovina", kao i njihove izvedenice i skraćenice, samo uz dozvolu Odjela za stručne i administrativne poslove.
- (3) Naziv poduzeća može sadržati ime i prezime osobe koja nije osnivač poduzeća, samo po odobrenju te osobe ili njegovih zakonskih nasljednika.
- (4) Na zahtjev Odjela za stručne i administrativne poslove ili osoba spomenutih u prethodnom stavku, Sud će izbrisati u Registru riječi, imena i prezimena, koja su unesena kao dodatni sastojci naziva poduzeća.

Jezik na kojem naziv glasi

Članak 15

- (1) Naziv mora biti napisan na jeziku u službenoj uporabi u Distriktu, a prijevod na strani jezik može se rabiti samo zajedno s nazivom na jeziku u službenoj uporabi.
- (2) Naziv može sadržavati strane riječi koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku u službenoj uporabi u Distriktu.

Prezime kao dio naziva poduzeća

Članak 16

- (1) Ako naziv društva s neograničenom odgovornošću ili komanditnog društva sadrži prezime koje već postoji u nazivu prethodno registriranog poduzeća, takav naziv poduzeća bit će promijenjen ili će mu se dodati imena ili riječi koje će ga razlikovati od naziva prethodno registriranog poduzeća.
- (2) Ako prezime osobe ostane dio naziva poduzeća po završetku njegovog članstva u poduzeću i ako on ili njegovi zakonski nasljednici zahtijevaju, njegovo prezime će biti izbrisano iz naziva poduzeća i više ne smije biti uključeno u naziv poduzeća.

Ekskluzivnost naziva poduzeća

Članak 17

- (1) Naziv poduzeća mora se jasno razlikovati od naziva drugih poduzeća, koja su registrirana u Distriktu.
- (2) Sud će odbiti prijavu za upis u Registar, ako naziv poduzeća nije u suglasnosti s ovim zakonom ili ako se naziv ne razlikuje dovoljno od naziva već registriranih poduzeća u Distriktu.
- (3) Ako registrirano poduzeće smatra da se naziv drugog poduzeća ne razlikuje jasno od njegovog naziva, može podnijeti zahtjev za brisanje naziva kasnijeg registriranog poduzeća iz Registra, kao i tužbu radi naknade štete koja je nastala kao posljedica korištenja spornog naziva u roku od tri (3) mjeseca od saznavanja spornog naziva, a najkasnije u roku od tri (3) godine od objavljivanja spornog naziva u Službenom glasniku.

GLAVA 2: REGISTRIRANJE PODUZEĆA

Obveza registriranja

Članak 18

- (1) Poduzeće, poduzetnik i podružnica sa sjedištem u Distriktu, upisuju se u Registar po postupku propisanim Zakonom o registru poduzeća i poduzetnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Poduzeće, poduzetnik i podružnica iz prethodnog stavka mora u Distriktu imati ovlaštenu osobu za prijam sudskih i drugih službenih pismena.
- (3) U Registar se upisuju naziv, sjedište, oblik, djelatnost, zastupnik, osnivački ulog, osnovni kapital i drugi podatci propisani zakonom i drugim propisom.

Izmjene i dopune i prestanak poduzeća

Članak 19

- (1) U slučaju promjene podataka koji su upisani u Registar ili nastanka uvjeta za brisanje određenih podataka iz Registra, poduzeće je dužno podnijeti prijavu za upis promjene ili brisanja u Registar, u roku od osam (8) dana od dana nastanka uvjeta za upis promjene ili brisanja podataka.
- (2) Ukoliko registrirano poduzeće prestaje postojati zbog likvidacije, spajanja, smrti fizičke osobe ili drugih okolnosti, likvidator ili zakonski sljednik tog poduzeća (ili druga osoba obvezana zakonom) dužan je podnijeti prijavu za upis brisanja poduzeća iz Registra u roku od osam (8) dana od dana nastanka uvjeta za upis brisanja poduzeća.

GLAVA 3: ZASTUPANJE

Zastupanje poduzeća

Članak 20

Poduzeće zastupa osoba određena zakonom ili osnivačkim aktom poduzeća (zastupnik).

Prokura

Članak 21

Poduzeće može dati prokuru jednom ili većem broju osoba, sukladno s postupkom određenim u osnivačkom aktu poduzeća. Poduzeće može imenovati jednog ili više prokurista (osoba s ovlašću za zastupanje) samo za podružnicu, pod uvjetom da je to ograničenje jasno naznačeno u Registru, a u suprotnom će se smatrati da je prokura dana za poduzeće u cjelini.

Zajednička prokura

Članak 22

Prokura može biti dana istodobno većem broju osoba, tako da sve one zajedno zastupaju poduzeće, a izjava volje treće osobe dana samo jednoj od njih, pravno je valjana.

Opseg prokure

Članak 23

- (1) Prokura ovlašćuje prokuristu da vrši sve pravne poslove u okviru djelatnosti poduzeća, osim ako uvjetima prokure te ovlasti nisu ograničene. Prokura ne sadrži ovlasti za zaključivanje poslova koji se odnose na otuđenje i opterećenje nepokretnosti, za koje prokurist mora imati posebnu ovlast.
- (2) Ograničenja prokure koje nije predviđeno ovim zakonom, nema pravni učinak prema trećim osobama.

Prestanak prokure

Članak 24

Prokura uvijek može biti opozvana. Prokura koja ima naznačen rok ili nadnevak prestanka prestaje po isteku tog roka ili nadnevaka. Prokura dana od strane poduzetnika, ne prestaje smrću ili invalidnošću poduzetnika.

Prijenos prokure

Članak 25

Prokurist ne može, davanjem prokure ili na drugi način, prenositi svoju ovlast na druge osobe.

Registriranje prokure

Članak 26

- (1) Poduzeće je dužno prijaviti upis u Registar davanje ili prestanak prokure.
- (2) Potpis prokurista deponira se u Registru. Pri potpisivanju u ime poduzeća prokurist koristi oblik potpisa koji je deponiran u Registru, uz napomenu da je on imenovani prokurist.

GLAVA 4: POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE

Definicija poslovne tajne

Članak 27

- (1) Poslovna tajna označava svaki podatak koji je određen kao takav pismenom odlukom poduzeća. S takvom odlukom će se upoznati vlasnici, zaposlenici, članovi tijela poduzeća i druge osobe koje su obvezne čuvati poslovnu tajnu.
- (2) Podatci koji bi očito izazvali znatnu štetu poduzeću ako bi došli u posjed neovlaštene osobe, također će se smatrati poslovnom tajnom, bez obzira jesu li određeni kao takvi odlukom iz prethodnog stavka.
- (3) Podatci koji su zakonima Distrikta određeni kao javni ili se moraju predavati ili objaviti, kao i podatci o kršenju zakona, dobrih poslovnih običaja, načela poslovnog morala i ravnopravnog obavljanja djelatnosti, ne mogu se odrediti kao poslovna tajna.

Zaštita poslovnih tajni

Članak 28

- (1) Poduzeće je dužno pismenom odlukom iz članka 27 stavak 1 ovog zakona, odrediti način zaštite poslovnih tajni i identitet i odgovornost osoba koje su ih obvezne čuvati.
- (2) Osobe izvan poduzeća također su obvezne čuvati poslovnu tajnu poduzeća ako znaju ili bi, s obzirom na prirodu podataka, morale znati da ti podatci čine poslovnu tajnu.
- (3) Pravni posao kojim se suprotno zakonu i volji poduzeća prenosi poslovna tajna neovlaštenim osobama, zabranjen je.

Zabrana konkurencije

Članak 29

- (1) Član društva s neograničenom odgovornošću, komplementar u komanditnom društvu, vlasnik udjela i član uprave i nadzornog odbora društva s ograničenom odgovornošću, član uprave i član nadzornog odbora dioničkog društva i prokurist, ne mogu imati to svojstvo, niti biti zaposleni, odnosno zastupnici drugog poduzeća, čije su djelatnosti u konkurentnom odnosu prema djelatnosti prvog poduzeća, niti može biti poduzetnik koji obavlja takvu djelatnost.
- (2) Osnivačkim aktom ili statutom poduzeća može se utvrditi da zabrana iz prethodnog stavka traje i poslije gubitka svojstva iz tog stavka, ali ne dulje od dvije (2) godine, i mogu se odrediti iznimne okolnosti kada te osobe mogu sudjelovati u aktivnostima konkurentnog poduzeća.
- (3) Aktima iz prethodnog stavka se mogu odrediti ista ograničenja i za komanditore u komanditnom društvu, odnosno za dioničare u dioničarskom društvu.
- (4) Odredbe ovog članka ne ograničavaju, niti utječu na posebne zabrane konkurencije koje važe za zaposlene u poduzeću.

Kršenje zabrane konkurencije

Članak 30

- (1) Ukoliko neka osoba prekrši klauzulu zabrane konkurencije, poduzeće može zahtijevati naknadu štete.
- (2) Poduzeće također može tražiti od počinitelja, da na poduzeće prenese korist ostvarenu poslovima koje je zaključio za svoj račun kršenjem klauzule zabrane konkurencije.
- (3) Prava predviđena ovim člankom zastarijevaju, u roku od tri (3) mjeseca od dana kada je poduzeće saznalo za kršenje klauzule zabrane konkurencije i za identitet počinitelja, a najkasnije u roku od jedne (1) godine od dana kada je kršenje učinjeno.

GLAVA 5: POSLOVNE KNJIGE I GODIŠNJI ZAVRŠNI RAČUN

ODJELJAK 1: OPĆE ODREDBE

Obujam i principi

Članak 31

- (1) Poduzeće koje ima sjedište u Distriktu ili posluje sukladno sa zakonima Distrikta, vodit će poslovne knjige, pripremati obračune i predavati godišnje završni račun sukladno s odredbama ovog zakona i drugih zakona i propisa Distrikta. Poduzeće će postupati sukladno Zakonu o računovodstvu, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim kodeksom računovodstvenih načela.

- (2) Računovodstveni iskazi moraju istinito i objektivno prikazivati stanje sredstava, izvore sredstava, prihoda i rashoda. Opći zahtjevi za pripremanje financijskih izvješća su točnost, stalnost, dosljednost, bilježenje promjena u trenutku njihovog pojavljivanja, pouzdanost, relevantnost, vjerodostojnost, usporedivost, razumljivost, kompletnost, opreznost, neutralnost, aktualna osnova, kao i drugi zahtjevi sukladno zakonu i drugim propisom.

Mala, srednja i velika poduzeća

Članak 32

- (1) Poduzeća i poduzetnici razvrstavaju se na mala, srednja ili velika, prema sljedećem kriteriju:
1. broj zaposlenih,
 2. prihod i
 3. prosječna razina imovine prema godišnjem knjigovodstvenom obračunu za posljednju poslovnu godinu.

- (2) Malo poduzeće je ono koje zadovoljava najmanje dva od sljedećih kriterija:

1. broj zaposlenih nije veći od 50,
2. godišnji prihod niži od 2.800.000 KM i
3. prosječna vrijednost imovine na početku i na koncu poslovne godine nije veća od 1.400.000 KM.

- (3) Srednje poduzeće je ono koje se ne može svrstati u mala i koje zadovoljava najmanje dva od sljedećih kriterija:

1. broj zaposlenih nije veći od 250,
2. godišnji prihod niži od 11.000.000 KM i
3. prosječna vrijednost imovine na početku i na koncu poslovne godine nije veća od 5.500.000 KM.

- (4) Veliko poduzeće označava poduzeće koje prelazi najmanje dva kriterija iz prethodnog stavka, a u svim slučajevima je to banka i osiguravajuće društvo.

Odgovornost za obračune i završne račune

Članak 33

- (1) Uprava poduzeća je odgovorna za pravodobnu pripremu i točnost računovodstvenog obračuna i godišnjeg završnog računa, koje dostavlja mjerodavnoj osobi ili tijelu poduzeća na suglasnost, na način i u roku određenim zakonom, drugim propisom, osnivačkim aktom ili statutom poduzeća.

- (2) Osobe ili tijela mjerodavna da daju suglasnost su:

1. članovi društva s neograničenom odgovornošću i komplementari komanditnog društva,
2. nadzorni odbor u dioničkom društvu,

3. nadzorni odbor, ukoliko postoji, ili u suprotnom skupština društva s ograničenom odgovornošću.

(3) Poslove vođenja poslovnih knjiga i sastavljanje knjigovodstvenih iskaza, može obavljati osoba koja ima odgovarajuću školsku spremu i ispunjava uvjete propisane zakonom i drugim propisom.

Čuvanje knjiga i dokumentacije

Članak 34

Poduzeće koje je dužno pripremati i podnositi računovodstvene obračune i godišnje završne račune, čuvat će ih na sigurnom sukladno s Međunarodnim računovodstvenim standardima, kojima se utvrđuju rokovi i način čuvanja knjigovodstvenih dokumenata, poslovnih knjiga, računovodstvenih iskaza i poslovnih izvješća.

Poduzeća kod kojih se obvezno vrši revizija

Članak 35

Na godišnjem računovodstvenom obračunu velikih komanditnih društava, velikih i srednjih dioničkih društava, velikih društava s ograničenom odgovornošću, i svih drugih društava čijim se vrijednosnim papirima trguje, izvršit će se revizija sukladno s posebnim propisima, u roku od šest (6) mjeseci po završetku poslovne godine.

ODJELJAK 2: KNJIGOVODSTVENI DOKUMENTI I POSLOVNE KNJIGE

Poslovne knjige

Članak 36

(1) Svako poduzeće je dužno voditi svoje poslovne knjige sukladno s izvornom knjigovodstvenom dokumentacijom, koja je pismena isprava o nastaloj poslovnoj promjeni, sastavljena sukladno zakonu, standardima i kodeksom.

(2) Vrste poslovnih knjiga i knjigovodstvene dokumentacije, njihov sadržaj, nadzor, premještanje i čuvanje, moraju biti sukladne zakonu, standardima i kodeksom.

(3) Poslovne knjige se vode sukladno sustavu dvojnog knjigovodstva.

Kontni račun i izgled računa

Članak 37

(1) Poduzeće vodi knjige sukladno s kontnim računom zasnovanim na važećim knjigovodstvenim standardima.

(2) Poduzeće će odabrati jedan od propisanih formulara računa utvrđenih zakonom ili drugim propisom, i rabić će ga u razvoju kontnog računa za vođenje svojih poslovnih knjiga.

ODJELJAK 3: KNJIGOVODSTVENA IZVJEŠĆA – OPĆE

Nužni uvjeti i sadržaj

Članak 38

(1) Godišnji završni račun, s knjigovodstvenim izvješćem, pripremaju sva mala dionička društva, sva srednja poduzeća, sva velika poduzeća i sva ostala poduzeća čijim se vrijednosnim papirima trguje. U tu svrhu vrši se razvrstavanje po veličini za poslovnu godinu za koju se priprema završni račun poduzeća.

(2) Godišnji završni račun mora sadržavati:

1. knjigovodstvenu bilancu, koja prikazuje stanje imovine i dugovanja u odnosu na izvore sredstava na koncu poslovne godine,
2. izjavu o dobiti/gubitcima koja prikazuje prihod, troškove i financijski rezultat na koncu poslovne godine,
3. u slučaju poduzeća navedenih u članku 35 ovog zakona, izjavu o izvorima i uporabi sredstava i
4. izjavu o uporabi dobiti i pokrivanju gubitaka.

Knjigovodstveno izvješće

Članak 39

Knjigovodstveno izvješće sadrži:

1. podatke o primijenjenim metodama valorizacije stavki u knjigovodstvenim izvješćima,
2. raščlanjivanje sintetičkih podataka iz knjigovodstvenih izvješća radi omogućavanja razumijevanja i analize, i
3. podatke o podružnicama izvan Bosne i Hercegovine.

Knjigovodstvena bilanca

Članak 40

Minimum podataka iz knjigovodstvene bilance dijeli se na podatke o tražbinama i podatke o dugovanjima, aktivi i pasivi prema izvoru sredstava. Sva poduzeća moraju osigurati sljedeće podatke:

1. Minimum podataka o aktivi:

- 1) osnovna sredstva: nematerijalne dugoročne tražbine, materijalna osnovna sredstva i dugoročne investicije,
- 2) tekuća aktiva, dugoročna tražbine od poslovne aktivnosti, kratkoročna tražbine od poslovne aktivnosti, kratkoročne investicije, gotovina i unaprijed plaćeni troškovi.

2. Minimum podataka o obvezama prema izvorima sredstava:

- 1) kapital: osnovni kapital, revalorizacijske rezerve, ostale rezerve, neraspodijeljen profit, i gubitak (prema prilagođenoj vrijednosti kapitala),

- 2) dugoročna osiguranja protiv rizika i troškova,
- 3) dugoročne obveze,
- 4) kratkoročne obveze,
- 5) odloženi prihodi i krediti.

Izješće o dobiti i gubitcima poslovanja

Članak 41

Minimum podataka koji su sadržani u izvavi o poslovanju, dijele se na podatke o prihodu i podatke o troškovima. Važeći knjigovodstveni standardi određuju podatke u izvavi o prihodu za poduzeća navedena u članku 35 ovog zakona; sva ostala poduzeća moraju kao minimum navesti u izvavi:

1. Minimum podataka o prihodu:
 - 1) prihod od poslovanja,
 - 2) prihod od investicija i dospjelih kamata i
 - 3) izvanredni prihod.

2. Minimum podataka o izdacima:
 - 1) troškovi u stvaranju zaliha,
 - 2) troškovi u konačnim zalihama,
 - 3) troškovi materijala,
 - 4) troškovi angažiranih usluga,
 - 5) amortizacija,
 - 6) plaće,
 - 7) nabavna vrijednost prodanih dobara i materijala,
 - 8) porezi i doprinosi neovisni od poslovnih rezultata,
 - 9) troškovi financiranja,
 - 10) izvanredni troškovi i
 - 11) pokrivanje gubitaka iz prethodnih godina.

3. Minimum podataka o poslovnim rezultatima:
 - 1) dobit prije oporezivanja,
 - 2) gubitak prije oporezivanja,
 - 3) porezi i doprinosi ovisni od poslovnih rezultata,
 - 4) neto dobit i
 - 5) gubitak nakon plaćanja poreza.

Konsolidirana, zajednička izvješća

Članak 42

- (1) Povezana poduzeća također sastavljaju konsolidirana/zajednička izvješća koja se sastoje od konsolidiranih bilanca i konsolidiranog računa dobiti i gubitaka s potrebnim objašnjenjima, prema uvjetima i na način predviđen važećim knjigovodstvenim standardima.
- (2) Poduzeće koje se pripaja ili spaja s drugim poduzećem priprema svoja knjigovodstvena izvješća s danom upisa pripajanja ili spajanja u Registar, u roku od dva (2) mjeseca od takvog upisa.

Knjigovodstvena izvješća u likvidaciji ili stečaju

Članak 43

Poduzeće u postupku likvidacije ili stečaja priprema svoja knjigovodstvena izvješća s danom koji prethodi otvaranju takvih postupaka.

ODJELJAK 4: VALORIZACIJA STAVKI U KNJIGOVODSTVENOJ IZJAVI

Osnova i principi valorizacije

Članak 44

Poduzeće će vršiti valorizaciju stavki u svojoj knjigovodstvenoj izjavi sukladno zakonu, knjigovodstvenim standardima, općim zahtjevima za izradu knjigovodstvenih izvješća i općim principima valorizacija stavki u ovim izvješćima.

Godišnji inventar

Članak 45

(1) Bilanca aktive i pasive prema izvorima sredstava u poslovnim knjigama poduzeća usuglasit će se prema stvarnom stanju utvrđenim inventariziranjem, provedenim najmanje jednom godišnje, izuzev ukoliko je zakonom predviđen drugačiji interval za određenu vrstu imovine.

(2) Fizičko inventariziranje se vrši na način propisan zakonom, drugim propisom i aktom poduzeća.

Amortizacija

Članak 46

Poduzeće utvrđuje godišnju stopu amortizacije sukladno zakonu, drugim propisom, osnivačkim aktom ili statutom poduzeća.

Imovina u devizama i dragocjenim metalima

Članak 47

(1) Vrijednost deviza se utvrđuje prema srednjem tečaju Središnje banke Bosne i Hercegovine na dan izrade bilanca.

(2) Vrijednost dragocjenih metala i stvari napravljenih od njih, utvrdit će se najmanje u visini referentne vrijednosti dragocjenih metala na međunarodnom tržištu.

Nenovčana aktiva i pasiva

Članak 48

- (1) Nenovčana imovina, tražbine, obveze i kapital, iskazat će se na koncu poslovne godine u svojoj stvarnoj vrijednosti.
- (2) Revalorizacija stavki iz prethodnog stavka utvrdit će se odgovarajućim knjigovodstvenim standardima.

Raspodjela dobiti i pokrivanje gubitaka

Članak 49

- (1) Izuzev u slučajevima određenim ovim zakonom, osnivačkim aktom ili statutom, poduzeće vrši raspodjelu neto dobiti iz poslovne godine, najkasnije u roku od pet (5) godina od dobivanja suglasnosti na knjigovodstvenu izjavu za tu godinu.
- (2) Poduzeće će prikazati gubitak kao usklađivanje vrijednosti kapitala i pokrit će ga najkasnije u roku od pet (5) godina na teret prihoda tijekom ovog razdoblja, i nakon toga, otpisivanjem sastavnih dijelova kapitala poduzeća.

ODJELJAK 5: UVID JAVNOSTI

Priprema i sadržaj godišnjeg završnog računa

Članak 50

- (1) Poduzeće koje je sukladno članku 38 ovog zakona, obvezno pripremiti knjigovodstveno izvješće za poslovnu godinu također mora pripremiti godišnji završni račun.
- (2) Godišnji završni račun poduzeća sastojat će se od godišnjih knjigovodstvenih izvješća, s objašnjenjima, i sljedećih dodatnih podataka:
 1. podataka i objašnjenja u svezi sa značajnim poslovnim događajima i rezultatima poslovnih transakcija,
 2. razumno predvidivih budućih poslovnih događaja i njihov vjerojatni utjecaj na poslovno i financijsko stanje poduzeća i
 3. podatke o emisiji i kupovini vlastitih dionica ili drugih vlasničkih ulaganja.
- (3) Godišnji završni računi malih poduzeća mogu se sastojati samo od njihovih knjigovodstvenih izvješća, s objašnjenjima, i ne moraju sadržavati gore navedene dodatne informacije.

Podnošenje završnih računa za upis u Registar

Članak 51

- (1) Poduzeće koje je obvezno izraditi godišnji završni račun sukladno članku 50 ovoga zakona podnosi, izuzev ako nije drugačije određeno sljedećim stavkama ovog članka, svoj godišnji završni račun za evidentiranje u Registar u roku od dva (2) mjeseca nakon završetka poslovne godine.

- (2) Konsolidirana izvješća podnosit će se u Registar u roku od tri (3) mjeseca nakon završetka poslovne godine.
- (3) Poduzeća koja su dužna obaviti reviziju svojih godišnjih završnih računa prema članku 35 ovog zakona, podnosit će ih u Registar u roku od trideset (30) dana nakon prijama obavijesti o reviziji, ali ne kasnije od osam (8) mjeseci nakon završetka poslovne godine.
- (4) Izvješće upisano u Registar sadržavat će ovjerenu odluku ili rješenje mjerodavnog tijela ili osobe u poduzeću ovlaštene da daje suglasnost prema članku 33 ovog zakona, uz koju će se priložiti i potvrda potpisana od strane financijskog ili drugog odgovarajućeg ravnatelja poduzeća, a kojom se potvrđuje da su podatci u izvješću točni i potpuni i da je izvješće pripremljeno sukladno s važećim propisima.

Javnost podataka

Članak 52

Podatci iz završnog računa deponirani u Registru su javni i dostupni na uvid.

GLAVA 6: STANDARDI PONAŠANJA ODGOVORNE OSOBE PODUZEĆA I PRAVNA ZAŠTITA VLASNIKA KAPITALA PODUZEĆA

Standardi ponašanja odgovorne osobe

Članak 53

- (1) Odgovorna osoba u poduzeću (članak 2 točka 8 ovog zakona) je dužna izvršavati dužnosti s pozornošću dobrog gospodarstvenika i na način za koji osnovano vjeruje da je u najboljem interesu poduzeća.
- (2) U izvršavanju dužnosti odgovorna osoba ima se pravo osloniti na:
 1. informacije, izvješća i izjave, uključujući i knjigovodstvena izvješća kao i ostale financijske podatke, pripremljene ili prezentirane od strane ostalih odgovornih osoba ili zaposlenika poduzeća, za koje on osnovano vjeruje da su savjesni i kompetentni po tim pitanjima,
 2. podatke dobivene od pravnih savjetnika, revizora, ili drugih osoba u pitanjima za koje vjeruje da su u profesionalnoj ili stručnoj kompetenciji tih osoba.
- (3) Odgovorna osoba ne postupa s pažnjom dobrog gospodarstvenika, ukoliko se oslanja na podatke za koje zna ili bi trebalo da zna da su netočni.
- (4) Odgovorna osoba nije odgovorna za aktivnosti koje poduzima ili propušta poduzeti u svom svojstvu, izuzev:
 1. ukoliko prekrši ili ne vrši svoje dužnosti u suglasnosti s ovim člankom i
 2. ukoliko je kršenje ili nevršenje dužnosti učinjeno namjerno ili s grubom nepažnjom.
- (5) Odgovorna osoba ne smije zaključiti pravni posao u ime i za račun poduzeća, ako će izvršenjem toga posla ona ili druga osoba steći korist koja je u suprotnosti sa zakonom, dobrim poslovnim običajima ili odredbama osnivačkog akta, statuta ili drugog akta poduzeća kojim se uređuju primanja zaposlenika (izravan interes).

- (6) Za zaključivanje pravnih poslova poduzeća u kojima odgovorna osoba ima neizravan interes, potrebna je suglasnost nadzornog odbora poduzeća, a ukoliko nadzorni odbor nije formiran, suglasnost daje skupština poduzeća ili drugo tijelo vlasnika kapitala poduzeća.
- (7) Odgovorna osoba ima neizravan interes u pravnom poslu poduzeća, ako je stranka u pravnom poslu član obitelji odgovorne osobe ili druga pravna osoba u kom član obitelji odgovorne osobe ima materijalni ili financijski interes, ili je u njemu odgovorna osoba.
- (8) U donošenju odluke iz stavka 6 ovoga članka ne mogu sudjelovati osobe koje imaju izravan ili neizravan interes određen u stavcima 5 i 7 ovog članka.
- (9) Poduzeće ne može davati novac na zajam odgovornoj osobi, niti davati jamstva za obveze odgovorne osobe.
- (10) Izuzev u slučajevima kada postoji opravdan razlog da se osloni na informacije navedene u stavku 2 ovog članka, odgovorna osoba koja glasuje za raspodjelu dividendi koja je suprotna zakonu ili se suglasi sa dividendom ili drugom raspodjelom u suprotnosti sa zakonom ili aktima poduzeća, osobno je odgovorna poduzeću cjelokupnom svojom imovinom za iznos dividendi ili drugih davanja koja premašuju zakonski ili aktom poduzeća dopušteni iznos raspodjele. Osoba koja je odgovorna za takvu nedopuštenu dividendu ili drugu raspodjelu, ima pravo na razmjernu naknadu od svake druge osobe koja je glasovala za raspodjelu ili se suglasila s raspodjelom, kao i od svakog vlasnika kapitala poduzeća, za iznos koji je ta osoba prihvatila.

Nadoknada troškova postupka odgovornoj osobi

Članak 54

- (1) Poduzeće može odgovornoj osobi koja sudjeluje kao stranka u postupku zbog svoje funkcije u poduzeću, nadoknaditi troškove koje je pretrpjela tijekom postupka:
1. ako je ponašanje te osobe bilo sukladno sa standardima ponašanja iz članka 53 ovog zakona i
 2. ako je ta osoba osnovano vjerovala:
 - 1) da je njezino ponašanje bilo u najboljem interesu poduzeća ili
 - 2) da njezino ponašanje nije bilo suprotno zakonu interesima poduzeća.
- (2) Poduzeće će nadoknaditi odgovornoj osobi, koja je zbog funkcije u poduzeću sudjelovala i sa uspjehom završila postupak, sve osnovane troškove koje je imala u svezi s postupkom.
- (3) Odgovorna osoba može protiv poduzeća podnijeti Sudu zahtjev za naknadu troškova iz stavka 2 ovoga članka.

Osiguranje od odgovornosti odgovorne osobe

Članak 55

Poduzeće može zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti svojih odgovornih osoba za štetu koju te osobe u obavljanju svojih funkcija prouzroče trećim osobama.

Izvedene tužbe poduzeća i vlasnika kapitala poduzeća

Članak 56

- (1) Poduzeće može od odgovorne osobe zahtijevati naknadu štete koja je nastala povredom standarda ponašanja iz članka 53 ovog zakona.
- (2) Postupak radi naknade štete u ime poduzeća, može pokrenuti bilo koji vlasnik kapitala poduzeća.

DIO 3: PODUZETNIK

Primjerena primjena zakona

Članak 57

- (1) Odredbe ovoga zakona koje se odnose na osnivački akt (članak 5), sjedište poduzeća (članak 8), djelatnost (članak 6), naziv (od članka 13 do članka 17), prokuru (od članka 21 do članka 26), poslovnu tajnu (članci 27 i 28) i Registar (članci 18 i 19), primjereno se primjenjuju na poduzetnike:
- (2) Odredbe ovoga zakona koje se odnose na poslovne knjige (od članka 36 do članka 52) primjereno se primjenjuju na poduzetnike koji zadovoljavaju uvjete za srednja i velika poduzeća (članak 32).

Posebности poduzetnika

Članak 58

- (1) Naziv pod kojim poduzetnik obavlja djelatnost, pored oznake djelatnosti, sjedišta i mogućih dodataka (članak 13), sadrži ime i prezime poduzetnika s oznakom „s. p.“ (samostalni poduzetnik).
- (2) Obavljanje djelatnosti poduzetnika prestaje:
 1. pismenom odjavom,
 2. ako prestanu postojati prirodni i drugi uvjeti za obavljanje djelatnosti,
 3. istekom vremena za koje je obavljanje djelatnosti registrirano,
 4. gubitkom poslovne sposobnosti,
 5. smrću,
 6. zabranom obavljanja djelatnosti,
 7. poništenjem rešenja o upisu u Registar,
 8. u drugim slučajevima propisanim zakonom.
- (3) Poduzetnik je dužan obavijestiti svoje vjerovnike preporučenom pošiljkom i stavljanjem obavijesti na poslovnim prostorijama, o namjeri prestanka obavljanja djelatnosti i nadnevk u tog prestanka, najkasnije tri (3) mjeseca prije prijavljivanja prestanka obavljanja djelatnosti u Registar.

DIO 4: DRUŠTVA

GLAVA 1: DRUŠTVO S NEOGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

ODJELJAK 1: OSNIVANJE

Definicija

Članak 59

- (1) Društvo s neograničenom odgovornošću je društvo dvije ili više osoba koje za obveze društva odgovaraju cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Društvo s neograničenom odgovornošću osniva se ugovorom između članova društva.

Primjena Zakona o obligacijskim odnosima

Članak 60

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, na ugovor o osnivanju društva s neograničenom odgovornošću primjenjuju se odredbe Zakona o obligacijskim odnosima ili drugog odgovarajućeg propisa koji uređuju ugovore.

Prijava za upis u Registar

Članak 61

- (1) Uz podatke iz članka 18 stavak 3 ovog zakona, prijava za upis u Registar sadrži ime, prezime i adresu prebivališta ili naziv i sjedište članova društva i prava i obveze članova.
- (2) Prijavu za upis osnivanja društva s neograničenom odgovornošću u Registar potpisuju svi članovi društva.

ODJELJAK 2: PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA

Sloboda ugovaranja

Članak 62

Pravni odnosi između članova reguliraju se ugovorom o osnivanju društva.

Ulog

Članak 63

- (1) Ukoliko nije drugačije određeno, članovi će sudjelovati s jednakim ulozima.

- (2) Ulog članova može biti u novcu, stvarima, pravima ili uslugama. Vrijednost uloga u stvarima i pravima članovi sporazumno procjenjuju i iskazuju u novcu.
- (3) Član nije obvezan svoj ulog povećati iznad ugovorenog iznosa, niti da ga u slučaju smanjenja bez svoje krivnje, dopuniti.

Ispunjavanje obveza

Članak 64

- (1) Članovi obavljaju svoje dužnosti i ispunjavaju svoje obveze s jednakom brižljivošću i pažnjom koju pokazuju u obavljanju svojih privatnih poslova.
- (2) Član je odgovoran društvu i članovima društva za štetu koju nanese društvu, a koja nastupi kao posljedica postupanja suprotno standardima ponašanja odgovorne osobe iz članka 53 ovog zakona.

Nadoknada troškova i obeštećenje

Članak 65

- (1) Član društva ima pravo da od društva zahtijeva naknadu opravdanih troškova koji su nastali obavljanjem poslova društva i na naknadu troškova u slučajevima iz članka 54 ovog zakona. Član društva ima pravo da od društva zahtijeva kamatu od dana nastalih troškova.
- (2) Član društva može zahtijevati od društva unaprijed isplatu troškova koji su potrebni za upravljanje poslovima društva.
- (3) Član društva će bez odlaganja isplatiti društvu bilo kakvu dobit koja pripada društvu, naplaćenu za račun društva od trećih osoba.

Plaćanje kamate

Članak 66

Član društva koji ne isplati svoj novčani ulog društvu ili ne isplati pravodobno društvu novac koji primi za račun društva, ili bez ovlasti koristi novac društva za svoje vlastite potrebe ili ne ispoštuje ostale novčane obveze, dužan je platiti društvu kamatu na takve iznose.

Nepoštovanje zabrane konkurencije

Članak 67

- (1) Ukoliko se član društva ne pridržava zabrane konkurencije iz članka 29 ovog zakona, preostali članovi društva odlučit će o zahtjevu za naknadu štete predviđenu člankom 29 ovog zakona.

- (2) Primjena članka 29 ovog zakona, ne isključuje pravo članova društva da zahtijevaju prestanak društva i ispunjavanje ostalih zahtjeva, sukladno ovom zakonu ili ugovoru o osnivanju društva.

Upravljanje poslovima

Članak 68

- (1) Ukoliko nije drugačije određeno ugovorom o osnivanju društva, svi članovi društva imaju pravo i obvezu da upravljaju poslovima društva.
- (2) Ako je ugovorom o osnivanju društva, upravljanje poslovima preneseno na jednog ili više članova, ostali članovi nisu ovlašteni da upravljaju poslovima društva.

Prijenos prava na upravljanje poslovima

Članak 69

- (1) Član društva nije ovlašten da prenosi pravo upravljanja poslovima društva na treće osobe, ukoliko takav prijenos nije dopušten ugovorom o osnivanju društva ili nije prihvaćen od strane svih ostalih članova.
- (2) Ukoliko je pravo na upravljanje poslovima društva, preneseno na treću osobu sukladno sa prethodnim stavkom, član koji je izvršio prijenos, odgovoran je samo za nemarnost ili zlouporabu prilikom izbora osobe na koju se pravo prenosi.

Upravljanje poslovima od strane više članova

Članak 70

- (1) Ukoliko su svi ili samo pojedini članovi ovlašteni da upravljaju poslovima društva, svaki od njih je ovlašten da samostalno vodi posao. Ukoliko se međutim, jedan od članova koji je ovlašten da upravlja poslovima, protivi određenom poslu društva, taj posao se ne će izvršiti.
- (2) Ako je ugovorom o osnivanju društva, određeno da članovi ovlašteni da upravljaju poslovima društva, mogu upravljati samo zajednički, za izvršenje svakog pojedinog posla potrebno je odobrenje svih članova, izuzev u slučaju kada bi odlaganje moglo rezultirati gubitkom ili štetom za društvo.

Nepoštovanje uputa i obveze informiranja

Članak 71

- (1) Ugovorom o osnivanju društva može se odrediti da su članovi koji upravljaju poslovima društva, obvezni da uzimaju u obzir upute ostalih članova. Ukoliko član smatra da su upute u pogledu određenih okolnosti nesvrhovite, on će o tome obavijestiti ostale članove radi donošenja odluke, izuzev u slučaju kada bi odlaganje moglo rezultirati gubitkom ili štetom za društvo.
- (2) Član koji upravlja poslovima društva, dužan je da ostalim članovima društva podnosi izvješća o poslovanju društva i da im na njihov zahtjev podnese obračun.

Opseg ovlasti u upravljanju poslovima

Članak 72

- (1) Ovlast u upravljanju poslovima društva uključuje sve uobičajene poslove društva.
- (2) Poslovi koji su izvan uobičajenih poslova društva, odobravaju se od strane svih članova.
- (3) Za imenovanje prokurista potrebno je odobrenje svih članova koji su ovlašteni da upravljaju poslovima društva, izuzev u slučajevima u kojima bi čekanje na odobrenje moglo rezultirati gubitkom ili štetom za društvo. Prokurista može opozvati bilo koji član ovlašten da imenuje ili da sudjeluje u imenovanju prokurista.

Oduzimanje prava na upravljanje poslovima

Članak 73

Ako postoje opravdani razlozi, a osobito ako član društva postupi suprotno standardima ponašanja iz članka 53 ovog zakona ili se pokaže nesposobnim za pravilno upravljanje poslovima, Sud ga može na osnovi zahtjeva svih ostalih članova i u postupku koji je žuran, lišiti prava da upravlja poslovima. Ovaj postupak ne će ograničiti ili obustaviti bilo koje drugo pravo.

Odricanje od prava upravljanja poslovima

Članak 74

Član društva se može odreći prava da sudjeluje u upravljanju poslovima društva, ukoliko to ne ugrožava poslove društva i ako za to postoje opravdani razlozi ili ako je to dopušteno ugovorom o osnivanju društva. U svakom drugom slučaju, član koji se odrekne takvog prava, nadoknadit će društvu štetu nastalu zbog tih radnji.

Pravo na pregled

Članak 75

Svi članovi, uključujući one koji nisu ovlašteni da upravljaju poslovima društva, imaju pravo na informiranje o poslovima društva i pravo da o svom trošku pregledaju i kopiraju knjige i zapisnike društva, čak i ako je takvo pravo isključeno ili ograničeno ugovorom o osnivanju društva.

Donošenje odluka

Članak 76

Članovi ovlašteni da upravljaju poslovima društva, usvajaju odluke konsenzusom, osim ako je ugovorom o osnivanju određeno da se odluke donose većinom glasova. Ako postoji sumnja, većina se određuje po broju ovlaštenih članova bez obzira na to da li su nazočni i sudjeluju.

Godišnji završni račun

Članak 77

- (1) Na osnovi godišnjeg završnog računa društva, članovi na koncu svake poslovne godine određuju dobit ili gubitak društva za tu godinu i izračunavaju udio svakog člana u dobiti i gubitku.
- (2) Udio nekog člana u dobiti dodaje se njegovom udjelu kapitala. Udjel nekog člana u gubitku i svaki isplaćeni iznos novca koji podigne tijekom poslovne godine, oduzima se od njegovog udjela kapitala.

Raspodjela dobiti i plaćanje gubitka

Članak 78

- (1) Svaki član ima pravo sudjelovati u raspodjeli dobiti društva za poslovnu godinu do jedne dvadesetine ($1/20$) njegovog udjela kapitala na koncu te godine. Ukoliko je dobit nedostatna da bi se dopustila raspodjela takvog iznosa, raspodjela se na odgovarajući način i proporcionalno smanjuje.
- (2) Pri izračunavanju udjela nekog člana u dobiti sukladno s prethodnim stavkom, uzima se u obzir plaćanje koja je on obavio kao doprinose kapitalu tijekom poslovne godine, razmjerno vremenu koje je proteklo od tih plaćanja. Ako je tijekom poslovne godine neki član povukao novac iz svog udjela kapitala, taj smanjeni iznosi uzima se u obzir razmjerno vremenu koje je proteklo od povlačenja tog novca.
- (3) Dio dobiti koji prelazi udio u dobiti izračunava se sukladno stavcima 1 i 2 ovog članka i raspodjeljuje se među članovima razmjerno njihovim vlasničkim udjelima u društvu. Svaki gubitak u poslovnoj godini, dijeli se između članova razmjerno njihovim vlasničkim udjelima u društvu.

Reduciranje udjela kapitala

Članak 79

- (1) Svaki član može podići novac iz blagajne društva za isplaćivanje svog udjela u dobiti za prethodnu poslovnu godinu, u iznosu koji ne prelazi jednu dvadesetinu ($1/20$) njegovog utvrđenog udjela kapitala na koncu te godine. On isto tako može zahtijevati da mu se isplati njegov udio u dobiti za prethodnu poslovnu godinu koji prelazi spomenuti iznos, izuzev kada članovi koji su ovlašteni da upravljaju poslovima društva, osnovano utvrde da bi takva raspodjela bila očito u nesuglasnosti s opravdanim potrebama društva.
- (2) Član ne može na drugi način umanjiti svoji udio kapitala, bez suglasnosti svih ostalih članova.

Ograničenja prijenosa udjela kapitala

Članak 80

Član ne može raspolagati svojim udjelom kapitala bez suglasnosti svih ostalih članova.

ODJELJAK 3: PRAVNI ODNOSI ČLANOVA I TREĆIH OSOBA

Zastupanje

Članak 1

- (1) Svaki član društva ovlašten je da zastupa društvo i na taj način stvori obveze društva prema trećim osobama, izuzev ako je ugovorom o osnivanju društva drugačije određeno.
- (2) Ugovorom o osnivanju društva može se odrediti da svi ili neki od članova društva zastupaju društvo samo zajednički. Članovi ovlašteni da zastupaju društvo zajednički mogu izabrati između sebe osobu koju će pismeno ovlastiti za izvršenje određenih poslova ili određene vrste poslova. Izjava volje treće osobe učinjena jednom od članova društva ovlaštenim da zastupa društvo zajednički, smatra se da je učinjena društvu.
- (3) Ugovorom o osnivanju društva, može se odrediti da su članovi društva samo zajedno sa prokuristima, ovlašteni da zastupaju društvo. U ovom slučaju, odredbe prethodnog stavka primjereno se primjenjuju.
- (4) Lišenje člana prava na zastupanje, odluka o zajedničkom zastupanju, ovlasti prokuriste sukladno s prethodnim stavkom i bilo koja promjena u ovlastima člana da zastupa društvo, upisuju se u Registar.

Opozivanje ovlasti za zastupanje

Članak 82

Ukoliko postoje opravdani razlozi i posebno, ukoliko član teže povrijedi svoje obveze ili se pokaže nesposobnim za zastupanje društva, Sud može na osnovi zahtjeva ostalih članova, opozvati njegovu ovlast za zastupanje.

Osobna odgovornost člana

Članak 83

- (1) Svi članovi odgovaraju za obveze društva osobno cjelokupnom svojom imovinom. Ukoliko društvo ne ispuni obveze nakon pismenog zahtjeva vjerovnika, svi članovi odgovaraju za obveze društva solidarno.
- (2) Sporazum između članova društva, suprotan prethodnom stavku, koji se odnosi na njihovu odgovornost prema trećim osobama, nema pravnog učinka.
- (3) Član čije je članstvo u društvu prestalo, odgovoran je za obveze društva nastale do trenutka upisa u Registar prestanka članstva.

Prigovori člana društva

Članak 84

Ukoliko je član društva tužen za obveze društva, tada može isticati sve prigovore prema vjerovnicima, koje može isticati društvo.

Vraćanje pozajmica

Članak 85

U slučaju društva u kojem niti jedan član nije fizička osoba, primjenjuju se odredbe članka 366 i 367 ovog zakona. Odredbe članka 366 i 367 ovog zakona ne primjenjuju se, u slučaju da su članovi društva društvo s neograničenom odgovornošću ili komanditno društvo, u kojima je bar jedan osobno odgovoran član fizička osoba.

Odgovornost novog člana društva

Članak 86

- (1) Član koji pristupi postojećem društvu, odgovara kao i svi ostali članovi za obveze društva nastale prije nego što je on pristupio društvu, bez obzira da li je došlo do promjene naziva društva ili je pristup novog člana upisan u Registar.
- (2) Sporazum između članova društva o odgovornosti novog člana, suprotan prethodnom stavku, nema pravni učinak.

Obveza pokretanja postupka stečaja ili prisilnog poravnanja

Članak 87

- (1) Ukoliko društvo u kojem nitko od članova nije fizička osoba, postane insolventno ili prezaduženo, primjereno uvjetima koji su određeni zakonom, društvo je dužno predložiti pokretanje stečajnog postupka ili postupka prisilnog poravnanja, najkasnije u roku od tri (3) tjedna po nastanku insolventnosti ili prezaduženosti društva.
- (2) Odredbe prethodnog stavka, ne primjenjuju se na društva čiji su članovi društvo s neograničenom odgovornošću ili komanditno društvo u kojem je najmanje jedan osobno odgovoran član fizička osoba.
- (3) Nakon što se utvrdi insolventnost ili prezaduženost društva, društvo ne smije vršiti isplate, izuzev onih koje se obave u dobroj vjeri prema trećim osobama bez povlašćivanja u odnosu na druge vjerovnike.
- (4) Članovi društva solidarno odgovaraju za postupanje suprotno prethodnom stavku.
- (5) Odgovornost članova iz prethodnog stavka ne može biti ograničena, niti isključena sporazumom između članova.
- (6) Članovi društva odgovaraju za obveza iz stavka 4 ovoga članka i nakon prestanka društva.

ODJELJAK 4: PRESTANAK DRUŠTVA I ČLANSTVA U DRUŠTVU

Razlozi za prestanak društva

Članak 88

Društvo prestaje:

1. nakon isteka razdoblja za koje je osnovano,
2. jednoglasnom odlukom članova ili drugom većinskom odlukom ako je tako određeno ugovorom o osnivanju društva,
3. stečajem društva,
4. smrću, stečajem ili prestankom članstva, osim ukoliko je drugačije određeno ugovorom o osnivanju društva,
5. otkazom ugovora o osnivanju društva,
6. sudskom odlukom,
7. ako se broj članova smanji na manje od dva, osim u slučajevima navedenim u članku 98 ovog zakona ili
8. u drugim zakonom predviđenim slučajevima.

Otkazivanje članstva

Članak 89

- (1) Ako je društvo osnovano na neodređeno vremensko razdoblje, član može otkazati ugovor o osnivanju društva na koncu poslovne godine, uz prethodno obavješćivanje svih ostalih članova najmanje šest (6) mjeseci ranije.
- (2) Odredba ugovora među članovima koja onemogućava ili ograničava pravo člana na otkazivanje ugovora, ili ometa otkazivanje na neki drugi način, izuzev duljeg otkaznog roka, ništava je.

Prestanak odlukom Suda

Članak 90

- (1) Ukoliko postoje opravdani razlozi, član može pokrenuti postupak za prestanak društva:
 1. prije isteka razdoblja na koje je društvo osnovano ili
 2. bez otkaznog razdoblja navedenog u članku 89 ovog zakona u slučaju da je društvo osnovano na neodređeno vremensko razdoblje.
- (2) Opravdan razlog osobito postoji, ako se član društva nalazi u bezizglednoj materijalnoj situaciji, ako drugi član društva namjerno ne izvrši značajnu obvezu iz ugovora o osnivanju društva ili pokaže grubu nepažnju u izvršavanju tih obveza ili ako je ispunjenje takve obveze onemogućeno.
- (3) Umjesto prestanka društva, članovi društva mogu pokrenuti postupak za isključenje člana koji postupna na način opisan u prethodnom stavku.
- (4) Svi sporazumi između članova koji isključuju ili ograničavaju pravo člana da zahtjeva prestanak društva ili isključivanje člana, su ništavi.

Društvo osnovano do kraja života jednog člana

Članak 91

Društvo koje je osnovano do kraja života jednog od članova smatra se, u smislu članaka 89 i 90 ovog zakona, društvom osnovanim na neodređeno vremensko razdoblje.

Zaštita člana koji postupa u dobroj vjeri

Članak 92

Ukoliko društvo prestane na bilo koji drugi način izuzev otkazivanjem, radnje člana društva koji nema saznanja ili nije mogao imati saznanja za prestanak društva, imaju pravnog učinka na druge članove, sve dok taj član ne sazna ili bi morao saznati za prestanak društva.

Smrt, stečaj ili prestanak člana

Članak 93

Ako društvo prestane smrću, stečajem ili prestankom jednog člana, njegov nasljednik ili drugi zakonski sljednik o tome odmah obavješćuje druge članove i ako je nužno da bi se izbjegao znatan gubitak ili šteta za društvo, nastavlja da vrši poslove pravnog prethodnika, dok preostali članovi ne preuzmu upravljanje poslovima, sukladno ovom zakonu.

Napuštanje člana

Članak 94

Ukoliko je ugovorom o osnivanju društva određeno da društvo nastavlja s radom s preostalim članovima i u slučaju da jedan od članova otkáže ugovor o osnivanju društva, umre, ili prestane postojati, svojstvo tog člana u društvu prestaje u trenutku kada bi društvo prestalo, u slučaju da ugovorom nije određeno da nastavlja s radom.

Obračun po prestanku svojstva člana

Članak 95

- (1) Udio člana društva koji prestaje da bude član pripada imovini društva.
- (2) Članu koji napušta društvo vraća se sva osobna imovina koju je dao društvu na uporabu. Član koji napušta društvo nema pravo tražiti naknadu za nenamjerno prouzročenu štetu ili smanjenje vrijednosti tih stvari.
- (3) Član koji napušta društvo ima pravo na novčanu isplatu u iznosu koji bi primio sukladno obračunu, da je u trenutku njegovog napuštanja došlo do prestanka društva. Ako je potrebno, vrijednost imovine društva će se odrediti procjenom.
- (4) Član koji napušta društvo, odgovara razmjerno svom udjelu u snošenju gubitaka, samo za obveze društva nastale do dana upisa njegovog istupanja u Registar.

- (5) Odredbe ovog članka primjenjivat će se na osnovi obračuna imovine koja preostaje nakon napuštanja člana, gdje je odlučujući činitelj stanje imovine društva u trenutku kada bi društvo napuštanjem člana prestalo postojati.

Udio člana koji odlazi u nedovršenim poslovima društva

Članak 96

- (1) Član koji napušta društvo sudjeluje u dobiti i gubitku od poslova koji u trenutku njegovog napuštanja nisu završeni. Društvo ima pravo završiti te poslove na način koji smatra odgovarajućim.
- (2) Član koji napušta društvo može na koncu svake poslovne godine zahtijevati obračun poslova koji su obavljani u tom razdoblju, isplatu iznosa na koji ima pravo i podatke o stanju nezavršenih poslova.

Nastavak rada društva s nasljednicima kao članovima

Članak 97

Ugovorom o osnivanju društva može se odrediti da, nakon smrti jednog od članova, neki od njegovih nasljednika ili svi oni mogu naslijediti njegov status i postati članovi u društvu.

Nastavak rada društva s jednim članom

Članak 98

- (1) Ako iz bilo kojeg razloga u društvu ostane samo jedan član, on može u roku od godinu dana donijeti odluku o prestanku društva, reorganizirati društvo s jednim ili više članova ili donijeti odluku o promjeni oblika društva.
- (2) Ako član društva ne postupi na način predviđen u prethodnom stavku i ne prijavi promjenu radi upisa u Registar u roku iz prethodnog stavka, društvo prestaje.

Preuzimanje od strane jednog člana

Članak 99

- (1) Ako postoje samo dva člana, a jedan od njih pokazuje grubu nepažnju ili namjerno ne obavlja dužnosti, što bi opravdalo njegovo isključenje iz društva da društvo ima više članova, Sud može na zahtjev drugog člana, donijeti odluku da društvo sa svom imovinom i obvezama preuzme drugi član bez pokretanja postupka likvidacije.
- (2) Na raspodjelu imovine društva primjereno se primjenjuju odredbe ovog zakona o napuštanju člana.

Prijava za upis u Registar

Članak 100

Prestanak društva i članskog odnosa u društvu upisuje se u Registar.

ODJELJAK 5: LIKVIDACIJA DRUŠTVA

Likvidacija po prestanku društva

Članak 101

- (1) Kad nastupe uvjeti za prestanak društva s neograničenom odgovornošću, provodi se postupak likvidacije, izuzev u slučajevima statusnih promjena i stečaja.
- (2) U postupku likvidacije društva s neograničenom odgovornošću, primjereno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na likvidaciju dioničkog društva.

Imenovanje likvidatora

Članak 102

- (1) Likvidaciju provode svi članovi društva kao likvidatori, osim ako je ovlast likvidatora povjerena pojedinim članovima ili trećim osobama, odlukom članova ili ugovorom o osnivanju društva. Ukoliko preminuli član ima nekoliko nasljednika, oni imenuju zajedničkog zastupnika.
- (2) Po molbi osobe koja ima pravni interes, Sud može, nakon što utvrdi postojanje opravdanih razloga, imenovati za likvidatore društva, osobe koje nisu članovi društva.

Opoziv likvidatora

Članak 103

- (1) Likvidator može biti opozvan jednoglasnom odlukom osoba navedenih u članku 102 stavak 1 ovog zakona.
- (2) Ukoliko postoje opravdani razlozi, likvidator može biti opozvan od strane Suda, na zahtjev osobe koja ima pravni interes.

Upis u Registar

Članak 104

- (1) Ime i prezime, adresa i jedinstveni matični broj likvidatora i bilo kakva promjena tih podataka upisuje se u Registar.
- (2) Likvidator deponira svoj potpis u Registar.

Prava i obveze likvidatora

Članak 105

- (1) Likvidator je dužan završiti tekuće poslove društva, naplatiti tražbine, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obveze društva. Likvidator može zaključiti nove poslove u svrhu završetka tekućih poslova.
- (2) Likvidator zastupa društvo.

Povrat stvari

Članak 106

Članovima društva se vraćaju stvari koje pripadaju njihovoj osobnoj imovini, a koje su dali društvu na uporabu. Članovi društva nemaju pravo na naknadu štete za nenamjerno oštećenje ili umanjenje vrijednosti tih stvari.

Zajedničko zastupanje i upravljanje poslovima

Članak 107

- (1) Ako ima više likvidatora, zastupanje i upravljanje poslovima društva likvidatori vrše zajedno, osim ako članovi društva ili Sud odredi da mogu postupati i pojedinačno, što se upisuje u Registar.
- (2) Odredba prethodnog stavka ne sprječava likvidatore da mogu jednog između sebe ovlastiti za izvršenje određenih poslova ili određenih vrsta poslova. Izjava volje treće osobe učinjena jednom od likvidatora ovlaštenom da zastupa društvo zajednički, smatra se da je učinjena društvu.

Neograničenost ovlasti

Članak 108

Ograničenja ovlasti likvidatora nemaju pravni učinak na treće osobe.

Pridržavanje naloga

Članak 109

U odnosu prema članovima društva, likvidatori, uključujući i one postavljene od strane Suda, obvezni su poštovati jednoglasno usvojene odluke članova društva, koje se odnose na vođenje poslova.

Označavanje naziva društva

Članak 110

U naziv društva u likvidaciji upisuje se oznaka "u likvidaciji". Likvidatori su dužni da prilikom zastupanja društva na svim ispravama društva istaknu oznaku "u likvidaciji".

Likvidacijski obračun

Članak 111

Likvidatori sastavljaju obračun na početku i na koncu postupka likvidacije (početni i završni likvidacijski obračuni).

Raspodjela sredstava

Članak 112

- (1) Nakon izmirenja obveza društva, likvidatori vrše raspodjelu preostalih sredstava na članove društva razmjerno njihovim udjelima u kapitalu, na osnovi završnog likvidacijskog obračuna.
- (2) Raspodjela novčanih sredstava koja nisu potrebna u postupku likvidacije, vrši se nakon što se rezerviraju sredstva nužna za izmirenje obveza ili osporenih tražbina, kao i sredstva predviđena za članove društva u konačnoj raspodjeli. Odredbe članka 79 stavak 1 ovog zakona, ne primjenjuju se tijekom postupka likvidacije.
- (3) Ako između članova društva dođe do spora oko raspodjele sredstava društva, likvidatori će odložiti raspodjelu do konačnog rješenja spora.

Obračun između članova društva

Članak 113

Ako sredstva društva nisu dostatna za ispunjavanje obveza društva i isplatu udjela članovima društva, članovi društva će osigurati potrebna sredstva u razmjeri u kojoj su obvezni pokriti gubitak. Ako jedan od članova društva nije u mogućnosti, ili zbog drugih razloga ne osigura iznos koji je dužan platiti, taj iznos dužni su platiti preostali članovi društva razmjerno svojim udjelima u kapitalu, a imaju pravo na naknadu isplaćenog iznosa, od člana koji nije izvršio svoju obvezu plaćanja.

Unutarnji i vanjski odnosi

Članak 114

Tijekom postupka likvidacije, na međusobna prava i obveze članova društva, kao i na međusobna prava i obveze društva i trećih osoba, primjenjuju se odredbe od članka 59 do članka 99 ovog zakona, izuzev ako su te odredbe u suprotnosti s odredbama ovoga zakona o likvidaciji društva s neograničenom odgovornošću.

Prijava za brisanje društva i poslovne knjige

Članak 115

- (1) Nakon završetka postupka likvidacije, likvidatori podnose prijavu za upis brisanja društva u Registar.
- (2) Poslovne knjige i dokumentacija likvidiranog društva se daju na čuvanje jednom od članova društva ili trećoj osobi, a ime te osobe se prijavljuje u Registar. Ako članovi društva ne postignu sporazum o ovom pitanju, Sud će za tu svrhu imenovati člana društva ili treće osobe.

- (3) Članovi društva i njihovi nasljednici imaju pravo dobiti na uvid poslovne knjige i dokumentaciju likvidiranog društva, od osobe iz prethodnog stavka.

Rok za zastaru tražbine od članova društva

Članak 116

- (1) Rok zastare tražbine prema članu društva za obveze društva, iznosi pet (5) godina, ukoliko zakonom nije predviđen kraći rok za pojedinu tražbinu, i počinje teći od dana upisa u Registar prestanka društva, odnosno članskog odnosa.
- (2) Ako tražbina sredstava danih društvu kao zajam od strane vjerovnika nije dospjela do upisa prestanka društva u Registar, rok za zastaru počinje teći s danom kada je takva tražbina dospjela.

GLAVA 2: KOMANDITNO DRUŠTVO

ODJELJAK 1: OSNIVANJE

Definicija

Članak 117

- (1) Komanditno društvo je društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obveze društva cjelokupnom svojom imovinom (komplementar), a jedan ili više članova odgovora za obveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u Registar (komanditor), izuzev u slučajevima predviđenim u članku 7 ovog zakona.
- (2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na društva s neograničenom odgovornošću primjenjuju se i na komanditna društva, izuzev ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Prijava za upis u Registar

Članak 118

Izuzev podataka iz članka 18 stavak 3 ovog zakona i onih potrebnih za društvo s neograničenom odgovornošću, prijava za upis u Registar treba sadržavati i podatke o komanditorima i njihovim udjelima u kapitalu.

ODJELJAK 2: PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA DRUŠTVA

Sloboda ugovaranja

Članak 119

Prava i obveze članova društva u međusobnim odnosima utvrđuju se ugovorom o osnivanju društva, izuzev ako ovim zakonom izričito nije drugačije određeno.

Upravljanje društvom

Članak 120

- (1) Komanditor nije ovlašten da sudjeluje u upravljanju društvom.
- (2) Komanditor se ne može protiviti vođenju poslova komanditnog društva od strane komplementara, u okviru redovitih aktivnosti društva.
- (3) Pored odredbi članka 117 ovog zakona, komanditor koji sudjeluje u upravljanju društvom ili ometa komplementare kršeći odredbe ovog članka, odgovara vjerovnicima društva kao da je i sam komplementar.

Nepridržavanje odredaba o zabrani konkurencije

Članak 121

Odredbe članka 67 ovog zakona ne primjenjuju se na komanditore, osim ako nije drugačije određeno ugovorom o osnivanju društva.

Pravo uvida

Članak 122

Komanditor ima pravo na primjerak godišnjeg završnog računa, kao i da izvrši uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva kao i komplementar.

Dobit i gubitak

Članak 123

- (1) Odredbe članka 78 ovog zakona primjenjuje se i na komanditora. Njegova dobit uvećava njegov udio u kapitalu samo do iznosa njegovog ugovorenog uloga, osim ako ugovorom o osnivanju društva nije drugačije određeno.
- (2) Komanditor odgovora za gubitak samo do visine njegovog udjela u kapitalu i iznosa njegovog ugovorenog a neplaćenog udjela u kapitalu.

Raspodjela dobiti i teret plaćanja gubitka

Članak 124

- (1) Ako dobit ne prelazi jednu dvadesetinu ($1/20$) osnovnog kapitala, udjeli članova društva u dobiti utvrđuju se sukladno odredbama članka 78 stavci 1 i 2 ovog zakona.
- (2) Ako ugovorom o osnivanju društva nije drugačije određeno, višak dobiti u odnosu na dobit navedenu u prethodnom stavku ili gubitak se raspodjeljuju, odnosno terete, razmjerno udjelima članova društva u kapitalu.

Podizanje novca i plaćanje dobiti

Članak 125

- (1) Odredba članka 79 stavak 1 ovog zakona ne primjenjuju se na komanditora.
- (2) Komanditor nema pravo zahtijevati isplatu dobiti sve dok zbog gubitka, njegov udio u kapitalu ne dostiže iznos uloga u njegov udio u kapitalu, ili bi njegov udio u kapitalu bio umanjen da mu je dobit isplaćena.

ODJELJAK 3: PRAVNI ODNOSI ČLANOVA DRUŠTVA PREMA TREĆIM OSOBAMA

Zastupanje

Članak 126

Komanditor nije ovlašten da zastupa društvo, ali mu društvo može odobriti zastupanje ili dati posebno ovlast.

Odgovornost komanditora

Članak 127

Komanditor odgovora vjerovnicima društva za obveze društva do visine iznosa njegovog ugovorenog uloga u kapitalu društva.

Opseg odgovornosti

Članak 128

- (1) Nakon upisa društva u Registar, potencijalna odgovornost komanditora prema vjerovnicima se utvrđuje prema udjelu u kapitalu koji je upisan u Registar.
- (2) Vjerovnici nemaju pravo tražiti povećanje komanditarovog udjela u kapitalu koji nije upisan u Registar, izuzev u slučaju da ih društvo obavijesti o povećanju na neki drugi način.
- (3) Ugovor između članova društva kojim se komanditor oslobađa obveze plaćanja svog udjela u kapitalu ili mu se dopušta odgađanje plaćanja, nema pravni učinak u odnosu na vjerovnike.
- (4) Ako je komanditoru u cijelosti ili djelomično vraćen njegov udio u kapitalu, vraćeni iznos će se, u odnosu na vjerovnike, smatrati neplaćenim udjelom u kapitalu. Ako komanditor preuzme svoj udio u dobiti, a njegov udio u kapitalu je i dalje manji od iznosa koji je uplaćen za traženi ulog, ili je preuzimanjem svog udjela u dobiti njegov udio u kapitalu smanjen ispod iznosa uplaćenog uloga, isplaćena dodatna dobit će se također smatrati neplaćenim udjelom u kapitalu.
- (5) Komanditor ni u kom slučaju nije dužan vratiti ono što je primio u dobroj vjeri kao dobit na osnovi završnog obračuna sukladno ovom odjeljku.
- (6) Ako su komplementari društva isključivo pravne osobe, a ulog komanditora u osnovni kapital društva se u cjelini ili djelomično sastoji od udjela bilo koje takve pravne osobe, vrijednost uloženog udjela te pravne osobe smatra se neplaćenim udjelom u kapitalu.

Ovo se, ipak, ne će primjenjivati ako se radi o pravnoj osobi koja je društvo s neograničenom odgovornošću ili komanditno društvo čiji su članovi fizičke osobe.

Smanjenje udjela u kapitalu

Članak 129

Smanjenje u komanditarovom udjelu kapitala nema pravni učinak u odnosu na vjerovnike, dok se ne upiše u Registar.

Odgovornost novog člana društva

Članak 130

Komanditor koji pristupi postojećem društvu odgovora za obveze društva nastale prije njegovog pristupanja u mjeri predviđenoj u člancima 127 i 128 ovog zakona.

Odgovornost prije upisa u Registar

Članak 131

Ako društvo započne s radom prije upisa u Registar, komanditor koji se suglasio s početkom rada, odgovara za obveze nastale prije upisa isto kao i komplementar, izuzev kada je vjerovnik znao da je u tome sudjelovao kao komanditor.

Smrt ili prestanak komanditora

Članak 132

Društvo ne prestaje smrću ili prestankom postojanja komanditora.

GLAVA 3: DIONIČKO DRUŠTVO

ODJELJAK 1: OPĆE ODREDBE

Definicija

Članak 133

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice.
- (2) Dioničko društvo odgovara za obveze prema vjerovnicima cjelokupnom svojom imovinom. Dioničari ne snose odgovornost prema vjerovnicima za obveze društva, izuzev u slučajevima iz članka 7 ovog zakona.

Osnivači

Članak 134

Dioničko društvo može osnovati jedno ili više fizičkih ili pravnih osoba (osnivača).

Kapital

Članak 135

- (1) Iznos osnovnog kapitala i dionica je izražen u konvertibilnim markama (KM) Bosne i Hercegovine.
- (2) Osnovni kapital se može sastojati od uloženi novčanih sredstava i uloga u stvarima i pravima
- (3) Ulozi u stvarima i pravima su: pokretne i nepokretne stvari, prava, poduzeća ili dijelovi poduzeća.

Minimalni nominalni iznos osnovnog kapitala

Članak 136

Minimalni nominalni iznos osnovnog kapitala je 15.000 KM. Društvo ne može biti upisano u Registar, ukoliko se iznos od 15.000 KM ne uplati kao osnivački ulog.

ODJELJAK 2: DIONICE

Minimalna nominalna vrijednost dionice

Članak 137

Minimalna nominalna vrijednost dionice je 1,00 KM.

Dionice kao vrijednosni papiri

Članak 138

Dionice su vrijednosni papiri. Potvrda o posjedovanju dionica se može izdati za svaku dionicu posebno ili za nekoliko dionica iz iste klase (dionica ukupnog iznosa).

Oblik dionice

Članak 139

Dionice mogu biti samo na ime dioničara i u registriranom obliku. Kada se dionice emitiraju prije punog plaćanja nominalne vrijednosti, broj, vremenski raspored i iznosi obroka bit će ispisani na dionicama. Dionice na donositelja ne mogu biti emitirane.

Obične i privilegirane dionice

Članak 140

- (1) S obzirom na prava koja nose, dionice su obične i privilegirane.
- (2) Obične dionice vlasnicima daju:

1. pravo da sudjeluju u upravljanju društvom,
 2. pravo na dio dobiti (dividenda) i
 3. pravo na odgovarajući dio imovine nakon likvidacije ili stečaja društva.
- (3) Privilegirane dionice su dionice koje svojim vlasnicima, pored prava spomenutih u prethodnom stavku, daju određene prednosti kao što je prednost pri isplaćivanju utvrđenih iznosa ili postotaka od nominalne vrijednosti dionica ili dobiti, prednost pri isplaćivanju kada se pokrene postupak likvidacije društva i druga prava određena statutom dioničkog društva.
- (4) Kumulativne privilegirane dionice, pod uvjetima pod kojima su emitirane, daju pravo njihovim vlasnicima na isplatu svih neisplaćenih dividendi prije nego što se vlasnicima običnih dionica isplate bilo kakve dividende, sukladno odluci o raspodjeli dobiti.
- (5) Participativne privilegirane dionice s pravom sudjelovanja daju njihovim vlasnicima, uz prioritetnu dividendu, pravo da im bude isplaćena dividenda na koju imaju pravo vlasnici običnih dionica, sukladno odluci o raspodjeli dobiti.

Klase dionica

Članak 141

Dionice koje imaju jednaka prava, čine jednu klasu dionica.

Pravo glasa

Članak 142

- (3) Svaka obična dionica daje pravo glasa. Privilegirane dionice mogu biti s pravom glasa i bez prava glasa, ako je predviđeno statutom dioničkog društva. Privilegirane dionice ne mogu sačinjavati više od polovice osnovnog kapitala.
- (4) Zabranjeno je emitiranje dionica koje bi uz isti nominalni iznos davale različit broj glasova.

Elementi dionica

Članak 143

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizirane, nedjeljive, glase na ime i vode se u dematerijaliziranom obliku – elektroničkom zapisu u Središnjem registru vrijednosnih papira.
- (2) Dionice su neograničeno prenosive, izuzev u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva sukladno zakonu.

Dijelovi dionice

Članak 144

- (1) Dioničko društvo je dužno sukladno posebnom zakonu i propisima Povjerenstva za vrijednosne papire Brčko distrikta BiH, zaključiti ugovor sa Središnjim registrom i

dostaviti podatke o dionicama i dioničarima u roku od 30 dana od dana upisa u Registar emitenata.

- (2) Središnji registar uspostavlja listu dioničara i registrira promjene vlasništva na dionicama dioničkog društva.

Potvrda o emitiranim dionicama

Članak 145

- (1) Dioničaru se može izdati potvrda koja određuje broj dionica naznačenih u potvrdi.
- (2) Potvrda iz prethodnog stavka se može rabiti samo kao dokaz o pravu dioničara da sudjeluje i glasuje na sjednici skupštine dioničara.
- (3) Skupština donosi odluku o emitiranju dionica. Odluka o emitiranju dionica sadrži:
1. naziv društva koje emitira dionice,
 2. ukupnu vrijednost emisije,
 3. naznaku da li se radi o običnoj ili privilegiranoj dionici,
 4. način ili oblik emitiranja dionica,
 5. nominalnu vrijednost dionica,
 6. način plaćanja dividende,
 7. vrijeme za upisivanje dionice,
 8. način upisivanja: gdje i u kom roku dionice trebaju biti upisane i plaćene,
 9. rok u kom će isplate biti vraćene ako dionice ne budu emitirane,
 10. klasu dionica,
 11. prvenstveni red ako se privilegirane dionice emitiraju u nekoliko serija,
 12. postotak dionica bez prava glasa,
 13. način objavljivanja emitiranja dionica,
 14. postupak za raspodjelu i dostavljanje dionica,
 15. način isplaćivanja dionica,
 16. uvjete plaćanja kumulativne dividende,
 17. uvjete plaćanja dividende vlasnicima participativnih privilegiranih dionica,
 18. način raspolaganja dionicama i mogućnost konverzije dionica,
 19. prava vlasnika privilegiranih dionica,
 20. prava preče kupovine dioničara da upišu novu emisiju dionica i
 21. druga pitanja koja se tiču emitiranja dionica.

Dionice u nematerijalnom obliku

Članak 146

Dionice se mogu emitirati u nematerijalnom obliku do granice i pod uvjetima propisanim zakonom.

ODJELJAK 3: OSNIVANJE

Osnivački akt

Članak 147

- (1) Dioničko društvo se smatra osnovanim usvajanjem i potpisivanjem statuta dioničkog društva od strane svih osnivača i stjecanjem svih dionica društva.
- (2) Akt iz stavka 1 ovog članka sadrži odredbe iz članka 5 ovog zakona i druge odredbe značajne za osnivanje dioničkog društva.

Statut dioničkog društva

Članak 148

- (1) Statut dioničkog društva se ovjerava i sadrži:
 1. ime, prezime i adresu ili naziv i sjedište osnivača,
 2. naziv i sjedište društva,
 3. djelatnost društva,
 4. iznos osnovnog kapitala, nominalnu vrijednost dionica, broj dionica za svaku nominalnu vrijednost, klasu dionica i broj pojedinačnih klasa ako se emitiraju nekoliko klasa dionica,
 5. broj članova uprave i nadzornog odbora ako je imenovan ili akt u kojem će taj broj biti određen,
 6. način i oblik objavljivanja podataka od značaja za društvo ili dioničare,
 7. rok na koji je društvo osnovano i
 8. način prestanka društva.
- (2) Ako se dionice mogu emitirati u zamjenu za stvari i prava, statut dioničkog društva određuje vrstu i sadržaj te imovine, njezinu vrijednost i imena dioničara koji unose stvari i prava u društvo.
- (3) Uz odredbe iz prethodnog stavka, statut dioničkog društva može sadržavati druge odredbe koje nisu izričito zabranjene ovim zakonom.
- (4) Druga pitanja značajna za društvo koja statut dioničkog društva ne sadrži, mogu sukladno ovom zakonu, biti regulirana drugim aktima društva.

Objavljivanje informacija i izvješća društva

Članak 149

Informacije i izvješća koja uprava društva smatra važnim za dioničare, objavljuju se na način koji je određen ovim zakonom i statutom dioničkog društva.

Posebne povlastice i osnivački troškovi

Članak 150

- (1) Posebne povlastice za vlasnike određenih klasa dionica ili za treće osobe, uz naznaku o korisnicima takvih povlastica, mogu se regulirati samo statutom dioničkog društva.
- (2) Samo statut dioničkog društva može odrediti iznos koji treba isplatiti ili nadoknaditi dioničarima ili drugim osobama, kao isplatu ili naknadu troškova nastalih osnivanjem društva.
- (3) Ako spomenute posebne povlastice ili troškovi nisu određeni statutom dioničkog društva, bilo kakvi sporazumi ili pravni akti kojima se osiguravaju takve povlastice ili određuje plaćanje takvih troškova, ne proizvode pravni učinak.

Plaćanje dionica

Članak 151

- (1) Emitirane dionice se u prvoj prodaji ne smiju prodavati ispod svoje nominalne vrijednosti.
- (2) Dionice mogu biti plaćene novcem i stvarima i pravima, čija se novčana vrijednost može odrediti. Dionice se ne mogu plaćati budućim uslugama. Novčano plaćanje podrazumijeva plaćanje izvršeno i deponirano u banci na račun društva koje se osniva.
- (3) Ulozi osnivača u stvarima i pravima, kao i novčana plaćanja bit će učinjeni i dostupni društvu prije upisa društva u Registar.
- (4) Ako se dionice prodaju iznad nominalne vrijednosti, ukupni višak će biti plaćen prije upisa društva u Registar.

Imenovanje organa društva

Članak 152

- (1) Osnivači imenuju prvi nadzorni odbor društva i revizora osnivanja s liste ovlaštenih vještaka ekonomske struke, koju vodi Sud. Revizor osnivanja se imenuje do konca prve cijele fiskalne godine.
- (2) Članovi nadzornog odbora imenuju se za razdoblje do prve sjednice skupštine, koja se mora održati najkasnije tri (3) mjeseca po upisu društva u Registar. Nadzorni odbor imenuje članove prve uprave društva.

Izvješće o osnivanju

Članak 153

Osnivači sastavljaju i objavljuju pismeno izvješće o osnivanju društva. Izvješće o osnivanju sadrži:

1. iznos novca i vrijednost stvari i prava koje svaki dioničar ulaže u društvo,

2. u slučaju kada je dioničko društvo steklo drugo društvo u zamjenu za dionice: periodični obračun, dobit i gubitak za prethodne dvije godine tog društva, kao i troškovi poslovanja tijekom tog razdoblja,
3. da li je i koliko dionica stečeno od strane ili u korist svakog člana nadzornog odbora ili uprave društva,
4. da li, kako i u kojoj mjeri je član nadzornog odbora ili uprave društva stekao posebnu povlasticu, posebno u svezi sa isplatom ili nadoknadom troškova vezanih za osnivanje,
5. listu svih dioničara i broj dionica svake klase koje oni posjeduju i
6. druge značajne podatke koji se tiču osnivanja.

Revizija osnivanja

Članak 154

- (1) Članovi nadzornog odbora i uprave društva vrše nadzor i kontrolu nad osnivanjem društva.
- (2) U postupku revizije, revizori osnivanja imaju pravo vršiti uvid i kopirati sve dokumente vezane za osnivanje i pribavljati druge informacije i objašnjenja od osnivača i nadzornog odbora i uprave društva. Ako revizor osnivanja ne može pribaviti sve dokumente, informacije i objašnjenja koja su mu potrebna za reviziju, može podnijeti zahtjev Sudu radi njihovog pribavljanja.
- (3) Revizor osnivanja će pored ostalog:
 1. utvrditi da li je tijekom osnivanja član nadzornog odbora ili uprave pribavio osnivačke dionice društva za sebe ili u svoju korist,
 2. utvrditi da li je član nadzornog odbora ili uprave stekao posebnu povlasticu, osobito u svezi s načinom isplate ili nadoknadom troškova vezanih za osnivanje i
 3. odrediti da li i u kojoj mjeri emitirane dionice odgovaraju vrijednosti uloga u stvarima i pravima, i da li je vrijednost stvari i prava bila razumno određena.

Naknada i troškovi revizora osnivanja

Članak 155

Revizor osnivanja ima pravo na isplatu ili naknadu svih troškova koje je u razumnoj mjeri imao u provođenju revizije, a također ima pravo na naknadu za svoje usluge sukladno tarifi ili odluci Suda. Troškove i naknadu snosi društvo.

Prijava za upis u Registar

Članak 156

Uprava društva podnosi prijavu za upis društva u Registar.

Sadržaj prijave

Članak 157

- (1) Pored podataka i isprava određenih u članku 18 stavak 3 ovog zakona, prijava za upis u Registar sadrži:
1. broj emitiranih dionica i prirodu i iznos vrijednosti uloga koje je društvo primilo u zamjenu za dionice,
 2. dokaze koje je podnijela banka društva u svezi sa iznosom uplaćenog novčanog uloga u korist društva i dokaz da uprava društva može slobodno rabiti i raspolagati tim novcem,
 3. podatak o obujmu ovlasti uprave koja zastupa društvo,
 4. statut dioničkog društva,
 5. isprave koje prate emitiranje dionica osnivačima,
 6. izvješće o troškovima osnivanja koje je platilo društvo, sa isplatama zabilježenim kronološkim redoslijedom koji pokazuju iznose i pojedinačne platiše,
 7. isprave kojima se verificira imenovanje članova nadzornog odbora i uprave društva,
 8. izvješće o osnivanju i izvješće revizora osnivanja zajedno s pratećim ispravama,
 9. druge podatke i isprave predviđene zakonom ili drugim propisom.
- (2) Članovi uprave društva deponiraju svoje potpise u Registar.
- (3) Sve isprave podnesene Sudu moraju biti u originalu ili u ovjerenoj preslici.

Upis u Registar i pribavljanje suglasnosti

Članak 158

Zakonom može biti propisano da je za određene djelatnosti dioničkog društva, potrebna suglasnost mjerodavnog organa prije upisa u Registar.

Odgovornost osnivača

Članak 159

- (1) Osnivači su solidarno odgovorni društvu za štetu koja nastane zbog davanja pogrešnih podataka u svezi s osnivanjem društva.
- (2) Ako osnivači postupanjem suprotno standardima ponašanja iz članka 53 ovog zakona, prouzroče štetu društvu, time što odobre emitiranje dionica za neodgovarajuću protuvrijednost uloga u stvarima i pravima, ili za neodgovarajuću isplatu ili naknadu troškova osnivanja, odgovaraju solidarno društvu za štetu koja iz toga nastane.

Odgovornost drugih osoba

Članak 160

Pored osnivača i osoba za čiji račun su osnivači pribavili dionice društva suprotno ovom zakonu, osobe koje su svjesno primila neodgovarajuću isplatu ili naknadu troškova osnivanja, također solidarno odgovaraju društvu za štetu.

Zasnivanje obveza i prijenos dionica prije registriranja

Članak 161

- (1) Ako društvo zasnuje obvezu prije nego što bude upisano u Registar, takva obveza ima pravni učinak za vjerovnika i društvo, ukoliko u roku od tri (3) mjeseca nakon upisa u Registar, društvo prihvati tu obvezu i o tome obavijesti vjerovnika u pismenoj formi. Takvo prihvaćanje ne će osloboditi obveze osobu odgovornu vjerovniku prije prihvaćanja, izuzev ako se vjerovnik suglasi s tim u pismenoj formi.
- (2) Prije upisa društva u Registar, dionice tog društva ne mogu biti emitirane, niti se prava na osnivačke uloge mogu prenositi. Dionice emitirane prije upisa društva u Registar su ništave. Posao o prijenosu prava na osnivački ulog prije upisa društva u Registar je ništav. Osobe koje su prije upisa društva u Registar emitirale dionice ili prenijele prava na osnivačke uloge, solidarno odgovaraju dioničarima za štetu koja proistječe iz toga.

ODJELJAK 4: PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I DIONIČARA

Dužnost postupanja u dobroj vjeri i jednakog postupanja prema dioničarima

Članak 162

Članovi nadzornog odbora i uprave društva dužni su postupati u dobroj vjeri, i u najboljem interesu društva i njegovih dioničara u cjelini, kao i sukladno standardima ponašanja iz članka 53 ovog zakona. Oni će jednako postupati prema svim dioničarima u istim okolnostima.

Odgovornost dioničara za uplatu dionica

Članak 163

Svaki dioničar osobno odgovora društvu za uplatu vrijednosti dionica, na način i u vrijeme kako je određeno ovim zakonom i statutom.

Posljedice zakašnjelog plaćanja

Članak 164

Dioničar koji ne uplati vrijednost dionica u vrijeme dospjeća, dužan je platiti društvu kamatu po stopi predviđenoj statutom dioničkog društva, a koja ne može preći stopu dopuštenu zakonom. Ako kamatna stopa nije određena u statutu, primijenit će se stopa predviđena ovim zakonom.

Isključivanje dioničara zbog zakašnjelog plaćanja ili neplaćanja

Članak 165

- (1) Dioničaru koji kasni s uplatom vrijednosti dionica, može se dodijeliti dodatni rok za uplatu, uz upozorenje da je dužan da društvu izvrši povrat primljenih dionica, bez prava na povrat prethodno izvršenih uplata za dionice, ako ne izvrši uplatu vrijednosti dionica u dodatnom roku. Društvo obavješćuje dioničara o dodatnom roku i posljedicama neplaćanja, preporučenom poštom.

- (2) Dioničar je dužan predati društvu dionice za koje ne izvrši uplatu nakon dospjeća, odnosno istekom dodatnog roka. Nakon predaje dionica, društvo može prodati dionice na bilo koji način sukladno zakonu ili statutu.

Zabrana oslobođenja od plaćanja

Članak 166

Društvo ne može osloboditi niti jednog dioničara od obveze plaćanja vrijednosti dionica u iznosima i u rokovima predviđenim statutom. Oslobođanje od plaćanja može uslijediti samo u slučaju smanjenja osnovnog kapitala.

Zabrana vraćanja uloga ili plaćanja kamata

Članak 167

Društvo ne može vratiti ulog dioničara za njegove dionice ili mu platiti kamatu na takav ulog.

Dodatne obveze dioničara

Članak 168

- (1) Statutom se može utvrditi obveza dioničara za dodatne usluge društvu sa ili bez nadoknade, kao i odobrenje društva za prijenos dionica. Opseg i uvjeti ovih obveza dioničara naznačit će se na dionicama.
- (2) Statutom se mogu utvrditi kaznene uplate u slučaju neispunjavanja ili nepravilnog ispunjavanja obveza, koje se tiče dodatnih usluga.

Zabrana na upisivanje vlastitih dionica ili stjecanje dionica kontrolnog društva

Članak 169

- (1) Društvo ne može upisati vlastite dionice.
- (2) Kontrolirano društvo ne može stjecati, bilo osnivanjem, povećanjem osnovnog kapitala ili drugom kupovinom, neposredno ili posredno, dionice koje sastavljaju većinski glasački interes u kontrolnom društvu. Ovo stjecanje je ništavo.
- (3) Ukoliko su dionice društva upisane ili kupljene suprotno stavcima 1 i 2 ovog članka, članovi nadzornog odbora i uprave koji donesu odluku o upisu ili kupovini, odgovaraju solidarno za štetu društvu u iznosu cjelokupne izvršene uplate.

Dobiti i njihova raspodjela

Članak 170

- (1) Pri izradi godišnjeg izvješća, uprava društva ne može na ime rezerve odrediti više od polovice dobiti.

- (2) Skupština može donijeti odluku da dobit ostane neraspodijeljena.
- (3) Dioničari imaju pravo na udio u dobiti, osim ako dobit nije izuzeta iz raspodjele među dioničarima odlukom skupštine, donesenom sukladno ovio zakonu i statutu dioničkog društva.
- (4) Dobit dioničara određuje se proporcionalno nominalnom iznosu dionica koje dioničar posjeduje.
- (5) Ukoliko ulog u dionički kapital nije u potpunosti isplaćen ili nije isplaćen za sve dionice podjednako, dioničari imaju pravo na dobit u razmjeru s plaćanjima koja su izvršili. Plaćanja izvršena tijekom godine uračunavat će se sukladno s vremenom koje je proteklo od kada su izvršena.
- (6) Statut dioničkog društva može odrediti drugačiji način raspodjele dobiti.

Privremena dividenda

Članak 171

- (1) Uprava društva može donijeti odluku o isplati privremene dividende sukladno statutu i procijenjenoj dobiti za tekuću poslovnu godinu.
- (2) Ukupan iznos za isplatu privremene dividenda ne može prijeći:
 1. polovicu procijenjene dobiti koja ostane nakon što se izdvoji iznos potrebnih rezervi ili
 2. polovicu dobiti iz prethodne godine.
- (3) Isplaćivanje privremene dividende odobrava nadzorni odbor.

Vraćanje uplata bez jamstva

Članak 172

- (1) Dioničari su dužni vratiti sve uplate koje su primili od društva suprotno odredbama ovog zakona. Ako su ih primili kao dividende, obveza da vrate primljene uplate, postojat će samo ako su znali ili su bili dužni znati da su isplate izvršene suprotno zakonu.
- (2) Ukoliko društvo nije u mogućnosti ostvariti tražbine protiv dioničara iz prethodnog stavka, te tražbine mogu ostvariti vjerovnici društva, a ukoliko se nad društvom otvori stečajni postupak, te tražbine će ostvariti stečajni upravnik.
- (3) Tražbine iz ovoga članka zastarijevaju u roku od pet (5) godina od dana kada su dioničari primili uplate iz stavka 1 ovog članka.

Isplata za usluge dioničara

Članak 173

Dioničari imaju pravo na isplatu za dodatne usluge koje su izvršili u vidu obveze koje su određene u statutu i ukoliko statut predviđa isplatu, i za druge očekivane i nužne usluge

koje se pružaju na zahtjev društva, bez obzira da li je društvo ostvarilo dobit ili ne, pod uvjetom da su usluge izvršene u dobroj vjeri i da isplata ne prelazi vrijednost usluga.

Registriranje dionica

Članak 174

Članak brisan odredbama članka 5 Zakona o izmjenama Zakona o poduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34/07).

Prijenos dionica

Članak 175

Dionice su neograničeno prenosive, izuzev u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom i/ili statutom društva sukladno zakonu.

Zajedničko vlasništvo nad dionicama

Članak 176

- (1) Ukoliko dionica pripada nekolicini dioničara, prava koja iz te dionice proistječu vrše se preko zajedničkog opunomoćenika, čije ime i adresa se dostavlja društvu.
- (2) Svi dioničari su solidarno odgovorni za obveze koje proistječu iz dionice.
- (3) Ukoliko društvo šalje obavijest udruženim dioničarima koji nisu imenovali zajedničkog zastupnika, dostatno je da obavijesti bilo kojeg od tih udruženih dioničara.

Obračunavanje trajanja vlasništva nad dionicama

Članak 177

Ako je ostvarivanje prava koja proistječu iz dionice uvjetovano dioničarevim vlasništvom nad dionicom u određenom trajanju, vrijeme trajanja vlasništva nad dionicom se obračunava na osnovi prispjeća dioničarevog zahtjeva za izdavanjem ili prijenosom dionice, koji je podnesen društvu. U ovu svrhu, dioničaru se uračunava vrijeme trajanja vlasništva njegovog pravnog prethodnika, ukoliko je stekao dionicu bez naknade ili podjelom zajedničke imovine.

Poništavanje dionica

Članak 178

- (1) Društvo može poništiti dionice i zamijeniti izgubljene ili uništene dionice. Ukoliko se poništenje i zamjena vrše na osnovi zahtjeva dioničara, trošak snosi dioničar.
- (2) Ukoliko su prava iz dionice zastarjela ili na drugi način prestala kao posljedica statusnih promjena, likvidacije ili druge promjene u pravnim odnosima, društvo može poništiti dionice koje mu nisu bile podnesene unatoč pozivu da budu vraćene na ispravak, zamjenu ili poništavanje. Ukoliko je do prestanka prava došlo zbog promjene u nominalnoj vrijednosti dionica, dionice će biti poništene, samo ukoliko je nominalna vrijednost smanjena kako bi se smanjio udio u kapitalu. Registrirane dionice ne mogu se poništavati iz razloga što se promijenilo ime ili adresa dioničara.

- (3) Poziv za vraćanje dionice radi poništenja i zamjene šalje se preporučenom poštom dioničaru i objavljuje u Službenom glasniku. Poništene dionice se opisuju u pozivu dovoljno detaljno, da bi javnost u dovoljnoj mjeri saznala za poništenje dionica.
- (4) Poništene dionice se zamjenjuju novim, koje se predaju dioničarima ili se deponiraju na čuvanje, o čemu će se obavijestiti Registar.

Zamjena oštećenih dionica

Članak 179

Članak brisan odredbama članka 7 Zakona o izmjenama Zakona o poduzećima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 34/07).

Novi list s kuponima

Članak 180

Članak brisan odredbama članka 7 Zakona o izmjenama Zakona o poduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34/07).

Stjecanje vlastitih dionica društva

Članak 181

(1) Društvo može steći svoje vlastite dionice samo:

1. ako je stjecanje nužno za sprečavanje buduće ozbiljne štete,
2. ako dionice trebaju biti ponuđene na prodaju zaposlenicima društva ili povezanom društvu,
3. ako je stjecanje nužno za davanje naknade dioničarima sukladno s odredbama ovog zakona,
4. ako je stjecanje besplatno ili
5. je zasnovano na odluci skupštine o povlačenju dionica sukladno s odredbama o smanjenju osnovnog kapitala.

(2) Ukupan nominalni iznos dionica stečenih za potrebe navedene u stavku 1 točke 1, 2 i 3 ovog članka, ne mogu zajedno s vlastitim dionicama koje je društvo već imalo u vlasništvu, preći jednu desetinu (1/10) vrijednosti osnovnog kapitala. Takvo stjecanje vlastitih dionica je dopušteno, samo ako društvo stječe dionice stvaranjem fonda za svoje vlastite dionice bez smanjenja osnovnog kapitala, odnosno fonda koji prema zakonu i statutu ne može biti korišten za isplate dioničarima. U slučajevima navedenim u stavku 1 točke 1, 2 i 5 ovog članka, stjecanje je dopušteno samo ako je za dionice uplaćen ukupan nominalni iznos ili viši nominalni iznos od emitiranog za te dionice.

(3) U slučaju iz stavka 1 točke 1 ovog članka, uprava društva će na prvoj idućoj sjednici skupštine objaviti razloge i svrhu stjecanja, broj i nominalni iznos dionica, kao i vrijednost dionica. U slučaju iz stavka 1 točka 2 ovog članka, dionice će u roku od jedne godine biti ponuđene zaposlenicima na prodaju.

Ništavi poslovi

Članak 182

- (1) Pravni posao kojim društvo pribavlja predujam ili zajam za stjecanje dionica, je ništav. Ova odredba se ne će primjenjivati na poslove financijskih organizacija u okviru redovitog obavljanja njihove djelatnosti ili na poslove kojima dionice stječu zaposlenici društva ili povezanog društva. Takvi pravni poslovi su ništavi, ako društvo nije u mogućnosti da osnuje fond za svoje dionice bez smanjenja osnovnog kapitala ili fond koji prema zakonu ili statutu ne može biti korišten za isplate dioničarima.
- (2) Pravni posao između društva i druge osobe na osnovi kojeg bi ta osoba imala pravo stjecati dionice društva za račun društva ili društva u kome društvo posjeduje većinu dionica će također biti ništav, ako bi društvo na taj način posredno steklo dionice suprotno odredbama članka 181 ovog zakona.

Prava koja proizlaze iz vlastitih dionica

Članak 183

Iz vlasništva nad vlastitim dionicama za društvo ne proizlaze nikakva prava.

Otuđivanje i povlačenje vlastitih dionica

Članak 184

Izuzev slučajeva iz odredaba narednog članka, društvo koje je steklo vlastite dionice suprotno odredbama članka 181 ovog zakona, mora ih otuđiti u roku od jedne godine od stjecanja, a u suprotnom dužno je povući dionice.

Stjecanje vlastitih dionica preko treće osobe

Članak 185

Svaka osoba koja obavlja djelatnost u svoje ime, ali za račun društva može steći ili posjedovati dionice društva samo ako je to dopušteno odredbama članka 181 ovog zakona. Ista odredba će se primjenjivati i u slučaju kada dionice društva stekne društvo u kojem društvo o kome se radi posjeduje većinu dionica, kao i u slučaju kada dionice stječe ili posjeduje treća osoba koja obavlja djelatnost u svoje ime, a za račun društva u kojem društvo o kome se radi posjeduje većinu dionica. Ove dionice će se pri izračunavanju ukupnog nominalnog iznosa sukladno odredbama članka 181 stavak 2 ovog zakona, smatrati dionicama društva. Na zahtjev društva, treća osoba ili društvo će prodati te dionice društvu.

Uzimanje vlastitih dionica u zalog

Članak 186

- (1) Dionice društva koje je društvo uzelo u zalog sukladno člancima 181 i 185 ovog zakona smatraju se dionicama društva. Financijska organizacija može, u okviru redovitog obavljanja svoje djelatnosti, uzeti vlastite dionice u zalog do visine ukupnog nominalnog iznosa navedenog u članku 181 stavak 2 ovog zakona.
- (2) Ako su vlastite dionice uzete u zalog u suprotnosti sa odredbama prethodnog stavka, stjecanje je ništavo ako nominalni ili viši emitirani iznos dionica nije uplaćen u cijelosti.

Glavni posao iz kojeg je proistekao zalog je također ništav, ako su dionice stečene suprotno odredbama prethodnog stavka.

ODJELJAK 5: ORGANI DIONIČKOG DRUŠTVA

PODODJELJAK 1: UPRAVA

Uprava

Članak 187

- (1) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Uprava može imati jednog (ravnatelj) ili više članova.
- (3) Sastav i broj članova uprave se utvrđuje statutom društva. Ako uprava ima više članova, jedan od njih će biti imenovan za predsjednika uprave.
- (4) Član uprave može biti svaka poslovno sposobna fizička osoba, izuzev:
 1. osobe koja je tijekom posljednjih pet (5) godina osuđivana za kazneno djelo iz oblasti gospodarstva, radnih odnosa, socijalne skrbi, upravljanja prirodnim bogatstvima, odnosno javnom ili privatnom imovinom ili osoba koja je tijekom posljednje dvije (2) godine izdržavala zatvorsku kaznu za takvo kazneno djelo ili
 2. osoba kojoj je zabranjeno da se bavi svojim zanimanjem ili joj je to pravo oduzeto, za vrijeme dok traje zabrana ili suspenzija.

Upravljanje poslovima i odlučivanje

Članak 188

- (1) Ako uprava ima više članova, njezine odluke se usvajaju većinom glasova.
- (2) Statutom društva se može odrediti drugačiji način odlučivanja.
- (3) Svaki član uprave ima jedan glas.
- (4) Statutom društva se ne može propisati da u slučaju razlike u mišljenjima, glas jednog određenog člana ili glasovi određenih članova uprave prevladaju nad većinom. U slučaju neriješenog ishoda glasovanja, odlučujući glas će biti glas predsjednika, ako statutom društva nije drugačije određeno.

Zastupanje i predstavljanje

Članak 189

- (1) Uprava predstavlja i zastupa društvo.

- (2) Ako uprava ima više članova, oni zajednički zastupaju društvo, izuzev ako statutom nije drugačije određeno. U tom slučaju, izjava volje treće osobe učinjena bilo kojem članu uprave je pravovaljana.
- (3) Statut društva ili nadzorni odbor, ako je tako predviđeno statutom društva, može propisati da su samo određeni članovi uprave, odnosno određeni članovi uprave zajedno s prokuristom, ovlašteni da zastupaju društvo.

Nadležnost i dužnosti uprave u odnosu na skupštinu

Članak 190

Nadležnost i dužnosti uprave u odnosu na skupštinu su:

1. na zahtjev skupštine, priprema mjere iz nadležnosti skupštine,
2. priprema ugovore i akte za čije donošenje je potrebna suglasnost skupštine,
3. podnosi prijedloge skupštini,
4. provodi odluke koje je usvojila skupština.

Imenovanje i smjenjivanje uprave

Članak 191

- (1) Nadzorni odbor imenuje članove i predsjednika uprave na razdoblje od najviše pet (5) godina, uz neograničenu mogućnost ponovnog imenovanja. Ponovno imenovanje se ne može izvršiti ranije od godinu dana prije isteka mandata.
- (2) Nadzorni odbor može smijeniti pojedine članove ili predsjednika uprave:
 1. ako su prekršili standarde ponašanja iz članka 53 ovoga zakona,
 2. ako ne posjeduju sposobnosti za upravljanje poslovima društva ili
 3. ako im skupština izglasuje nepovjerenje.
- (3) Ako nadzorni odbor smijeni člana ili predsjednika uprave iz razloga predviđenih u stavku 2 točka 3 ovog članka, smijenjeni član ili predsjednik ima pravo na naknadu u visini njegove posljednje mjesečne plaće za razdoblje ne dulje od šest (6) mjeseci ili do isteka njegovog mandata.

Imenovanje od strane Suda

Članak 192

Ako iz bilo kojeg razloga jedan ili više članova uprave nisu imenovani, njih će po žurnom postupku imenovati Sud na zahtjev zainteresiranih strana. Mandat člana uprave imenovanog od strane Suda istječe kada se na njegovo mjesto imenuje novi član sukladno statutu. Član uprave imenovan od strane Suda, ima pravo na naknadu za izvršene usluge i za sve opravdane troškove koje je imao u obavljanju svoje dužnosti.

Članak 193

- (1) Statutom društva se može propisati da članovi uprave imaju pravo na udio u dobiti društva.

(2) Iznos udjela se utvrđuje kao postotak godišnje dobiti društva.

Naknade i povlastice članova uprave

Članak 194

- (1) Pri utvrđivanju ukupnih naknada i povlastica za pojedine članove uprave (plaća, udio u dobiti, naknada troškova, premije osiguranja, provizije i druge povlastice), nadzorni odbor je odgovoran, da ukupan iznos naknada i povlastica, bude sukladan zadacima koje izvršavaju članovi uprave i s financijskim stanjem društva.
- (2) Ako nakon utvrđivanja naknada i povlastica članova uprave, društvo trpi gubitke koji prijete egzistenciji društva i njegovoj ekonomskoj poziciji, nadzorni odbor može smanjiti iznos naknada i povlastica, sukladno uvjetima određenim u statutu.
- (3) Član uprave ima pravo raskinuti ugovor po završetku idućeg tromjesečja, uz obvezu da o tome obavijesti društvo najkasnije dva (2) mjeseca ranije.

Zabrana konkurencije

Članak 195

- (1) Član uprave se ne može ni posredno ni neposredno, baviti profitabilnim djelatnostima koje spadaju u područje djelatnosti društva.
- (2) Uz suglasnost nadzornog odbora i uz obvezu da postupa savjesno, član uprave se može baviti profitabilnim djelatnostima koje ne spadaju u područje djelatnosti društva.

Zabrana davanja zajma članovima uprave i prokuristima

Članak 196

Društvo ne može davati zajam članovima uprave i prokuristima.

Podnošenje izvješća nadzornom odboru

Članak 197

- (1) Uprava podnosi izvješća nadzornom odboru o:
 1. poslovnim planovima, pitanjima iz oblasti poslovne politike i strategije društva,
 2. profitabilnosti poslova društva i osobito, o profitabilnosti dioničkog kapitala društva,
 3. poslovanju i osobito, o poslovnom prometu i financijskom stanju društva i
 4. poslovima koji bi u značajnoj mjeri mogli utjecati na rentabilnost i platežnu sposobnost društva.
- (2) Nadzorni odbor također može tražiti izvješća i o drugim pitanjima važnim za poslovanje društva.
- (3) Uprava nadzornom odboru podnosi nacrt godišnjeg izvješća prije rasprave u skupštini, u roku određenom statutom sukladno ovom zakonu. Nadzorni odbor daje mišljenje o nacrtu godišnjeg izvješća i podnosi ga skupštini.

- (4) Nadzorni odbor može u bilo koje vrijeme od uprave zahtijevati izvješća o pitanjima koja utječu ili mogu utjecati na poslovanje ili financijsko stanje društva.
- (5) Izvješća moraju biti sukladna principima točnosti i vjerodostojnosti.

Obveze uprave u slučaju gubitaka, prezaduženosti ili platežne nesposobnosti

Članak 198

- (1) Ako se tijekom pripreme godišnjeg ili privremenog obračuna utvrdi da društvo posluje s gubitkom, koji iznosi najmanje jednu polovicu njegovog osnovnog kapitala, uprava će u roku od pet (5) radnih dana od utvrđivanja gubitka sazvati skupštinu i obavijestiti je o tome.
- (2) Ako se pojave okolnosti koje su zakonom predviđene kao razlog za pokretanje stečajnog postupka, uprava će bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri (3) tjedna od pojavljivanja tih okolnosti, pokrenuti postupak prisilnog poravnanja ili stečajni postupak.
- (3) Kada nastupi platežna nesposobnost ili prezaduženost društva, uprava će obustaviti sve isplate, izuzev onih koje su dopuštene zakonom, a koje ne dovode u privilegiran položaj, niti nanose štetu određenim vjerovnicima.

Posebne dužnosti i obveze uprave

Članak 199

- (1) Članovi uprave su dužni upravljati poslovima društva sukladno standardima ponašanja iz članka 53 ovog zakona i štiti poslovne tajne društva.
- (2) Članovi uprave su solidarno odgovorni za štetu koju društvo pretrpi, postupanjem suprotno obvezama iz prethodnog stavka.
- (3) Članovi uprave su također solidarno odgovorni za štete društvu, čak i kada je nadzorni odbor odobrio radnju, ako su postupanjem suprotno odredbama ovog zakona:
 1. ulozi vraćeni dioničarima,
 2. dioničarima isplaćene kamate na njihove uloge,
 3. vlastite ili druge dionice društva upisane, stečene, uzete u zalog ili povučene,
 4. dionice emitirane prije nego što je uplaćen ukupan nominalni ili veći emitirani iznos,
 5. ako je izvršena raspodjela imovine društva,
 6. izvršene isplate nakon što je nastupila platežna nesposobnost ili prezaduženost društva ili
 7. u vezi s uvjetnim povećanjem kapitala, dionice emitirane suprotno njihovoj propisanoj svrsi ili prije nego što su u cijelosti uplaćene njihove vrijednosti.
- (4) Društvo može odustati od zahtjeva za naknadu štete iz ovog članka, prema članovima uprave, ako se skupština suglasi s takvim odustajanjem i ako dioničari koji posjeduju najmanje jednu desetinu (1/10) dionica društva, ne ulože pismeni prigovor na odustajanje od takvog zahtjeva.

- (5) Zahtjev društva za naknadu štete od strane članova uprave sukladno s odredbama ovog članka, mogu realizirati vjerovnici društva koji su pretrpjeli štetu, ako to nije učinilo ili nije moglo učiniti samo društvo.

Ugovor s članovima uprave

Članak 200

Ugovorom zaključenim između člana uprave i društva, mogu se utvrditi i druga prava i obveze člana uprave, izuzev onih propisanih ovim zakonom.

Zamjenici članova uprave

Članak 201

Odredbe ovog zakona koje se odnose na članove uprave, također se primjenjuju i na njihove zamjenike.

PODODJELJAK 2: NADZORNI ODBOR

Obveza izbora nadzornog odbora

Članak 202

- (1) Statutom društva se može propisati da društvo ima nadzorni odbor.
- (2) Društvo je dužno imati nadzorni odbor:
1. ako je osnovni kapital društva veći od 1.000.000 KM ili
 2. ako je prosječan godišnji broj zaposlenih u društvu veći od 250 ili
 3. ako su dionice društva registrirane na burzi ili
 4. ako je broj registriranih dioničara veći od 100.
- (3) Ako društvo nema nadzorni odbor, a ovim zakonom i statutom društva nije drugačije određeno, nadležnosti i obveze nadzornog odbora vrši skupština.

Broj članova nadzornog odbora

Članak 203

- (1) Nadzorni odbor ima najmanje tri (3) člana.
- (2) Broj članova nadzornog odbora utvrđuje se statutom društva, sukladno ovom zakonu.

Uvjeti za članove nadzornog odbora

Članak 204

- (1) Član nadzornog odbora može biti svaka poslovno sposobna fizička osoba.
- (2) Član nadzornog odbora ne može biti:
1. član uprave,
 2. osoba koja je član nadzornih odbora u pet (5) društava,

3. član uprave podružnice društva,
4. član uprave drugog društva u čijem nadzornom odboru sudjeluje i član uprave društva o kome se radi ili
5. osoba koja prema odredbama ovog zakona ne može biti član uprave.

Izbor članova nadzornog odbora

Članak 205

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora biraju se glasovanjem, pri čemu svakoj dionici s pravom glasa pripada broj glasova jednak u broju članova nadzornog odbora koji se biraju, uključujući i predsjednika.
- (2) Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasački listić raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate čija imena su zaokružena na istom listiću.
- (3) Kandidata koji je dobio najveći broj glasova skupština proglašava za predsjednika, a kandidate sa sljedećim najvećim brojem dobivenih glasova proglašava za članove nadzornog odbora.

Mandat nadzornog odbora

Članak 206

Članovi nadzornog odbora se biraju na razdoblje od najviše četiri (4) godine, a mogu biti i ponovno izabrani.

Smjena članova nadzornog odbora

Članak 207

Skupština može smijeniti članove nadzornog odbora prije isteka njihovog mandata, sukladno statutu. Za odluku o smjenjivanju potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa, izuzev ako statutom nije predviđena veća većina.

Imenovanje i smjenjivanje članova od strane Suda

Članak 208

- (1) Ako nadzorni odbor nema kvorum zbog ispražnjenih mjesta i ne može popuniti ispražnjena mjesta i ako skupština ne može formirati kvorum da bi popunila ta ispražnjena mjesta, ispražnjena mjesta će biti popunjena imenovanjem od strane Suda na prijedlog uprave, preostalih članova nadzornog odbora ili dioničara koji posjeduju najmanje jednu petinu (1/5) osnovnog kapitala.
- (2) Ako postoje opravdani razlozi, Sud će smijeniti člana nadzornog odbora na osnovi zahtjeva nadzornog odbora ili dioničara koji posjeduju dionice u iznosu od najmanje jedne petine (1/5) osnovnog kapitala.

Druga ograničenja za članove nadzornog odbora

Članak 209

- (1) Pored osoba navedenih u članku 204 ovog zakona, zamjenik člana uprave, prokurist ili zastupnik društva ne mogu biti članovi nadzornog odbora.
- (2) Nadzorni odbor može na razdoblje od najviše jedne (1) godine, između svojih članova imenovati zamjenika za svakog člana uprave koji nedostaje ili je privremeno nenazočan. Ponovno imenovanje je dopušteno samo ako ukupno trajanje mandata nije dulje od jedne (1) godine. Članovi nadzornog odbora koji obavljaju funkcije zamjenika članova uprave, ne mogu istodobno izvršavati zadatke članova nadzornog odbora.

Objava promjena u nadzornom odboru

Članak 210

Promijene članova nadzornog odbora objavljuju se u Službenom glasniku i prijavljuju u Registar.

Funkcioniranje

Članak 211

- (1) Nadzorni odbor između svojih članova bira predsjednika i najmanje jednog dopredsjednika.
- (2) Na sjednicama nadzornog odbora vode se zapisnici koje potpisuje predsjednik.
- (3) Nadzorni odbor može između svojih članova imenovati jednu ili više povjerenstava za pripremu prijedloga odluka i za njihovo provođenje. Povjerenstvo ne može odlučivati o pitanjima koja su u mjerodavnosti nadzornog odbora.

Donošenje odluka nadzornog odbora

Članak 212

- (1) Smatrat će se da nadzorni odbor ima kvorum ako sjednici nazoči najmanje jedna polovica (1/2) njegovih članova, izuzev ako statutom društva nije drugačije određeno.
- (2) Usvajanje odluka nadzornog odbora putem telefona, telegrafa, elektroničkom poštom ili uporabom sličnih tehničkih sredstava je dopušteno, ako se tome ne protivi nitko od članova.
- (3) Odluke nadzornog odbora su pravovaljane ako su odobrene većinom glasova.
- (4) Član nadzornog odbora ne može sudjelovati u glasovanju o stvarima u kojima ima osobni ili financijski interes.

Sudjelovanje na sjednicama

Članak 213

Osobe koje nisu članovi nadzornog odbora, ne mogu nazočiti sjednicama nadzornog odbora, izuzev ako ih nadzorni odbor izričito pozove.

Sazivanje sjednica

Članak 214

- (1) Svaki član nadzornog odbora ili uprave, može zatražiti od predsjednika nadzornog odbora da sazove sjednicu neposredno po iznošenju razloga za održavanje sjednice. Sjednica će se održati u roku od dva (2) tjedna od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Ako zahtjev najmanje dva člana nadzornog odbora nije odobren, oni sami mogu sazvati nadzorni odbor i predložiti dnevni red.
- (3) Svako sazivanje sjednice mora biti obavljeno pismenom obaviješću svih članova nadzornog odbora.
- (4) Nadzorni odbor se može sastati kada i ako je to nužno za vođenje svog posla, a mora se sastati najmanje jednom svakih šest (6) mjeseci.

Nadležnost nadzornog odbora

Članak 215

- (1) Nadzorni odbor vrši nadzor nad poslovanjem društva.
- (2) Nadzorni odbor može vršiti pregled i kontrolu knjiga i arhiva društva, trezora, položenih vrijednosnih papira, isporuke robe i drugih stvari.
- (3) Nadzorni odbor može sazvati skupštinu.
- (4) Upravljanje poslovima se ne može prenijeti na nadzorni odbor. Statutom društva može se utvrditi da se određena vrsta poslova društva, može vršiti samo uz odobrenje nadzornog odbora. Ako nadzorni odbor odbije da odobri posao koji je predložila uprava, uprava može zahtijevati da skupština donese odluku o tom pitanju. Za odluku o odobrenju potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa.

Zastupanje društva u odnosu na upravu

Članak 216

Predsjednik nadzornog odbora zastupa društvo u odnosima s upravom.

Naknada za obavljanje poslova članova nadzornog odbora

Članak 217

Članovi nadzornog odbora mogu primati naknadu za svoje usluge, uključujući i sudjelovanje u dobiti društva, kao i određene povlastice, ako je to određeno statutom

društva ili odlukom skupštine. Ukupan iznos naknada isplaćenih članovima, treba biti sukladan zadacima koje izvršavaju članovi nadzornog odbora i s financijskim stanjem društva.

Ugovori s članovima nadzornog odbora

Članak 218

Za ugovor između člana nadzornog odbora i društva, potrebno je odobrenje nadzornog odbora. Ukoliko se ugovor ne odobri, član nadzornog odbora je dužan vratiti sve što je primio po osnovi takvog ugovora.

Zabrana davanja pozajmica članovima nadzornog odbora

Članak 219

Društvo ne može davati pozajmice članovima nadzornog odbora.

Dužnosti i obveze nadzornog odbora

Članak 220

Na rad članova nadzornog odbora primjenjuju se odgovarajuće odredbe članka 53 ovog zakona.

PODODJELJAK 3: ODGOVORNOST ZA NAKNADU ŠTETE

Odgovornost

Članak 221

- (1) Većinski dioničar ili njegov zastupnik koji svojim utjecajem na društvo svjesno potiče članove uprave ili nadzornog odbora, prokurista ili osobu koja ima ovlast u poslovanju društva, da djeluju kršeći standarde ponašanja iz članka 53 ovog zakona, dužan je društvu i drugim dioničarima nadoknaditi štetu koja je proistekla iz takvog djelovanja.
- (2) Pored osoba navedenih u prethodnom stavku, članovi uprave i nadzornog odbora odgovaraju društvu i dioničarima za svako kršenje standarda ponašanja iz članka 53 ovog zakona.
- (3) Izuzev članova uprave i nadzornog odbora, svaka druga osoba koja je svjesno sudjelovala u štetnom ponašanju i iz toga ostvarila korist za sebe, odgovorna je društvu i dioničarima koji nisu u tome sudjelovali, u visini iznosa ostvarene koristi.
- (4) Ako društvo nije u mogućnosti da samo ostvari svoja prava na naknadu štete iz ovog članka, naknadu štete mogu realizirati vjerovnici društva.

PODODJELJAK 4: SKUPŠTINA

1. NADLEŽNOST I OVLASTI SKUPŠTINE

Opće odredbe

Članak 222

Dioničari svoja prava vezana za rad društva ostvaruju u skupštini, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno. Članovi uprave i nadzornog odbora mogu nazočiti skupštini i kada nisu dioničari.

Ovlasti skupštine

Članak 223

(1) Skupština odlučuje o:

1. raspodjeli dobiti po prijedlogu uprave i na osnovi dostavljenog mišljenja nadzornog odbora,
2. godišnjem izvješću po prijedlogu uprave i na osnovi dostavljenog mišljenja nadzornog odbora,
3. imenovanju i smjeni članova nadzornog odbora,
4. amandmanima na statut društva,
5. mjerama za povećanje i smanjenje kapitala,
6. prestanku rada društva i promjenama statusa (pripajanje, spajanje i podjela),
7. drugim pitanjima određenim statutom društva i zakonom.

(2) Skupština ne može donositi odluke koje se odnose na upravljanje poslom, izuzev:

1. u slučaju da to zahtijeva uprava ili
2. ako se radi o pitanjima iz članka 215 stavak 4 ovog zakona.

(3) Ako društvo nema nadzorni odbor, skupština može imenovati osobu koja će vršiti nadzor nad radom uprave između sjednica skupštine, kako je to određeno u članku 215 stavci 1 i 2 ovog zakona, a radi se o djelatnostima koje obavlja revizor. Izvješće se podnosi na prvoj idućoj sjednici skupštine.

2. SAZIVANJE SKUPŠTINE

Opće odredbe

Članak 224

(1) Skupština se saziva u slučajevima određenim ovim zakonom ili statutom društva ili kada je održavanje skupštine od koristi za društvo.

(2) Odluku o sazivanju skupštine donosi uprava. Sazivanje skupštine se obavlja preko obavijesti koja sadrži naziv i sjedište društva, nadnevak, vrijeme i mjesto održavanja sjednice, potpun opis svih točaka dnevnog reda, uvjete za udio u radu skupštine i postupak ostvarivanja glasačkih prava. Takva obavijest mora se objaviti u sredstvima javnog informiranja u najmanje dva dnevna lista dostupna na području Brčko distrikta BiH, najkasnije 30 dana prije nadnevka određenog za zasjedanje skupštine.

- (3) Ako statutom društva nije drugačije određeno, sjednice skupštine se održavaju u sjedištu društva.

Sazivanje na zahtjev manjine

Članak 225

- (1) Skupština se saziva ako dioničari čiji ukupan iznos dionica čini jednu petinu (1/5) ili više osnovnog kapitala, podnesu pismeni zahtjev i navedu svrhu i razloge za održavanje skupštine. Zahtjev se podnosi upravi. Statutom društva se mogu utvrditi drugi načini ostvarivanja prava na sazivanje skupštine. Po prijemu takvog zahtjeva, uprava saziva skupštinu na način predviđen u članku 224 ovog zakona.
- (2) Ako uprava ne sazove skupštinu u roku od trideset (30) dana od prijama takvog zahtjeva, dioničari koji su podnijeli zahtjev mogu sami sazvati skupštinu.

Prethodna obavijest o sjednici skupštine

Članak 226

- (1) Ako je održavanje skupštine zakazano izvan mjesta sjedišta dioničkog društva, obavijest iz dosadašnjeg članka 224 ovoga zakona upućuje se svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektroničkom poštom na adresu iz liste dioničara.
- (2) Izuzev objavljivanja i dostavljanja obavijesti sukladno s odredbama stavka 1 ovoga članka, dioničko društvo s velikim brojem dioničara dužno je osigurati dodatno objavljivanje u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđen propisima Povjerenstva.

Najava dnevnog reda

Članak 227

- (1) Dnevni red sjednice skupštine se priopćava i objavljuje u obavijesti o sjednici.
- (2) Ako skupština odlučuje o amandmanu na statut društva, tekst predloženog amandmana se dostavlja dioničarima zajedno s obavijesti o sjednici skupštine.
- (3) Ako je na dnevnom redu skupštine izbor članova nadzornog odbora i revizora, uprava i nadzorni odbor ili sam nadzorni odbor, u najavi dnevnog reda, predlažu usvajanje posebne odluka za svaku točku dnevnog reda.

Podnošenje izvješća dioničarima i članovima nadzornog odbora

Članak 228

- (1) Uprava će u roku od osam (8) dana od najave sjednice skupštine, obavijestiti financijske organizacije i udruženja dioničara, koji su na posljednjoj sjednici skupštine iskoristili svoja glasačka prava (ili koji zahtijevaju izvješće) o sazivanju skupštine, dnevnom redu i prijedlozima dioničara, uključujući imena predlagača i mišljenja uprave.
- (2) Uprava će obavijest navedenu u prethodnom stavku uputiti dioničarima koji su:

1. zahtjev u tom smislu poslali prije najave sazivanja skupštine ili
 2. su registrirani u knjizi dioničara, ali čija biračka prava nisu bila iskorištena od strane bilo koje financijske organizacije na posljednjoj sjednici skupštine.
- (3) Svi članovi nadzornog odbora imaju pravo da traže od uprave da im šalje izvješća navedena u stavku 1 ovog članka.
- (4) Svi registrirani dioničari i članovi nadzornog odbora, mogu tražiti od uprave da ih pismeno obavješćuje o odlukama usvojenim na skupštini.

Prijedlozi dioničara

Članak 229

- (1) Prijedlozi dioničara se mogu dodati dnevnom redu sjednice skupštine i dostaviti dioničarima, sukladno ovom članku.
- (2) Prijedlog dioničara može biti razmatran samo ako ga jedan (1) ili više registriranih dioničara, podnesu upravi u roku od deset (10) dana od dana objave obavijesti o sazivanju skupštine, uz obrazloženje u prilogu takvog prijedloga i izjavu kojom se potvrđuje da će ti dioničari iznijeti prijedlog na skupštini. Uprava nije dužna dioničarima dostavljati prijedlog ili njegovo obrazloženje:
1. ako bi njegovim objavljivanjem uprava počinila kazneno djelo,
 2. ako bi prijedlog ako se usvoji, rezultirao skupštinskom odlukom kojom se krši zakon ili statut društva,
 3. ako se obrazloženje prijedloga u svojim bitnim dijelovima zasniva na neosporno netočnim informacijama ili se može zlouporabiti,
 4. ako je istovjetni prijedlog ranije prijavljen skupštini za istu sjednicu,
 5. ako je istovjetni prijedlog sa istim obrazloženjem tijekom posljednjih pet (5) godina razmatran na najmanje dvije (2) sjednice skupštine i nije bio podržan od strane jedne petine (1/5) zastupljenog osnovnog kapitala na sjednici,
 6. ako dioničar objavi da ne će nazočiti skupštini i da ga nitko ne će zastupati ili
 7. ako je dioničar tijekom posljednje dvije (2) godine, već imao isti prijedlog koji je bio dostavljen dioničarima, ali taj prijedlog nije iznosio ili nije dopustio da se iznese na sjednici skupštine.
- (3) Uprava nije dužna slati obrazloženje prijedloga ako sadrži više od sto (100) riječi.
- (4) Uprava može u skraćenom obliku izložiti više prijedloga dioničara koji se odnose na istu stvar.

Izborni prijedlozi dioničara

Članak 230

Na prijedlog dioničara koji se odnosi na izbor članova uprave ili revizora, primjereno se primjenjuju odredbe prethodnog članka.

Obavješćivanje financijskih i drugih organizacija

Članak 231

- (1) Financijska organizacija koja čuva dionice društva u svojstvu staratelja ili slična organizacija koja vodi evidenciju za vlasnike dionica, bez odlaganja će vlasnicima dionica poslati izvješće iz članka 228 stavak 1 ovog zakona.
- (2) Ako financijska organizacija namjerava u skupštini iskoristiti glasačko pravo dionica, obavješćuje vlasnike dionica o svojim prijedlozima za uporabu glasačkog prava u odnosu na pojedine točke dnevnog reda. Financijska organizacija je obvezna da od svakog vlasnika dionica zatraži upute za uporabu glasačkog prava, s upozorenjem, da će iskoristiti glasačko pravo sukladno sa svojim prijedlozima, ukoliko od vlasnika dionica ne primi pravodobno drugačiju uputu.
- (3) Odredbe stavaka 1 i 2 ovog članka se primjenjuju i na obveze udruženja dioničara.

3. ZAPISNIK I PRAVO NA INFORMACIJE

Popis sudionika

Članak 232

- (1) Skupština pravi popis dioničara koji nazoče ili su zastupani na sjednici. Popis sadrži ime ili naziv, prebivalište ili sjedište dioničara, broj dionica i njihovu klasu. Popis se pravi na osnovi liste dioničara koji se registrirani u Središnjem registru 30 dana prije održavanja skupštine.
- (2) Ako financijska organizacija ili udruženje dioničara, rabe pravo glasa na osnovi ovlasti dioničara i u njegovo ime, u popisu će se navesti broj i klasa dionica za koje su dobili ovlast.
- (3) Ako osoba u svoje ime rabi glasačko pravo dioničara na osnovi ovlasti dioničara, u popisu će se navesti broj i klasa tih dionica.
- (4) Popis, potpisan od predsjedatelja, treba biti dan na uvid sudionicima sjednice prije glasovanja.

Zapisnik

Članak 233

- (1) Sve prijedloge iznesene na sjednici skupštine i odluke skupštine, unosi u zapisnik, osoba imenovana od skupštine.
- (2) Zapisnik obvezno sadrži mjesto i nadnevak održavanja sjednice, ime osobe koja vodi zapisnik, rezultat glasovanja i izjavu predsjedatelja o usvojenim odlukama.
- (3) Uz zapisnik se prilaže i popis sudionika i potvrda da je skupština sazvana. Potvrda o sazivanju skupštine ne mora biti priložena ako je to uneseno u zapisnik.

- (4) Uprava će u roku od tri (3) radna dana od zaključenja skupštine, dostaviti u Registar primjerak zapisnika, potpisan od strane predsjedatelja i dva dioničara koja su bila nazočna na skupštini, zajedno s priložima.

Pravo dioničara na informacije

Članak 234

- (1) Uprava dioničarima dostavlja podatke o poslovima društva, ako su takvi podatci nužni za razmatranje pitanja na dnevnom redu.
- (2) Uprava ima pravo da uskrati informacije samo:
1. ako bi davanje podataka po njenoj osnovanoj poslovnoj procjeni, nanijelo ozbiljnu štetu društvu ili
 2. ako bi objavljivanjem podataka bilo izvršeno kazneno djelo, prekršaj ili bi se kršili dobri poslovni običaji.
- (3) Ako su podatci predani dioničaru izvan sjednice skupštine, takvi podatci moraju se predati i drugim dioničarima na njihov zahtjev, čak i ako ti podatci nisu nužni za razmatranje pitanja na dnevnom redu.
- (4) Dioničar kojem su uskraćeni podatci, može tražiti da se njegovo pitanje i razlozi za uskraćivanje podataka unesu u zapisnik.

Sudsko rješenje o pravu na informacije

Članak 235

Ako se dioničar ne slaže s odlukom uprave da mu uskrati određene informacije, može u roku od tri (3) mjeseca od prijama takve odluke, zatražiti od Suda da donese odluku o tom pitanju.

ODJELJAK 6: GLASAČKA PRAVA

Kvorum

Članak 236

- (1) Odluke skupštine su pravovaljane, ako su usvojene u nazočnosti dioničara s pravom glasa, čije dionice čine najmanje jednu petinu (1/5) osnovnog kapitala društva, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (2) Ako na prvoj sjednici nije ostvaren kvorum, predsjedatelj skupštinskog zasjedanja određuje vrijeme održavanja sljedeće sjednice. Uprava je nakon toga dužna poslati pozive i objaviti obavijest o ponovnom sazivanju skupštine na način određen u članku 224 ovog zakona, pod uvjetom da se pozivi pošalju i da obavijest bude objavljena, najkasnije sedam (7) dana prije sjednice skupštine. Odluke usvojene na sljedećoj sjednici skupštine, smatraju se pravovaljanim bez obzira na iznos zastupljenih dionica s pravom glasa.

Princip proste većine

Članak 237

Odluke skupštine moraju biti usvojene većinom glasova dioničara (prosta većina), osim ako zakonom ili statutom društva nije određena veća većina ili drugi uvjeti.

Glasačko pravo

Članak 238

- (1) Glasačka prava dioničara se ostvaruju sukladno s nominalnim iznosom dionica. Statutom društva se može odrediti da se u dionice za glasovanje jednog dioničara uračunavaju i dionice koje pripadaju drugom dioničaru. Ako je dioničar društvo, statutom društva se može odrediti da u njegove dionice spadaju i dionice kontroliranog društva ili one koje pripadaju trećoj osobi za račun takvog društva. Ograničenja se ne mogu odrediti individualnim dioničarima.
- (2) Glasačko pravo se dobiva nakon što se upisana vrijednost dionice uplati u cijelosti. Statutom društva se može odrediti da se pravo glasa dobiva nakon što se za dionice uplati zakonski ili veći iznos najmanje vrijednosti uloga. U ovom slučaju uplaćivanje najmanje vrijednosti uloga osigurava jedan glas. U slučaju uplate većeg iznosa uloga, odnos između glasačkih prava se utvrđuje sukladno visini iznosa uplaćenih uloga. Dijelovi glasa se uzimaju u obzir samo ako mogu formirati jedan glas.
- (3) Statutom društva se ne može odrediti da se odredbe stavka 2 ovog članka, primjenjuju na određene kategorije dioničara ili na određene klase dionica.
- (4) Dioničar koji je založio svoju dionicu ostvaruje pravo glasa iz dionice. Ako je vjerovnik kome je dionica založena registriran kao osoba koja vodi evidenciju o dionici, vjerovnik će dioničaru na njegov zahtjev izdati punomoć.
- (5) Glasačko pravo se može ostvarivati na osnovi punomoći. Punomoć se daje u pismenoj formi i deponira se u društvu.
- (6) Način ostvarivanja glasačkog prava može biti određen statutom društva.

Ostvarivanje glasačkih prava preko financijskih i drugih organizacija i osoba

Članak 239

- (1) Financijska organizacija može ostvarivati ili prenijeti ostvarivanje glasačkog prava na registrirane dionice, samo na osnovi pismene ovlasti dane u tu svrhu.
- (2) Ovlast financijskoj organizaciji može biti dana na razdoblje od najviše petnaest (15) mjeseci i može se opozvati u bilo koje vrijeme.
- (3) Financijska organizacija može ovlastiti osobe koje nisu njezini zaposlenici da rabe ovlasti dioničara, samo ako ovlast dioničara to izričito dopušta.

- (4) Financijska organizacija koja ostvaruje glasačko pravo u ime dioničara i s njegovom ovlasti, deponira u društvo ispravu o ovlasti.
- (5) Ako dioničar nije dao uputu financijskoj organizaciji u pogledu ostvarivanja glasačkih prava, financijska organizacija će glasačko pravo rabiti sukladno sa svojim prijedlozima o kojima je prethodno obavijestila dioničara, osim kada osnovano može pretpostaviti da bi dioničar odobrio njezinu odluku da je znao pravo stanje stvari.
- (6) Financijska organizacija ne može rabiti glasačko pravo suprotno uputama dioničara ili suprotno svojim prijedlozima u slučaju kada dioničar nije dao upute.
- (7) Odredbe ovog članka će se primjereno primjenjivati na druge osobe koje ostvaruju glasačko pravo u ime dioničara i s njegovim ovlasti.
- (8) Obveze financijske organizacije i drugih koji rabe glasačko pravo u ime dioničara i s njegovom ovlasti, ne mogu se isključiti niti ograničiti.

Uskraćivanje glasačkog prava

Članak 240

- (1) Dioničar ne može rabiti glasačko pravo, ako se odluka skupštine odnosi na njegovo oslobađanje od ispunjenja određene obveze. Nitko nema pravo rabiti glasačko pravo u slučajevima u kojima ni sam dioničar nema pravo da ga rabi.
- (2) Sporazum kojim se dioničar obvezuje da glasačko pravo rabi po uputama društva, nadzornog odbora ili podružnice društva, je ništav. Također je ništav i sporazum kojim se dioničar obvezuje da uvijek glasuje za prijedloge uprave ili nadzornog odbora.

Glasovanje o izbornim prijedlozima dioničara

Članak 241

Ako dioničar skupštini podnese formalni prijedlog za izbor članova nadzornog odbora, o njegovom prijedlogu će se raspravljati i odlučiti prije razmatranja prijedloga nadzornog odbora, ako to traže dioničari čiji ukupan iznos dionica čini najmanje jednu desetinu (1/10) zastupljenog osnovnog kapitala.

PODODJELJAK 1: POSEBNE ODLUKE

Odvojene sjednice i posebno glasovanje

Članak 242

- (1) Posebne odluke dioničara, kako je to određeno ovim zakonom i statutom društva, se razmatraju i o njima se obavlja odvojeno glasovanje, na općoj ili odvojenoj sjednici skupštini dioničara. Odredbe o skupštini će se na odgovarajući način primjenjivati na sazivanje odvojene sjednice, sudjelovanje u njezinom radu i pravo na informacije

vezane za sjednicu, a odredbe koje se odnose na donošenje skupštinskih odluka će se primjenjivati na posebne odluke.

- (2) Ako dioničari čija glasačka prava iznose najmanje jednu desetinu (1/10) ukupnih glasačkih prava, to zahtijevaju, donošenje posebne odluke se razmatra na odvojenoj sjednici ili nakon posebnog objavljivanja pitanja koje će se razmatrati.

PODODJELJAK 2: DIONICE BEZ PRAVA GLASA

Privilegirane dionice bez prava glasa

Članak 243

Privilegirane dionice daju dioničaru sva prava koja nose dionice. Statutom društva se može odrediti da privilegirane dionice nemaju pravo glasa, izuzev u slučajevima predviđenim člancima 244 i 245 ovog zakona.

Glasačko pravo privilegiranih dioničara

Članak 244

Ako iznos obveza na privilegiranu dionicu nije uplaćen u roku od jedne godine ili je u tijekom jedne godine uplaćen samo djelomično, a ostatak nije uplaćen tijekom iduće godine, vlasnici privilegiranih dionica će imati pravo glasa sve dok se zaostale obveze ne izmire. U ovom slučaju će privilegirane dionice biti uzete u obzir u obračunu osnovnog kapitala, kao što je propisano ovim zakonom ili statutom društva.

Pravo glasovanja o posebnim pitanjima koja se odnose na privilegirane dionice

Članak 245

- (1) Svako ograničenje ili ukidanje prava prvenstva, određenih statutom društva za privilegirane dionice, bit će pravovaljano, samo ako na to pristanu vlasnici privilegiranih dionica.
- (2) Ako se statutom društva ne odredi drugačije, suglasnost vlasnika privilegiranih dionica je potrebna za usvajanje odluke o emisiji privilegiranih dionica koje u raspodjeli dobiti ili likvidaciji imovine društva, imaju prednost ili su jednake postojećim privilegiranim dionicama bez prava glasa.
- (3) O svakom pitanju iz stavaka 1 i 2 ovog članka, odlučuje se na osnovi odvojenog glasovanja vlasnika privilegiranih dionica, a za odluku je potrebna dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih privilegiranih dionica.
- (4) Ako je prvenstvo privilegiranih dionica ovim ograničeno ili ukinuto, takve dionice će nositi pravo glasa.

ODJELJAK 7: AMANDMANI NA STATUT DRUŠTVA I SMANJENJE ILI POVEĆANJE DIONIČKOG KAPITALA

PODODJELJAK 1: AMANDMANI NA STATUT DRUŠTVA

Odluka skupštine

Članak 246

- (1) Statut društva se može izmijeniti ili dopuniti samo odlukom skupštine.
- (2) Za odluku skupštine o izmjenama i dopunama statuta, potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom društva se može odrediti i drugačiji razmjjer, s tim da udio potreban za donošenje odluke, mora činiti većinu u odnosu na zastupljene dionice s pravom glasa. Statutom se također mogu odrediti i drugi uvjeti.
- (3) Ako bi se amandmanom promijenio postojeći odnos između više klasa dionica na štetu jedne klase dionica, pravovaljanost takve odluke će ovisiti od suglasnosti dioničara koji su pogođeni promjenom. Takvi dioničari donose posebnu odluku o suglasnosti, a za usvajanje takve odluke potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica.

Suglasnost na povećane obveze i ograničenje prijenosa dionica

Članak 247

- (1) Za odluku o izmjenama i dopunama statuta društva, kojom se svim ili samo nekim dioničarima nameću obveze dodatnog uloga u osnovnom kapitalu ili druge obveze, nužna je suglasnost svih zainteresiranih dioničara.
- (2) Odredba iz prethodnog stavka se također primjenjuje i na odluku o suglasnosti društva za prijenos dionica društva.

Upis amandmana statuta društva u Registar

Članak 248

- (1) Uprava prijavljuje amandmane statuta društva za upis u Registar. Uz prijavu se prilaže i konačni tekst statuta društva, s izjavom uprave da su izmjene i dopune odredaba statuta sukladne odluci o izmjenama i dopunama statuta društva. Ako je za amandman na statut društva, nužno odobrenje mjerodavnog organa, taj dokument se prilaže uz prijavu.
- (2) Ako se amandmanom ne mijenja neki od podataka navedenih u članku 157 ovog zakona, dovoljno je upućivanje na već deponirane isprave u Registru. Ako se amandmani odnose na odredbe statuta društva, koje se sukladno članku 149 ovog zakona, moraju objaviti, objavit će se i sadržaj tih amandmana.
- (3) Amandmani na statut društva stupaju na snagu idućeg dana od dana objavljivanja.

PODODJELJAK 2: MJERE ZA POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA

1. POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA KROZ ULOGE

Uvjeti

Članak 249

- (1) Za odluku o povećanju osnovnog kapitala putem uloga, potrebna je dvotrećinska većina (2/3) zastupljenih dionica s pravom glasa. Za emitiranje privilegiranih dionica bez prava glasa, statutom društva se može odrediti veća većina u odnosu na udio u osnovnom kapitalu, kao i drugi uvjeti.
- (2) Osnovni kapital se može povećati samo emisijom novih dionica.
- (3) Ako postoji više klasa dionica, za odluku skupštine potrebna je suglasnost vlasnika svih klasa dionica. Za odluku dioničara svake klase dionica, potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa.
- (4) Ako je vrijednost dionica nove emisije veća od nominalne vrijednosti, odlukom o povećanju osnovnog kapitala utvrđuje se najniži iznos dijela cijene dionice koji se uplaćuje odmah.
- (5) Osnovni kapital se ne može povećati sve dok prethodno dospjeli ulazi nisu uplaćeni u cijelosti, izuzev ako se radi o jednoj dvadesetini (1/20) neuplaćenog dijela.

Povećanje osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima

Članak 250

- (1) Ako se osnovni kapital povećava ulozima u stvarima i pravima, odlukom o povećanju osnovnog kapitala utvrđuje se predmet uloga, osobe od koje će ga društvo pribaviti i nominalna vrijednost dionica kojom se jamči ulog.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala nenovčanim ulozima podliježe kontroli jednog ili više revizora i odgovarajućoj primjeni odredaba članka 153, 154 i 155 ovog zakona.
- (3) Sud može odbiti upis u Registar povećanje osnovnog kapitala, ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima, znatno manja od nominalne vrijednosti dionica koje se trebaju emitirati u zamjenu za ulog.

Upis odluke u Registar

Članak 251

- (1) Uprava i predsjednik nadzornog odbora prijavljuju odluku o povećanju osnovnog kapitala za upis u Registar. Prijava sadrži i izvješće revizora o kontroli uloga u stvarima i pravima.
- (2) Prijava također sadrži podatke o ulozima u osnovni kapital koji nisu uplaćeni, kao i razloge za neplaćanje.

Upis novih dionica

Članak 252

- (1) Nove dionice se upisuju uz pismenu izjavu (potvrda o upisu) koja sadrži ulog označen brojem, nominalnu vrijednost i ako je emitirano više klasa dionica, klasu dionice. Potvrda o upisu se izdaje u dva primjerka. Ona treba sadržavati:
 1. nadnevak usvajanja odluke o povećanju osnovnog kapitala,
 2. vrijednost dionica nove emisije, iznos uplata i dodatne obveze,
 3. podatke iz članka 250 stavak 1 ovog zakona i ako je emitirano više klasa dionica, ukupnu nominalnu vrijednost svake klase dionica i
 4. vrijeme kada će upis postati neobvezujući, ako do tog vremena povećanje osnovnog kapitala nije upisano u Registar.
- (2) Potvrde koje ne sadrže kompletne podatke iz prethodnog stavka, nemaju pravnog učinka.
- (3) Ograničenje koje nije utvrđeno u potvrdi o upisu, nema pravni učinak na društvo.

Pravo preče kupovine novih dionica

Članak 253

- (1) Postojeći dioničari imaju pravo preče kupovine kod upisa novih dionica, razmjerno njihovim postojećim udjelima u osnovnom kapitalu, samo ako se ulozi za nove dionice uplaćuju u novcu. Ovo pravo se ostvaruje u roku od petnaest (15) dana od obavijesti o tom pravu.
- (2) Uprava će objaviti obavijest o vrijednosti dionica nove emisije i rok za ostvarivanje prava preče kupovine u najmanje dva dnevna lista dostupna na području Brčko distrikta BiH najkasnije trideset (30) dana prije isteka roka za uporabu tog prava.
- (3) Pravo preče kupovine može biti djelomično ili u cijelosti uskraćeno u odluci o povećanju osnovnog kapitala. Za odluku o uskraćivanju prava preče kupovine, potrebna je dvotrećinska većina (2/3) zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom društva može se odrediti i druga većina, kao i drugi uvjeti.
- (4) Odluka o potpunom ili djelomičnom uskraćivanju prava preče kupovine može biti usvojena, samo ako je obavijest za sjednicu skupštine izvršena sukladno odredbi iz članka 227 stavak 1 ovog zakona. Uprava će skupštini podnijeti pismeno izvješće o razlozima za potpuno ili djelomično uskraćivanje prava preče kupovine, zajedno s obrazloženjem predložene vrijednosti dionica nove emisije.
- (5) Pravo preče kupovine se ne će smatrati uskraćenim, ako je nakon usvajanja odluke društvo emitiralo dionice za financijsku organizaciju ili drugu osobu koja podliježe obvezi da ih ponudi dioničarima. Uprava će u publikacijama društva objaviti ponudu financijske organizacije s uputom za uplaćivanje dionica i rokom za prihvaćanje ponude.

Upis povećanja osnovnog kapitala u Registar

Članak 254

- (1) Uprava i predsjednik nadzornog odbora prijavljuju odluku o povećanju osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (2) Prijava za upis u Registar podliježe primjeni odredaba članka 157 stavak 1 ovog zakona.
- (3) Uz prijavu se prilažu:
 1. dva (2) primjerka potvrde o upisu i popis upisnika potpisan od uprave, s naznakom dionica svakog upisnika i uplatama koje je izvršio;
 2. ugovori na kojima se zasnivaju podatci iz članka 250 ovog zakona ili ugovori koji su zaključeni njihovo izvršenje, ako se osnovni kapital povećava ulozima u stvarima i pravima;
 3. obračun troškova koje će društvo imati pri emisiji novih dionica; i
 4. dozvolu mjerodavnog organa za povećanje osnovnog kapitala, ako je određeno zakonom ili drugim propisom.
- (4) Originali ili ovjerene kopije podnesenih isprava deponiraju se u Registru.

Nadnevak pravovaljanosti povećanja osnovnog kapitala

Članak 255

Povećanje osnovnog kapitala postaje pravovaljano na dan upisa u Registar.

Objavljivanje obavijesti

Članak 256

Obavijest o registriranju povećanja osnovnog kapitala, objavljuje se i sadrži, pored podataka o registriranju, naznaku vrijednosti dionica nove emisije, podatke o povećanju osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima i izvješće revizora o vrijednosti tih uloga. Pri objavljivanju takvih podataka, dovoljno je upućivanje na isprave koje su već deponirane u Registar.

Zabrana emitiranja dionica prije upisa

Članak 257

Prava na nove dionice se ne mogu prenositi prije upisa povećanja osnovnog kapitala u Registar, niti se prije upisa u Registar može vrši emisija novih dionica. Dionice emitirane prije upisa su ništave. Emitenti dionica su solidarno odgovorni dioničarima za štetu koja proistekne iz takve preuranjene emisije.

2. UVJETNO POVEĆANJE DIONIČKOG KAPITALA

Uvjeti

Članak 258

- (1) Skupština može donijeti odluku o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala u cilju:
 1. da osigura ostvarivanje prava vlasnika obveznica da ih zamijene za dionice, ili ostvarivanje prava prvenstva pri kupovini novih dionica,
 2. pripreme za pripajanje ili spajanje društava ili
 3. da omogući zaposlenicima da ostvare svoje pravo na dobivanje novih dionica u zamjenu za primanja, na koja imaju pravo na osnovi sudjelovanja u dobiti koje im jamči društvo.
- (2) Nominalna vrijednost uvjetno povećanog osnovnog kapitala ne može biti veća od polovice vrijednosti osnovnog kapitala, u vrijeme usvajanja odluke o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala.
- (3) Odluka skupštine koja je usvojena suprotno odredbama prethodnog stavka je ništava.
- (4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo preče kupovine pri kupovini novih dionica, primjereno se primjenjuju i na emitiranje novih zamjenjivih obveznica.

Pravovaljanost odluke

Članak 259

- (1) Za odluku o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom društva se može odrediti veća većina, drugi uvjeti i suglasnost sukladno članku 249 stavak 3 ovog zakona.
- (2) U odluci se također navodi:
 1. svrha uvjetnog povećanja osnovnog kapitala,
 2. ovlašteni predlagači i
 3. vrijednost dionica nove emisije ili kriteriji za njihovo obračunavanje.

Uvjetno povećanje kapitala ulozima u stvarima i pravima

Članak 260

- (1) U slučaju uloga u stvarima i pravima, odlukom o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala se utvrđuje ulog, osoba od koje društvo treba da ga pribavi i nominalna vrijednost dionica koje će se emitirati u zamjenu za ulog. Odluka će biti usvojena samo ako je pribavljanje uloga u stvarima i pravima objavljeno sukladno članku 227 stavak 1 ovog zakona.
- (2) Novčane tražbine na koje zaposleni u društvu imaju pravo na osnovi sudjelovanja u dobiti i zamjenjive obveznice dodijeljene u zamjenu za dionice, se ne će smatrati ulozima u stvarima i pravima.
- (3) Povećanje osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima, podliježe kontroli jednog ili više revizora i odgovarajućoj primjeni odredaba članka 153, 154 i 155 ovog zakona.
- (4) Sud će odbiti upis u Registar, ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno manja od nominalne vrijednosti dionica, koje trebaju biti emitirane u zamjenu za ulog u stvarima i pravima.

Upis odluke o uvjetnom povećanju u Registar

Članak 261

- (1) Uprava prijavljuje odluku o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (2) Uz prijavu se prilažu:
 1. zaključeni ugovori o pribavljanju uloga i ako je povećanje osnovnog kapitala izvršeno ulozima u stvarima i pravima, izvješće o kontroli tih uloga,
 2. obračun troškova koje će društvo imati pri emisiji dionica i
 3. dozvola mjerodavnog organa za povećanje osnovnog kapitala, ako je to propisano.
- (3) Originali ili ovjerene preslike dokumenata deponiraju se u Registar.

Obavijest o registriranju

Članak 262

Prijava za upis u Registar uvjetnog povećanja osnovnog kapitala, treba sadržavati podatke određene u članku 259 stavak 2 ovog zakona i podatke zahtijevane sukladno članku 260 ovog zakona, ako je uvjetno povećanje izvršeno ulozima u stvarima i pravima i podatke o kontroli takvih uloga. Za podatke zahtijevane sukladno članku 260 ovog zakona dostatno je upućivanje na već deponirane isprave u Registru.

Zabrana emitiranja dionica

Članak 263

Dionice se ne mogu emitirati niti dioničar može ostvariti svoje pravo preče kupovine novih dionica, prije upisa odluke o uvjetnom povećanju kapitala u Registar. Dionice emitirane prije registriranja će biti ništave. Emitenti će biti solidarno odgovorni dioničarima za štetu koja proistekne iz takve emisije.

Izjava o ostvarivanju prava preče kupovine

Članak 264

- (1) Pravo preče kupovine se ostvaruje pismenom izjavom koja se izdaje u dva (2) primjerka. Izjava treba sadržavati podatke o ulogu označenim brojem, nominalnu vrijednost i ako je emitirano više klasa dionica, klasu dionica, podatke zahtijevane sukladno članku 259 stavak 2 ovog zakona, ako se radi o ulogu u stvarima i pravima i nadnevak kada je odluka o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala usvojena.
- (2) Izjava iz prethodnog stavka će imati istu snagu kao i izjava o upisu. Izjave čiji sadržaj nije sukladan odredbama prethodnog stavka ili sadrže ograničenja u odnosu na obveze dioničara, su ništave.
- (3) Niti jedno ograničenje koje nije navedeno u izjavi, nema pravni učinak u odnosu na društvo.

Emisija dionica

Članak 265

- (1) Uprava može vršiti emisiju dionica samo za onu svrhu koja je određena u odluci o povećanju osnovnog kapitala i nakon što su dionice uplaćene u cijelosti.

- (2) Uprava može vršiti emisiju dionica u zamjenu za zamjenjive obveznice, samo ako se razlika između vrijednosti izdanih obveznica i veće nominalne vrijednosti dionica koje trebaju biti emitirane za te obveznice, može namiriti iz sredstava koja se mogu rabiti za tu svrhu ili dodatnom uplatom vlasnika zamjenjivih obveznica.

Pravovaljanost uvjetnog povećanja osnovnog kapitala

Članak 266

Uvjetno povećanje osnovnog kapitala se smatra zaključenim emitiranjem dionica.

Upis odluke o povećanju kapitala u Registar

Članak 267

- (1) Uprava prijavljuje za upis u Registar, ukupan iznos uvjetno povećanog kapitala, u roku od trideset (30) dana nakon izdavanja dionica.
- (2) Uz prijavu se prilaže i preslika potvrde o upisu i popis osoba koje su rabile pravo prečeg upisa ili pravo na zamjenu obveznica. U popis se pojedinačno navode dionice svakog dioničara i iznosi koji su im isplaćeni.
- (3) Uprava navodi u prijavi da su dionice izdane samo u svrhu određenu odlukom o uvjetnom povećanju kapitala i ne prije isplate ukupnog iznosa za dionice.
- (4) Original i ovjerene preslike priložene dokumentacije deponiraju se u Registar.

3. ODOBRENI KAPITAL

Uvjet

Članak 268

- (1) Uprava može sukladno statutu biti ovlaštena, da u roku od najviše pet (5) godina po upisu društva u Registar, poveća osnovni kapital do određenog nominalnog iznosa (odobreni kapital), putem emisije novih dionica.
- (2) Za odluku o povećanju potrebna je suglasnost dvotrećinske (2/3) većine zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom se može propisati kvalificirana većina, drugi uvjeti i odobrenje iz članka 249 stavak 3 ovoga zakona.
- (3) Iznos odobrenog kapitala, ne može biti veći od jedne polovice (1/2) kapitala, u trenutku izdavanja ovlasti. Izdavanje novih dionica odobrava nadzorni odbor.
- (4) Statutom može biti određeno da nove dionice budu izdane i zaposlenicima poduzeća.

Emitiranje novih dionica

Članak 269

- (1) Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, prilikom emitiranja novih dionica primjenjuju se odredbe članaka od 252 do 257 ovog zakona. Nove dionice emitiraju se na osnovi ovlasti, bez posebne odluke skupštine.
- (2) Ovlast može sadržavati pravo uprave da isključi pravo preče kupovine novih dionica. Na ovlast zasnovanu na osnovi izmjena i dopuna statuta, primjereno se primjenjuju odredbe članka 253 stavak 4 ovog zakona.
- (3) Nove dionice se ne mogu emitirati, dok se u potpunosti ne isplate dospjele obveze za prethodno emitirani osnovni kapital. U obavijesti o zaključenju povećanja osnovnog kapitala, navode se obveze za prethodno emitiran osnovni kapital, koje nisu plaćene i razlozi neplaćanja.
- (4) Odredbe prethodnog stavka, ne primjenjuju se u slučaju kada se dionice izdaju zaposlenicima u poduzeću.

Uvjeti za emitiranje dionica

Članak 270

- (1) Svrhu i uvjete emitiranja novih dionica utvrđuje uprava, a suglasnost daje nadzorni odbor. Suglasnost nadzornog odbora je potrebna i kada uprava donosi odluku iz članka 269 stavak 2 ovog zakona, koja se odnosi na isključenje prava preče kupovine novih dionica.
- (2) Ako postoje privilegirane dionice bez prava glasa, privilegirane dionice koje imaju prvenstvo ili su istog ranga s njima u raspodjeli dobiti ili imovine društva, mogu biti izdane samo ako je utvrđeno ovlašću.

Emitiranje dionica za uloge u stvarima i pravima

Članak 271

- (1) Za emitiranje dionica po osnovi uloga u stvarima i pravima, ovlast i suglasnost daje nadzorni odbor.
- (2) U slučaju da skupština nije imenovala revizora, uprava, ako to nije definirano u ovlasti, utvrđuje iznos dionica koje se izdaju u zamjenu za ulog u stvarima i pravima, i to navodi u prijavi za upis.
- (3) Izdavanje dionica u zamjenu za uloge u stvarima i pravima, kontrolira jedan ili više revizora, sukladno odredbama članaka 153, 154 i 155 ovog zakona.
- (4) Sud će odbiti upis u Registar ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima, znatno ispod nominalnog iznosa dionica koje su osigurane za taj ulog.

Ugovori o ulozima u stvarima i pravima zaključeni prije upisa društva u Registar

Članak 272

Ako su prije upisa društva u Registar zaključeni ugovori u kojima se utvrđuje obveza da će uložiti za odobreni kapital biti u vidu stvari i prava, statut će sadržati odredbe o stjecanju tih uloga.

4. POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA IZ SREDSTAVA DRUŠTVA

Uvjeti

Članak 273

- (1) Skupština može donijeti odluku da se osnovni kapital poveća pretvaranjem rezervi i neraspodijeljene dobiti u osnovni kapital.
- (2) Prilikom donošenja ove odluke primjereno se primjenjuje članak 249 stavak 1 i članak 251 stavak 1 ovog zakona.
- (3) Odluka o povećanju kapitala može biti donesena tek nakon usvajanja godišnjeg izvješća za prethodnu financijsku godinu.

Pretvaranje rezervi i dobiti

Članak 274

- (1) Rezerve i neraspodijeljena dobit koja se treba pretvoriti u osnovni kapital prikazuje se u posljednjem godišnjem završnom računu. Rezerve mogu biti pretvorene u osnovni kapital ako iznose više od jedne desetine (1/10) postojećeg osnovnog kapitala ili u većem dijelu, koji je predviđen u statutu.
- (2) Rezerve i neraspodijeljena dobit ne mogu biti pretvoreni u osnovni kapital, ako godišnji završni račun na osnovi koga se zasnivaju rezerve i neraspodijeljena dobit, pokazuje gubitak, u koji se svrstavaju i preneseni dugovi.

Godišnji završni račun kao osnova

Članak 275

- (1) Odluka iz članka 273 zasniva se na posljednjem godišnjem završnom računu, koji mora biti pregledan od strane revizora.
- (2) Ukoliko skupština nije imenovala drugog revizora, reviziju će izvršiti osoba koju je skupština izabrala da izvrši reviziju posljednjih godišnjih završnih računa ili će revizora imenovati Sud.

Upis odluke

Članak 276

- (1) Prijava za upis odluke u Registar sadrži bilancu na osnovi koje je povećan osnovni kapital, izvješće i mišljenje ovlaštenog revizora i posljednji godišnji završni račun, ako prethodno nisu podneseni. Podnositelji prijave podnose Sudu izjavu da od dana sastavljanja godišnjeg završnog računa do dana podnošenja molbe, nije došlo do smanjenja imovine, koje bi bilo u suprotnosti s povećanjem osnovnog kapitala, ako se o povećanju mora odlučiti na dan podnošenja molbe.
- (2) Sud će upisati odluku u Registar, ako je periodični obračun, na kojem se zasniva povećanje osnovnog kapitala, pregledan od revizora, najkasnije osam (8) mjeseci prije podnošenja prijave i ukoliko se Sudu dostavi izjava iz prethodnog stavka.

- (3) Uz upis odluke u Registar, naznačuje se da je povećanje osnovnog kapitala nastupilo iz sredstava društva.

Stupanje na snagu povećanja osnovnog kapitala

Članak 277

- (1) Smatrat će se da je osnovni kapital povećan upisom odluke o povećanju osnovnog kapitala u Registar.
- (2) Upisom odluke iz prethodnog stavka u Registar, smatrat će se da su nove dionice uplaćene u potpunosti.

Korisnici povećanja osnovnog kapitala

Članak 278

Od dana stupanja na snagu povećanja kapitala, dioničari imaju pravo na nove dionice, i to razmjerno svojim udjelima u postojećem kapitalu društva. Drugačija odluka skupštine, neće imati pravni učinak.

Djelomična prava

Članak 279

- (1) Ako prilikom povećanja kapitala postojeći udio dioničara u osnovnom kapitalu iznosi samo dio nove dionice, moguće je prenijeti i naslijediti ovako djelomično pravo neovisno.
- (2) Prava koja se odnose na nove dionice, uključujući i pravo na predaju dionice, mogu se rabiti ako djelomična prava, koja kada se kombiniraju sastavljaju cijelo pravo koncentrirano u rukama jednog dioničara ili ako nekoliko dioničara udruže svoja djelomična prava da sastavljaju jednu dionicu.

Obavijest dioničarima

Članak 280

- (1) Uprava je dužna da po upisu odluke o povećanju osnovnog kapitala u Registar odmah obavijesti dioničara da preuzme nove dionice. Obavijest se objavljuje i sadrži sljedeće podatke:
1. iznos za koji se povećava osnovni kapital,
 2. odnos između novih i starih dionica.
- (2) Obavijest sadrži napomenu da društvo zadržava pravo da u ime dioničara proda dionice, koje dioničar ne preuzme u roku od jedne (1) godine nakon objavljivanja obavijesti i nakon što je bio tri puta upozoren.
- (3) Nakon isteka jedne (1) godine od objavljivanja obavijesti, društvo će javno objaviti da namjerava da proda nepreuzete dionice. Upozorenje se objavljuje u Službenom glasniku tri puta u intervalima od najmanje mjesec dana. Posljednje upozorenje

objavljuje se prije isteka razdoblja od osamnaest (18) mjeseci od dana objavljivanja obavijesti iz prvog stavka.

- (4) Nakon isteka jedne (1) godine od objavljivanja obavijesti, društvo će prodati nepreuzete dionice za račun dioničara po službenoj burzovnoj cijeni preko burzovnoj brokera ili ako ne postoji burzovna cijena dionice će biti prodane na javnoj licitaciji. Prilikom prethodno navedenih radnji primjereno se primjenjuje članak 291 stavak 4 ovog zakona.
- (5) Odredbe prethodnog stavka primjereno se primjenjuju na društva koja do tada nisu izdavala dionice.

Dionice društva i djelomično plaćene dionice

Članak 281

- (1) Dionice koje su u vlasništvu društva sudjeluju u povećanju osnovnog kapitala.
- (2) Kad se radi o djelomično plaćenim dionicama, povećanje nominalnog iznosa dionica utječe na povećanje osnovnog kapitala. Ako postoje i djelomično plaćene dionice i potpuno plaćene dionice, na povećanje osnovnog kapitala u slučaju potpuno plaćenih dionica utječe povećanje nominalnog iznosa dionica ili izdavanje novih dionica. U odluci o povećanju osnovnog kapitala navodi se način povećanja. Ako je osnovni kapital povećan povećanjem nominalnog iznosa dionica, povećanje će biti od utjecaja, tako da iznosi koji ne mogu biti pokriveni ovakvim povećanjem, ne će imati utjecaja na dionice.

Zaštita prava dioničara i trećih osoba

Članak 282

- (1) Veza između prava koja nose dionice ne mijenjaju se povećanjem osnovnog kapitala.
- (2) Ako se individualna prava koje nose djelomično plaćene dionice, utvrđuju udjelom po plaćenju dionici, dioničari će uživati ova prava dok ne isplate zaostale uloge, razmjerno razini plaćenog uloga, povećanog za postotak povećanja osnovnog kapitala. Naknadne uplate razmjerno uvećavaju ova prava.

Početak podjele dobiti

Članak 283

- (1) Ukoliko nije drugačije propisano, novim dionicama sudjeluje se u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini u kojoj je usvojena odluka o povećanju osnovnog kapitala.
- (2) Odlukom o povećanju kapitala može se utvrditi da se novim dionicama sudjeluje u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini prije donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala. U ovom slučaju odluka o povećanju osnovnog kapitala donosi se prije odluke o raspodjeli dobiti ostvarene u posljednjoj poslovnoj godini. Odluka o raspodjeli dobiti stupa na snagu tek pošto se poveća osnovni kapital.
- (3) Odluka o povećanju osnovnog kapitala iz sredstava društva i odluka o raspodjeli dobiti su ništave, ako odluka o povećanju osnovnog kapitala iz sredstava društva nije upisana u Registar u roku od tri (3) mjeseca nakon njezinog usvajanja. Ovaj rok ne

teče dok je u tijeku postupak u kome se utvrđuje ništavost odluke i dok je u tijeku postupak dobivanja suglasnosti mjerodavnog organa, ukoliko je suglasnost potrebna za povećanje osnovnog kapitala.

Uvjetni kapital

Članak 284

Uvjetni kapital se povećava razmjerno povećanju osnovnog kapitala. Ako je odluka o uvjetnom kapitalu donesena da bi se osigurala prava vlasnika zamjenjivih obveznica, osniva se poseban fond, da bi se pokrila razlika između izdane vrijednosti obveznica i veće ukupne nominalne vrijednosti dionica, koje se osiguravaju tim obveznicama, ukoliko nije postignut sporazum da razliku pokriju vlasnici obveznica prije razmjene obveznica.

Zabrana emitiranja dionica

Članak 285

Nove i prijelazne dionice ne mogu biti emitirane, ako odluka o povećanju osnovnog kapitala nije upisana u Registar.

5. ZAMJENJIVE OBVEZNICE I OBVEZNICE KOJE DAJU PRAVO NA DIVIDENDU

Emitiranje obveznica

Članak 286

- (1) Obveznice čiji vlasnik ima pravo zamijeniti ih za dionice (zamjenjive obveznice) ili koje vlasniku daju pravo prvenstva pri kupovini dionica, kao i obveznice po kojima je pravo njezinog vlasnika povezano s dividendom dioničara (obveznice koje daju pravo na dividendu), mogu biti emitirane samo na osnovi odluke skupštine. Za odluku je potrebna dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom se može predvidjeti drugačija većina, drugi uvjeti i odobrenje iz članka 249 stavak 3 ovog zakona.
- (2) Ovlast uprave da emitiraju zamjenjive obveznice, odnosno obveznice koje daju pravo na dividendu, može biti izdana za razdoblje od najviše pet (5) godina. Uprava je dužna odluku o emitiranju zamjenjivih obveznica, odnosno obveznica koje daju pravo na dividendu, prijaviti za upis u Registar. Obavijest o odluci i izjava će biti objavljeni.
- (3) Dioničari društva imaju pravo preče kupovine zamjenjivih obveznica, odnosno obveznica, koje daju pravo na dividendu, primjereno odredbama članka 253 ovog zakona.

PODODJELJAK 3 : MJERE ZA SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

1. REDOVITO SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

Uvjeti

Članak 287

- (1) Za odluku o smanjenju osnovnog kapitala potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom se može odrediti drugačija većina i drugi uvjeti.

(2) Ako postoji više klasa dionica, odluka iz prethodnog stavka je pravovaljana, ako je potvrde vlasnici svih klasa dionica. Za odluku dioničara svake klase dionica potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica.

(3) U odluci se navode razlozi smanjenja osnovnog kapitala.

(4) Osnovni kapital može biti smanjen:

1. smanjenjem nominalnog iznosa dionica ili
2. spajanjem dionica ako najniži nominalni iznos za dionice više ne može biti smanjen.

(5) U odluci se navodi način smanjenja kapitala.

Upis odluke u Registar

Članak 288

Uprava je dužna prijaviti odluku o smanjenju osnovnog kapitala u Registar.

Stupanje na snagu odluke o smanjenju kapitala

Članak 289

Odluka o smanjenju kapitala stupa na snagu upisom u Registar.

Zaštita vjerovnika

Članak 290

(1) Vjerovnici, čije su tražbine nastale prije objavljivanja upisa u Registar odluke o smanjenju osnovnog kapitala, bit će osigurani ako prijave tražbine u roku od šest (6) mjeseci od dana objavljivanja upisa i ako njihove tražbine ne mogu biti izmirene. Vjerovnici se smatraju obaviješteni o ovom pravu, objavljivanjem upisa u Registar odluke o smanjenju osnovnog kapitala.

(2) Isplate dioničarima bit će izvršavane na osnovi smanjenog osnovnog kapitala, nakon isteka šest (6) mjeseci od objavljivanja upisa u Registar odluke i nakon što su isplaćeni ili osigurani vjerovnici, koji su do tada prijavili svoje tražbine.

(3) Vjerovnici mogu zahtijevati osiguranje i u slučaju da dioničari nisu u potpunosti isplaćeni za smanjenje osnovnog kapitala.

Poništavanje dionica

Članak 291

Članak brisan odredbom članka 23 Zakona o izmjenama Zakona o poduzećima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 34/07).

Upis smanjenja osnovnog kapitala u Registar

Članak 292

(1) Uprava prijavljuje smanjenje osnovnog kapitala za upis u Registar.

- (2) Prijavljivanje i upis osnovnog kapitala može biti kombinirano s prijavljivanjem i upisom odluke o smanjenju osnovnog kapitala.

Smanjenje kapitala ispod najnižeg nominalnog iznosa

Članak 293

Osnovni kapital može biti smanjen ispod najnižeg nominalnog iznosa iz članka 136 ovog zakona, ako će taj iznos biti ponovno postignut povećanjem kapitala. Odluka o povećanju osnovnog kapitala donosi se istodobno s odlukom o smanjenju osnovnog kapitala. U ovakvom slučaju, osnovni kapital ne može biti povećan ulozima u stvarima i pravima.

2. POJEDNOSTAVLJENO SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

Uvjeti

Članak 294

- (1) Smanjenje osnovnog kapitala u cilju kompenziranja smanjene vrijednosti imovine društva, naknade gubitka ili prijenosa sredstava u rezerve, može biti izvršeno u pojednostavljenom postupku. U odluci se navodi svrha smanjenja osnovnog kapitala.
- (2) Pojednostavljeni postupak za smanjenje osnovnog kapitala, dopušten je samo ako je prije njegove primjene oslobođen onaj dio rezervi koji prelazi jednu petinu (1/5) potrebnog kapitala nakon smanjenja i ako ne postoji raspoloživa dobit.
- (3) Prilikom smanjenja osnovnog kapitala sukladno s prethodnim stavkom primjereno se primjenjuju odredbe članka od 287 do 289 i članka od 291 do 293 ovog zakona.

Isplata dobiti

Članak 295

Dobit ne može biti isplaćena dioničarima, ako fond rezervi ne iznosi jednu desetinu (1/10) osnovnog kapitala.

3. SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA POVLAČENJEM DIONICA

Uvjeti

Članak 296

- (1) Društvo može povući dionice prisilno ili stjecanjem tih dionica. Prisilno povlačenje je dopustivo ako je dopušteno statutom, koji je usvojen prije prisilnog povlačenja dionica.
- (2) Prilikom prisilnog povlačenja primjenjuju se odredbe o redovitom smanjenju osnovnog kapitala. Statutom ili odlukom skupštine utvrđuju se uvjeti prisilnog povlačenja i detalji oko izvršenja. Prilikom isplate kompenzacije na koju dioničari imaju pravo prilikom prisilnog povlačenja ili stjecanja dionica po osnovi prisilnog povlačenja primjereno se primjenjuju odredbe članka 290 stavak 2 ovog zakona.
- (3) Odredbe o redovitom smanjenju osnovnog kapitala ne će se primjenjivati ako su dionice za koje je ukupno plaćen nominalni ili veći iznos u trenutku izdavanja, dane besplatno društvu ili su povučene na račun dobiti.

- (4) O smanjenju osnovnog kapitala povlačenjem dionica iz prethodnog stavka odlučuje skupština. Odluka će biti usvojena ako je za nju glasovala prosta većina. Statutom se može propisati veća većina i drugi uvjeti. Uprava prijavljuje smanjenje osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (5) U slučajevima iz stavka 3 ovog članka, iznos jednak ukupnom nominalnom iznosu povučenih dionica može biti tražen da se uplati na ime rezervi.

Stupanje na snagu odluke o smanjenju kapitala

Članak 297

Odluka o smanjenju kapitala stupa na snagu upisom u Registar.

Obavijest o smanjenju

Članak 298

Prilikom izdavanja obavijesti o smanjenju osnovnog kapitala, primjereno se primjenjuju odredbe članaka od 287 do 289 i članaka od 291 do 293 ovog zakona.

ODJELJAK 8: PONIŠTAVANJE I UKIDANJE ODLUKE SKUPŠTINE

Razlozi poništavanja

Članak 299

(1) Odluka skupštine se može poništiti:

1. ako prilikom uvjetnog povećanja osnovnog kapitala, nove dionice nisu podijeljene razmjerno udjelu u osnovnom kapitalu,
2. ako je donesena suprotno odredbama članka 283 stavak 2 i članka 293 ovog zakona,
3. ako je donesena na sjednici skupštine koja nije bila sazvana sukladno člancima od 224 do 228 ovog zakona i odredbama statuta, izuzev ukoliko su svi dioničari bili nazočni,
4. ako nakon donošenja nije unesena u zapisnik ili se ne nalazi u ovjerenj formi ako po zakonu ili statutu treba biti u takvoj formi,
5. ako je u suprotnosti sa zakonom, drugim propisom ili javnim moralom.

(2) Skupštinske odluke ne mogu biti poništene ako su već upisane u Registar, osim ako to nije izričito predviđeno zakonom.

Poništenje izbora

Članak 300

Izuzev u slučajevima iz članka 299 ovog zakona, odluka skupštine se može poništiti:

1. ako je izabran sastav nadzornog odbora u suprotnosti sa zakonom ili statutom,

2. ako skupština izabere osobu čija kandidatura nije sukladna ovom zakonu ili statutu,
3. ako je u nadzorni odbor izabrano više članova nego što je predviđeno statutom.

Uvjeti za poništenje

Članak 301

- (1) Tužba za poništenje odluke skupštine može se podnijeti u roku od tri (3) mjeseca nakon usvajanja, odnosno u roku od tri (3) mjeseca nakon što društvo odluku objavi, ako je bila objavljena.
- (2) Tužbu za poništenje može podnijeti uprava, članovi nadzornog odbora i svi dioničari, bez obzira koju klasu dionica imaju.

Postupak poništenja

Članak 302

- (1) Postupak poništenja odluke skupštine počinje pokretanjem sudskog postupka.
- (2) Postupak poništenja odluke skupštine je žuran.

Pravni učinak poništenja

Članak 303

Odluka koja je proglašena ništavom, nema pravni učinak. Osobe koje su primile nešto na osnovi poništene odluke dužne su isto vratiti društvu, kao i nadoknaditi troškove s tim u svezi.

Razlozi ukidanja

Članak 304

- (1) Svaki dioničar može podnijeti tužbu Sudu sa zahtjevom da se odluka skupštine ukine i utvrdi da je bez učinka, ukoliko su odlukom prekršeni osnovni ciljevi društva ili dobri poslovni običaji i nanosi šteta dioničaru ili ugrožavaju interesi društva.
- (2) Svaki dioničar može podnijeti tužbu Sudu sa zahtjevom da se odluka skupštine ukine, ako je njome dioničar rabeći svoje pravo glasa ostvario korist sebi ili trećoj osobi, na štetu društva ili ostalih dioničara.

Postupak za ukidanje odluke

Članak 305

Postupak iz članka 304 ovog zakona, može biti pokrenut u roku od trideset (30) dana:

1. od dana zaključenja sjednice skupštine, ako je podnositelj tužbe sudjelovao na njoj ili
2. od dana kada je podnositelj tužbe saznao ili je trebao saznati za odluku, ako nije sudjelovao na samoj sjednici ili
3. od dana kada je društvo objavilo skupštinsku odluku.

Najava ukidanja

Članak 306

- (1) Dioničar koji je bio nazočan na sjednici skupštine, može podnijeti tužbu radi ukidanja odluke skupštine, samo ako je na zasjedanju skupštine obavijestio skupštinu o svojoj namjeri da će podnijeti tužbu i ako je njegova namjera unesena u zapisnik. Dioničar koji nije bio nazočan na sjednici skupštine, može u sudskom postupku zahtijevati ukidanje skupštinske odluke, samo ako je nezakonito bio spriječen da pribiva sjednici ili nije bio pozvan na odgovarajući način ili ako je skupština vodila raspravu o predmetu koji nije bio na dnevnom redu.
- (2) Uprava je dužna objaviti pokretanje postupka o ukidanju odluke na isti način na koji je objavila ukinutu odluku.

Pravni učinak poništene i ukinute odluke

Članak 307

Ako Sud poništi ili ukine odluku skupštine, primjereno člancima 299, 300 i 304 ovoga zakona, sudska odluka će biti obvezujuća za sve dioničare, kao i za upravu i nadzorni odbor. Ako se radi o odluci skupštine koja se upisuje u Registar, sudska odluka će biti upisana u Registar po službenoj dužnosti. Uprava je dužna objaviti sudska odluku.

Ukidanje odluke o raspodjeli dobiti

Članak 308

- (1) Skupštinska odluka o raspodjeli dobiti može biti ukinuta u sudskom postupku, ukoliko je u suprotnosti sa zakonom ili statutom ili ako skupština odluči da dobit ne bude raspodijeljena, iako prema razumnom poslovnom prosuđivanju, odluka da dobit ne bude raspodijeljena, nije nužna uzimajući u obzir poslovanje društva.
- (2) Postupak kojim se zahtijeva ukidanje odluke skupštine o raspodjeli dobiti, može pokrenuti svaki dioničar ili nadzorni odbor u roku od tri (3) mjeseca nakon donošenja odluke.

Ukidanje odluke o povećanju osnovnog kapitala

Članak 309

Odluka skupštine o povećanju osnovnog kapitala može biti ukinuta u sudskom postupku, sukladno odredbama članka 304 ovog zakona.

Ukidanje odluke o usvajanju godišnjeg završnog računa

Članak 310

- (1) Odluka o usvajanju godišnjeg završnog računa može se ukinuti u sudskom postupku:
 1. ako je sadržaj računa u suprotnosti s odredbama zakona koje štite interese vjerovnika ili je u suprotnosti s javnim interesom,
 2. ako račun nije pripremljen sukladno zakonu,
 3. ako je u postupku procjene račun pripremljen od neovlaštene osobe ili
 4. ako uprava ili nadzorni odbor, ne usvoji račun sukladno statutu.

(2) Odluka kojom se usvaja godišnji završni račun može se ukinuti primjereno odredbama članka 304 ovog zakona.

ODJELJAK 9: PRESTANAK DRUŠTVA

PODODJELJAK 1: REDOVITI POSTUPAK PRESTANKA DRUŠTVA

Razlozi za prestanak

Članak 311

(1) Društvo prestaje:

1. istekom razdoblja na koje je osnovano,
2. odlukom skupštine usvojenom na način predviđen člankom 246 stavak 2 ovog zakona,
3. ako uprava ne vrši svoje funkcije dulje od dvanaest (12) mjeseci,
4. odlukom Suda,
5. stečajem,
6. pripajanjem, spajanjem ili podjelom,
7. ako se osnovni kapital smanji ispod minimalne vrijednosti određene člankom 136 ovog zakona, izuzev u slučaju određenom u članku 293 ovog zakona.

(2) Statutom društva mogu se odrediti drugi razlozi za prestanak društva.

Usvajanje odluke o prestanku društva

Članak 312

(1) Skupština donosi odluku o prestanku društva i pokretanju postupka likvidacije, u slučajevima navedenim u članku 311 stavak 1 točke 1 i 2 ovog zakona.

(2) U slučaju navedenom u članku 311 stavak 1 točka 1 ovog zakona, skupština usvaja odluku o pokretanju postupka likvidacije u roku od trideset (30) dana od isteka roka određenog statutom.

(3) U slučajevima navedenim u članku 311 stavak 1 točke 3 i 4 ovog zakona, odluku o pokretanju postupka likvidacije donosi Sud.

Pokretanje postupka likvidacije

Članak 313

(1) U slučajevima navedenim u članku 311 stavak 1 točke 1 i 2 ovog zakona, postupak likvidacije pokreće društvo, sukladno odluci o prestanku društva.

(2) U slučajevima navedenim u članku 311 stavak 1 točka 4 ovog zakona, postupak likvidacije pokreće Sud na prijedlog zainteresirane osobe.

(3) U slučaju navedenom u članku 311 stavak 1 točka 3 ovog zakona, prijedlog za pokretanje postupka likvidacije može se podnijeti Sudu od strane vjerovnika ili dioničara koji su vlasnici najmanje jedne desetine (1/10) osnovnog kapitala.

- (4) U slučaju navedenom u članku 311 stavak 1 točka 7 ovog zakona, postupak likvidacije pokreće Sud po službenoj dužnosti. Troškovi postupka likvidacije nadoknadit će se iz sredstava društva, a ukoliko su ta sredstva nedostatna, nadoknadit će se od uprave i od strane članova nadzornog odbora, koji obavljaju poslove u vrijeme kada se desio događaj koji je prouzročio likvidaciju.

Odluka o likvidaciji

Članak 314

- (1) Odluka o likvidaciji sadrži sljedeće podatke:

1. naziv i sjedište društva,
2. organ koji je usvojio odluku,
3. razlog za likvidaciju,
4. rok za podnošenje zahtjeva od strane vjerovnika i nositelja registriranih dionica, koji ne može biti kraći od trideset (30) dana od dana donošenja odluke i
5. ime i adresu likvidatora.

- (2) Odluka o likvidaciji može sadržati i druge podatke koji se odnose na prestanak i likvidaciju društva.

- (3) Organ koji usvoji odluku o likvidaciji dostavit će tu odluku Sudu radi upisa pokretanja postupka likvidacije u Registar.

Postupak likvidacije

Članak 315

- (1) Postupak likvidacije počinje nakon podnošenja prijedloga Sudu za pokretanje likvidacijskog postupka.

- (2) Ukoliko ovim odjeljkom nije drugačije određeno, na društvo će se do završetka postupka likvidacije, primjenjivati odredbe ovog zakona koje se primjenjuje na društvo, prije usvajanja odluke o likvidaciji.

Dodatak u nazivu društva

Članak 316

Nakon što je pokretanje postupka likvidacije upisano u Registar, nazivu društva će se dodati riječi "u likvidaciji".

Likvidacijska uprava

Članak 317

- (1) Likvidaciju obavlja jedan ili više likvidatora.

- (2) Likvidatori se imenuju iz redova uprave društva, ukoliko nije drugačije određeno statutom ili odlukom o likvidaciji.

- (3) Ako postoje opravdani razlozi, likvidator će, na zahtjev nadzornog odbora ili dioničara koji posjeduje jednu dvadesetinu (1/20) osnovnog kapitala, biti imenovan od strane Suda.
- (4) Na vođenje poslova od strane likvidatora, primjenjuju se odredbe ovog zakona i statuta, koje se odnose na vođenje poslova od strane uprave, ukoliko nije drugačije određeno odlukom o likvidaciji.

Pravna osoba kao likvidator

Članak 318

Likvidator može biti pravna ili fizička osoba.

Izjava likvidatora

Članak 319

Likvidator će potpisivanjem pismene izjave imati obvezu da savjesno i marljivo ispunjava svoje obveze koje se odnose na likvidaciju.

Razrješenje likvidatora

Članak 320

Organ koji je imenovao likvidatora može ga razriješiti dužnosti, u bilo koje vrijeme s razlogom ili bez razloga.

Ovlasti likvidatora

Članak 321

(1) Likvidator :

1. predstavlja i zastupa društvo,
2. priprema početni obračun za likvidaciju,
3. završava započete poslove društva,
4. isplaćuje vjerovnike društva,
5. poziva vjerovnike da u određenom roku, koji ne može biti kraći od trideset (30) dana od pozivanja, prijave svoje tražbine,
6. sprovodi naplatu tražbine društva,
7. rabi imovinu društva u vrijeme likvidacije u mjeri potrebnoj da se isplate vjerovnici,
8. priprema nacrt izvješća o tijeku postupka likvidacije i raspodjele imovine,
9. predlaže brisanje društva iz Registra,
10. ispunjava ostale obveze u svezi s likvidacijom koje su određene zakonom, statutom ili odlukom o prestanku društva.

Nastavak aktivnosti

Članak 322

Likvidator je ovlašten nastaviti aktivnosti društva zaključivanjem novih ugovora, na osnovi odobrenja organa koji je donio odluku o likvidaciji.

Prekid postupka likvidacije i nastavak stečajnog postupka

Članak 323

Ako likvidator ustanovi da je imovina društva nedostatna da u potpunosti namiri tražbine vjerovnika, on će odmah obustaviti postupak likvidacije i podnijeti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka.

Izvešće o tijeku postupka i prijedlog za raspodjelu imovine

Članak 324

Nakon što se dugovanja društva namire, likvidator će pripremiti izvješće o tijeku postupka i prijedlog za raspodjelu imovine društva, ukoliko nije drugačije određeno odlukom o likvidaciji.

Usvajanje izvješća i prijedloga

Članak 325

- (1) Usvajanje izvješća o postupku likvidacije i prijedloga za raspodjelu imovine društva, u mjerodavnosti je organa koji je donio odluku o likvidaciji, ukoliko nije drugačije određeno odlukom.
- (2) Ako je usvajanje izvješća i predložene raspodjele u mjerodavnosti skupštine, a skupština ih ne usvoji, iako je sazvana dva puta ili zbog nepostojanja kvoruma, smatrat će se da je prijedlog likvidatora usvojen od strane skupštine.

Rok za raspodjelu preostale imovine

Članak 326

- (1) Sukladno odluci o raspodjeli, likvidator raspodjeljuje preostalu imovinu društva u roku od trideset (30) dana.
- (2) Ako je odluka navedena u prethodnom stavku donesena od Suda, rok počinje od dana kada je odluka postala pravomoćna.

Raspodjela preostale imovine

Članak 327

- (1) Nakon što su dugovanja društva izmirena, preostala imovina raspodjeljuje se dioničarima razmjerno njihovim dionicama. Neuplaćene dionice moraju biti plaćene prije raspodjele, sukladno statutu.
- (2) Nakon raspodjele, likvidator: Sudu dostavlja izvješće o likvidaciji koje je usvojila skupština i odluku skupštine o raspodjeli preostale imovine, potvrđuje da je imovina raspodijeljena sukladno odluci o raspodjeli i predlaže brisanje društva iz Registra.

Odgovornost za štetu

Članak 328

- (1) Nakon što je društvo izbrisano iz Registra, aktivnosti likvidatora ne mogu se osporavati, ali se protiv njega može pokrenuti postupak za naknadu štete.

- (2) Likvidator odgovora za štetu koja je prouzročena vjerovnicima u tijekom postupka likvidacije u iznosu koji ne prelazi ukupan iznos svih tražbine, niti petostruku vrijednost isplate koju je primio za pružene usluge. Ako je taj iznos nedostatan da nadoknadi štetu, svi dioničari solidarno odgovaraju za štetu u visini imovine koja im je raspodijeljena u likvidaciji. Tražbina vjerovnika koja nije namirena, zato što nije na vrijeme prijavljena, a likvidator za tu tražbinu nije znao ili nije mogao znati, ne će se smatrati štetom.
- (3) Odredbe prethodnog stavka ne će se primjenjivati za štete prouzročene dioničarima od strane likvidatora. Odgovornost za takvu štetu regulirana je općim propisima o odgovornosti za štete.
- (4) Zastarjelost tražbine po osnovi naknade štete protiv likvidatora, nastupa u roku od jedne (1) godine od dana brisanja društva iz Registra.
- (5) Ako postoji više likvidatora, oni snose odgovornost solidarno.

Tražbine dioničara

Članak 329

Tijekom postupka likvidacije, dioničari mogu obavijestiti likvidatora o njihovim tražbinama koje proistječu iz pravnih poslova s društvom. Ako tražbine nisu namirene, dioničari mogu pokrenuti sudski postupak radi naplate svojih tražbina, ali prije završene raspodjele imovine društva.

Zaštita vjerovnika

Članak 330

- (1) Imovina društva ne može se raspodijeliti između dioničara prije isteka roka od (6) šest mjeseci od obavijesti, navedenog u članku 314 stavak 1 točka 4 ovog zakona.
- (2) Likvidator određuje adekvatan način za isplaćivanje tražbina koje nisu dospjele ili su poznate, a nisu prijavljene od vjerovnika.

Početak rada

Članak 331

- (1) Ako je odluka o likvidaciji usvojena iz razloga navedenih u članku 311 stavak 1 točke 1 i 2 ovog zakona, skupština može prije početka raspodjele preostale imovine između dioničara i uz odobrenje dioničara koji su vlasnici najmanje dvije trećine (2/3) osnovnog kapitala društva, odlučiti da društvo ponovno počne s radom.
- (2) U ovom slučaju, likvidator će od Registra zahtijevati brisanje upisa o pokretanju postupka likvidacije i dostavlja Registru odluku skupštine sa zahtjevom za brisanje.

Nadoknada usluga likvidatora

Članak 332

- (1) Likvidator ima pravo na naknadu opravdanih troškova i naknadu za izvršene usluge, iz imovine društva. Iznos nadoknade za izvršene usluge, određuje skupština ili Sud.

- (2) Naknada troškova i nadoknada usluga, izvršavaju se, nakon što se namire tražbine vjerovnika, ali prije raspodjele preostale imovine između dioničara.

Deponiranje poslovnih knjiga

Članak 333

- (1) Poslovne knjige, knjigovodstvena dokumentacija i dokumentacija o postupku likvidacije se deponiraju kod dioničara kojeg odredi likvidator ili kod organizacije određene zakonom.
- (2) Vjerovnici i dioničari imaju pravo na uvid u dokumente iz prethodnog stavka tri (3) godine nakon završetka postupka likvidacije.
- (3) Ime, adresa i druge slične informacije o osobi kod koje su ti dokumenti deponirani, upisuju se u Registar.

PODODJELJAK 2: PRESTANAK DRUŠTVA U SKRAĆENOM POSTUPKU

Uvjeti

Članak 334

- (1) Društvo može prestati u skraćenom postupku, ako svi dioničari podnesu prijedlog Sudu za donošenje odluke o prestanku društva u skraćenom postupku, bez postupka likvidacije. Uz takav prijedlog prilaže se odluka o prestanku u skraćenom postupkom, zajedno s ovjerenom izjavom svih dioničara da preuzimaju obvezu da isplate sve neizmirene obveze društva, ako iste postoje.
- (2) Vjerovnici mogu radi naplate tražbine koju imaju prema društvu, pokrenuti postupak protiv dioničara koji su dali izjavu iz prethodnog stavka, i to u roku od jedne (1) godine od dana objavljivanja brisanja društva iz Registra.
- (3) Dioničari su solidarno odgovorni svom svojom imovinom za obveze iz prethodnog stavka.
- (4) Sud može tražiti od dioničara da pruže dokaze u korist izjave iz stavka 1 ovog članka. Sud može zahtijevati i druge oblike osiguranja, za dugove društva koje su dioničari preuzeli da izmire.

Sadržaj odluke o prestanku društva u skraćenom postupku

Članak 335

Odluka o prestanku društva u skraćenom postupku sadrži naziv i sjedište društva, organ koji je donio odluku, naznaku da se prestanak sprovodi u skraćenom postupku, broj dioničara i njihova imena i adrese, kao i prijedlog za raspodjelu imovine.

Objavljivanje odluke i preuzimanje odgovornosti

Članak 336

- (1) Sud objavljuje odluku o prestanku društva zajedno s imenima i adresama dioničara koji su preuzeli odgovornost da namire preostale obveze, ako iste postoje, prema vjerovnicima.
- (2) Odluka sadrži pouku da se prigovori na odluku mogu podnijeti u roku od petnaest (15) dana od dana objavljivanja i da će Sud u suprotnom donijeti odluku da se društvo izbriše iz Registra.

Prigovor na odluku o prestanku

Članak 337

- (1) Dioničari i vjerovnici društva mogu podnijeti prigovor na odluku o prestanku društva u skraćenom postupku, u roku od petnaest (15) dana od dana objavljivanja odluke.
- (2) O prigovoru odlučuje Sud. Ako Sud utvrdi da je prigovor osnovan i da bi vjerovnici ili dioničari bili oštećeni prestankom poduzeća u skraćenom postupku, poništiti će odluku i obavijestiti odgovarajuće organe društva da nastave postupak likvidacije sukladno s ovim zakonom. U slučaju da utvrdi da prigovor nije osnovan, Sud donosi odluku o prestanku društva u skraćenom postupku.
- (3) Po ukidanju odluke o prestanku društva u skraćenom postupku, izjave dioničara o preuzimanju odgovornosti za dugove društva, nemaju pravni učinak.
- (4) Sud obavješćuje javnost o poništenju odluke o prestanku društva u skraćenom postupku na isti način na koji je obavijestio javnost o odluci o prestanku.

Brisanje društva iz Registra

Članak 338

- (1) Nakon pravomoćnosti odluke o prestanku društva u skraćenom postupku, Sud donosi odluku o brisanju društva iz Registra.
- (2) Zapisnik o brisanju društva iz Registra sadrži imena i adrese dioničara koji su se obvezali da će osobno odgovarati za obveze društva koje se briše iz Registra.

GLAVA 4: DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

ODJELJAK 1: OSNIVANJE DRUŠTVA

Definicija

Članak 339

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću je društvo čiji se osnovni kapital sastoji od osnovnih uloga članova. Vrijednost pojedinačnog osnovnog uloga svakog člana može biti različita.

- (2) Udio u društvu člana određuje se na osnovi uloga koji je uložio u odnosu na osnovni kapital. Pri osnivanju društva članovi mogu uložiti samo jedan ulog i mogu imati samo jedan udio u društvu.
- (3) Vrijednosni papiri se ne mogu izdavati za udio u društvu.

Odgovornost članova

Članak 340

Članovi društva s ograničenom odgovornošću ne odgovaraju za obveze društva, izuzev u slučajevima određenim člankom 7 ovog zakona.

Osnivači

Članak 341

- (1) Društvo može osnovati jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, koje osnivanjem društva postaju članovi.
- (2) Društvo može imati najviše pedeset (50) članova.
- (3) Društvo može imati više od pedeset (50) članova, ako to odobri Vlada.

Osnivački akt

Članak 342

- (1) Društvo se smatra osnovanim usvajanjem osnivačkog akta, koji mora biti ovjeren i potpisan od svih članova.
- (2) Ukoliko osnivački akt zaključi opunomoćenik u ime člana, ovjerena preslika punomoći se prilaže uz osnivački akt. Punomoć nije potrebna, ukoliko ta osoba ima zakonsko pravo da zaključi osnivački akt u ime člana.
- (3) Osnivački akt mora sadržavati:
 1. ime i adresu, ili naziv i sjedište svakog člana,
 2. naziv, sjedište i djelatnost društva,
 3. iznos osnovnog kapitala i iznose pojedinačnih osnovnih uloga navedenih posebno za svakog člana,
 4. rok ukoliko se društvo osniva na određeno vrijeme ili, ukoliko to nije slučaj, izjavu da se trajno osniva i
 5. moguće obveze članova prema društvu iznad osnovnog uloga i društva prema članovima.
- (4) Ako se u dio osnovnog kapitala unosi ulog u stvarima i pravima, u osnivačkom aktu navest će se posebno svaki ulog u stvarima i pravima, i iznos udjela umjesto koga je unesen ulog u stvarima i pravima.
- (5) Osnivački akt može sadržati i druge elemente izuzev onih navedenih u ovom članku.

Osnovni kapital i osnovni ulog člana

Članak 343

- (1) Osnovni kapital društva iznosi najmanje 2.000 KM, a najmanji osnovni ulog člana iznosi 100 KM. Najmanji osnovni kapital i najmanji osnovni ulog člana, uplaćuju se prije upisa društva u Registar.
- (2) Osnovni kapital se može sastojati od uloženi novčanih sredstava i uloga u stvarima i pravima. Na ulog u stvarima i pravima primjereno se primjenjuju odredbe članka 153 ovog zakona.
- (3) Ulozi u stvarima i pravima su: pokretne i nepokretne stvari, prava, poduzeća ili dijelovi poduzeća.
- (4) Ulozi u stvarima i pravima predaju se društvu u potpunosti prije podnošenja prijave za upis u Registar. Ukoliko vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dostigne vrijednost njegovog preuzetog osnovnog uloga, član će uplatiti razliku u novcu.
- (5) Osnovni ulogi bit će predani društvu na takav način koji omogućuje upravi da se njima slobodno koristi.
- (6) Novčani ulogi se uplaćuju na račun društva kod banke.

Izvešće o ulogu u stvarima i pravima

Članak 344

- (1) Ukoliko se ulogi za osnivanje društva sastoje i od uloga u stvarima i pravima, članovi sastavljaju i potpisuju izvješće o ulogu u stvarima i pravima, prije podnošenja prijave za upis u Registar.
- (2) U izvješću se navodi vrsta uloga u stvarima i pravima, činjenice kojima se dokazuje da njihova vrijednost nije ispod vrijednosti preuzetog osnovnog uloga, kao i teret na imovini ukoliko ga ima.
- (3) U slučaju da se poduzeće ulaže u društvo, uz izvješće se prilaže periodični obračun i izvješće o poslovanju tijekom dvije prethodne godine.
- (4) Ukoliko je ukupna vrijednost preuzetog udjela koji se unosi u vidu uloga u stvarima i pravima, iznad 100.000 KM, članovi koji unose ulog u stvarima i pravima, izvršit će procjenu istih o svom trošku od strane ovlaštenog revizora. Izvješće revizora predstavlja sastavni dio izvješća.

Osnivački troškovi

Članak 345

- (1) Članovi su obvezni osigurati sredstva za osnivanje društva razmjerno svom osnovnom ulogu.

- (2) Ukoliko se članovi tako dogovore, troškovi proizišli osnivanjem društva nadoknađuju se onima koji su ih platili, i jedan ili više članova mogu dobiti naknadu za usluge koje su izvršili u svezi sa osnivanjem.
- (3) Nadoknada iz prethodnog stavka se može isplatiti jedino iz dobiti društva. Članovi se također mogu dogovoriti, da takve isplate imaju prednost nad drugim tražbinama vezanim za podjelu dobiti između članova.

Prijava za upis u Registar

Članak 346

- (1) Uprava podnosi prijavu za upis društva u Registar. Prijava sadrži sljedeće:
1. osnivački akt,
 2. popis članova i visinu njihovih uloga,
 3. izvješće o unosu uloga u stvarima i pravima,
 4. potvrdu banke o polaganju novčanih uloga i
 5. izvješće ovlaštenog revizora o vrijednosti uloga u stvarima i pravima, iz članka 344 ovog zakona.
- (2) Uprava u roku od osam (8) dana obavješćuje Sud o izmjenama, ukoliko ih ima, u podacima sadržanim u izvješću ili priložima navedenim u prethodnom stavku.
- (3) Sud ne će izvršiti upis ukoliko revizor utvrdi da je izvješće iz članka 342 ovog zakona netočno, nekompletno ili u suprotnosti sa zakonom ili ukoliko revizor izjavi ili Sud smatra da je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno ispod osnivačkog uloga za koji su stvari i prava uneseni.

Odgovornost članova i uprave prilikom osnivanja

Članak 347

- (1) Članovi i uprava su solidarno odgovorni društvu za bilo koju štetu nastalu uslijed njihovog neispunjavanja standarda o ponašanju iz članka 53 ovog zakona, vezanog za nedostavljanje ili neuredno dostavljanje uloga u vidu stvari i prava, za pretjerano visoku procjenu vrijednosti tih uloga ili uslijed bilo koje druge radnje u postupku osnivanja koja je štetna za društvo.
- (2) Društvo ne može isključiti odgovornost navedenu u prethodnom stavku, niti može umanjiti tu odgovornost, ukoliko je zbog odgovornosti prema trećim osobama, potrebna puna nadoknada.
- (3) Tužba za naknadu štete zbog radnji navedenih u stavku 1 ovog članka, može se podnijeti u roku od tri (3) godine od dana upisa društva u Registar.
- (4) Odgovornost iz stavka 1 ovog članka, primjenjivat će se također na osobe u čije ime su članovi i uprava djelovali.

ODJELJAK 2: ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA I DRUŠTVA

Udio u društvu i njegovi dijelovi

Članak 348

- (1) Udio u društvu može imati jedna ili više osoba. Ukoliko udjeli pripadaju većem broju osoba, one će zajednički ostvarivati prava i biti odgovorne za obveze društva do visine njihovog udjela u društvu.
- (2) Članovi koji imaju jedan udio u društvu, mogu se sporazumjeti da imaju jednake ili različite dijelove udjela.
- (3) Pravne radnje društva protiv imatelja dijelova istog udjela u društvu i koje se odnose na taj udio, imaju pravni učinak prema svim imateljima tog udjela, i u slučaju da je tužba podnesena samo protiv jednog imatelja.
- (4) Imatelji dijelova istog udjela u društvu, mogu ostvarivati svoja prava i obveze preko zajedničkog opunomoćenika.
- (5) Društvo može izdati članu potvrdu o udjelu, koja sadrži visinu udjela u društvu. Takva potvrda nije vrijednosni papir.

Prijenos udjela u društvu

Članak 349

- (1) Udjeli u društvu se mogu prenositi i nasljeđivati.
- (2) Ukoliko član stekne jedan ili više udjela u društvu uz svoj udio, takvi udjeli zadržavaju svoju neovisnost.
- (3) Prijenos udjela u društvu vrši se ugovorom u ovjerenj formi.
- (4) Ukoliko nije drugačije određeno osnivačkim aktom, članovi imaju pravo preče kupovine udjela u društvu u odnosu na druge osobe.
- (5) Član koji namjerava prodati svoj udio prvo će pismeno ponuditi udio drugim članovima, navodeći uvjete prodaje i ostavljajući ostalim članovima rok od petnaest (15) dana od dana prijama obavijesti da se očituje pismeno o ponudi. Osnivački aktom može se odrediti, da član ponuđač prvo mora pribaviti obvezujuću ponudu za kupovinu od potencijalnog kupca.
- (6) Ako nitko od članova u pismenoj formi preko uprave društva, ne prihvati ponudu za kupovinu ili izjavi interes a posao ne bude zaključen, u roku od petnaest (15) dana, član može svoj udio prodati trećim osobama pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz prethodnog stavka.
- (7) Ukoliko više članova prihvate ponudu da kupe udio u društvu, oni postaju zajednički imatelji tog udjela.
- (8) Osnivačkim aktom se može propisati, da se prijenos udjela u društvu osobama koje nisu članovi, uvjetuje suglasnošću većine ili svih članova, a može se propisati postupak i uvjeti za davanje suglasnosti. Ovaj stavak se ne odnosi na prijenos darom ili nasljeđem.

- (9) Ukoliko nijedan od članova nije voljan da kupi udio i članovi ne daju pristanak za prodaju osobi koja nije član, član koji želi prodati udio, može istupiti iz društva.

Položaj prenositelja i vlasnika udjela u društvu

Članak 350

- (1) Vlasnik udjela u društvu mora obavijestiti upravu da je prijenos udjela izvršen i da dostavi dokaze o tome.
- (2) Vlasnik stječe sva prava i obveze koje je imao prenositelj udjela u društvu u odnosu na prenositeljev pravni odnos prema društvu. Bez obzira na prethodno, ukoliko nije drugačije određeno u osnivačkom aktu, prenositelj ostaje solidarno odgovoran s vlasnikom prema društvu, za obveze koje proizlaze iz vlasništva udjela i koje su dospjele prije obavještenja vlasnika o prijenosu udjela u društvu.

Prijenos dijela udjela u društvu

Članak 351

- (1) Član može pravnim poslom prenijeti dio svoga udjela, tako da taj dio postaje novi i neovisni udio u društvu.
- (2) Vrijednost preostalog dijela udjela u društvu i vrijednost novog udjela ne mogu biti manji od vrijednosti utvrđene u članku 343 ovog zakona.
- (3) Prijenos dijela udjela podliježe odgovarajućoj primjeni članka 349 ovog zakona.
- (4) Podjela udjela nije dopuštena, izuzev u slučaju prijenosa pravnim poslom ili nasljedstva, a može biti u potpunosti zabranjena osnivačkim aktom.

Način uplate osnovnog uloga društvu

Članak 352

- (1) Način uplate osnovnih uloga određuje se osnivačkim aktom. Ukoliko se ne odredi drugačije, svi članovi su obvezni uplatiti odgovarajuće dijelove osnovnog uloga sukladno članku 343 ovog zakona.
- (2) Član ne može biti oslobođen uplate osnovnog uloga, niti može umanjiti tu uplatu za iznos tražbine koju ima prema društvu.
- (3) U slučaju smanjenja osnovnog kapitala društva, članovi mogu biti oslobođeni uplate svog dijela osnovnog uloga u iznosu koji ne prelazi odgovarajuće smanjenje u osnovnom kapitalu.

Kamata na nepravodobne uplate

Članak 353

Član koji ne uplati ili ne uplati u roku određenom u osnivačkom aktu, zahtijevani iznos na ime osnovnog uloga, u obvezi je da plati kamatu na iznos u zakašnjenju.

Isključivanje nesavjesnog člana

Članak 354

- (1) Članu koji je u zakašnjenju s uplatom osnovnog uloga ili njegovog dijela, uputit će se pismena obavijest da ispuni svoju obvezu u roku koji ne može biti kraći od trideset (30) dana, a u suprotnom da će biti isključen iz društva.
- (2) Ukoliko član ne ispuni svoju obvezu u ovom roku, njegov cjelokupan udio u društvu kao i ranije djelomične uplate, prelaze u vlasništvo društva, o čemu će član biti obaviješten.
- (3) Prethodne odredbe, a ni kasnije uplate iznosa u zakašnjenju, ne isključuju pravo društva da zahtjeva naknadu štete od člana, a koja proistječe iz nepravodobne uplate osnivačkog uloga.

Prethodnici kao jamci za neizvršenje

Članak 355

- (1) Svi prethodnici isključenog člana koji su imali interes u njegovom udjelu u društvu, solidarno odgovaraju društvu za uplatu neisplaćenog osnovnog uloga na način naveden u sljedećim stavcima.
- (2) Uplata će se prvo zahtijevati od prvog prethodnika člana. Ukoliko on ne izvrši uplatu u roku od trideset (30) dana od dana zahtjeva za uplatu, uplata se može tražiti od njegovog prethodnika na isti način i tako dalje od ostalih prethodnika, u obrnutom smjeru od njihovog vlasništva.
- (3) Uplatom iznosa koji je u zakašnjenju, prethodnik stječe udio u društvu isključenog člana i može tražiti naknadu štete od isključenog člana i od bilo kojeg drugog prethodnika, koji se nalazi između njega i isključenog člana, a koji nisu uplatili dugovani iznos osnovnog uloga.

Prodaja udjela putem dražbe

Članak 356

Ukoliko se iznos u zakašnjenju ne može naplatiti od prethodnika člana, društvo može prodati udio isključenog člana putem javne dražbe. Bilo koji drugi način prodaje mora imati suglasnost isključenog člana.

Obveze ostalih članova za plaćanje

Članak 357

Ukoliko osnivački ulog ne uplate oni koji su bili u obvezi da to učine ili se to ne izvrši prodajom udjela isključenog člana, ulog će platiti ostali članovi razmjerno svom udjelu. Ukoliko je naplata od nekih članova nije moguća, obveze preostalih članova se razmjerno tome povećavaju.

Nemogućnost izmjene sporazumom

Članak 358

Društvo ne smije osnivačkim aktom, niti bilo kakvom odlukom ili drugim aktom, osloboditi člana obveza navedenih u člancima od 354 do 357 ovog zakona.

Naknadne uplate

Članak 359

- (1) Osnivačkim aktom se može odrediti obveza članova da uplate društvu nakon njegovog osnivanja, dodatne novčane iznose pored osnovnog uloga. Osnivačkim aktom se može utvrditi određeni iznos ili ograničiti naknadne uplate ili se može odrediti da će se iznosi i uvjeti plaćanja bilo kojih naknadnih uplata utvrditi jednoglasnim sporazumom članova. Naknadne uplate vršit će se razmjerno postojećim iznosima udjela članova.
- (2) Osnivačkim aktom se može odrediti da se naknadne uplate izvrše i prije pune uplate osnivačkog uloga.
- (3) Naknadne uplate ne će povećavati osnovni kapital, osnovni ulog ili udio u društvu.

Neizvršenje naknadnih uplata

Članak 360

Ukoliko osnivačkim aktom nije drugačije određeno, na neizvršenje naknadnih uplata primjenjuju se odgovarajuće odredbe članka od 353 do 357 ovog zakona.

Odgovornost društva prema članovima

Članak 361

- (1) Osnivačkim aktom se može odrediti da društvo ima obvezu da izvrši, dopusti ili oslobodi nešto u korist jednog ili više članova.
- (2) Obveze društva navedene u prethodnom stavku ne mogu biti u suprotnosti s člancima od 354 do 357 i člankom 363 ovog zakona.

Raspodjela neto dobiti

Članak 362

- (1) Članovi imaju pravo dijeliti dobit prikazanu u godišnjem završnom računu, ukoliko se osnivačkim aktom društva ne odredi drugačije.

- (2) Dobit se dijeli razmjerno iznosu udjela u društvu, ukoliko se osnivačkim aktom društva ne odredi drugačije.

Očuvanje osnovnog kapitala

Članak 363

- (1) Aktiva društva koja je potrebna za očuvanje osnovnog kapitala se ne će isplaćivati članovima.
- (2) Bilo koje naknadne uplate koje su izvršili članovi, a koje ne služe za pokrivanje osnovnog kapitala u slučaju gubitaka, mogu biti vraćene članovima. Takve uplate se ne mogu vratiti prije isteka roka od tri (3) mjeseca od dana kada je odluka o povratu objavljena na propisani način. Ukoliko se povrat naknadnih uplata izvrši prije pune uplate osnovnog uloga, takav povrat naknadnih uplata je ništav.

Povrat nepropisnih isplata

Članak 364

- (1) Isplate izvršene suprotno odredbama članka 363 stavak 1 ovog zakona, bit će vraćene društvu.
- (2) Ukoliko je član primio isplatu u dobroj vjeri, povrat se može tražiti samo kada je to potrebno za podmirenje obveza prema vjerovnicima društva.
- (3) Ukoliko se povrat isplate ne može osigurati od člana, ostali članovi solidarno odgovaraju za iznos koji se treba povratiti razmjerno svom udjelu, a radi podmirenja obveza društva prema vjerovnicima. Iznosi koji se ne mogu povratiti od pojedinačnog člana se dijele između ostalih članova razmjerno njihovom udjelu u društvu. Ukoliko su članovi uprave izvršili isplatu u suprotnosti sa standardima ponašanja iz članka 53 ovog zakona, odgovaraju solidarno za povrat, kao da su članovi s najvećim udjelom.

Povrat dobiti

Članak 365

Članovi nisu u obvezi, pod bilo kojim okolnostima, da vrše povrat iznosa primljenog u dobroj vjeri kao dio dobiti, izuzev u slučaju navedenom u članku 364 stavak 1 ovog zakona.

Zajmovi društvu umjesto kapitala

Članak 366

- (1) Član koji je dao zajam društvu u vrijeme kada bi članovi kao dobri gospodarstvenici morali izvršiti dodatnu uplatu kapitala umjesto zajma, nema pravo na povrat zajma u postupku stečaja ili prisilnog poravnanja. Takav zajam će se smatrati dijelom kapitala društva u stečaju ili u prisilnom poravnanju.

- (2) Treća osoba koja je dala zajam, zajamčen u cijelosti ili dijelom od strane člana, u vrijeme kada bi članovi kao dobri gospodarstvenici morali izvršiti dodatnu uplatu kapitala umjesto zajma, može u slučaju stečaja ili prisilnog poravnjanja, tražiti isplatu samo viška ukoliko postoji, iznad iznosa koji je jamčio član.
- (3) Odredbe ovog članka se također primjenjuju na ostale kredite dane od strane člana ili treće osobe, a koji imaju ekonomsku snagu zajma.

Isplata zajma prije stečaja

Članak 367

- (1) Ukoliko u slučajevima navedenim u članku 366 ovog zakona, društvo vrati i zajam u razdoblju od dvanaest (12) mjeseci koji prethode početku stečajnog postupka, član koji je dao ili jamčio zajam, oštećenje će društvo za vraćeni iznos zajma, do iznosa koji je dao ili jamčio.
- (2) Odredbe prethodnog stavka se također primjenjuju na sve dane kredite koji imaju ekonomski efekt zajma.

Stjecanje vlastitog udjela od strane društva

Članak 368

- (1) Društvo ne smije stjecati niti uzimati u zalog vlastite udjele koji nisu u potpunosti uplaćeni.
- (2) Društvo može stjecati uplaćene udjele samo u slučaju gdje je stjecanje plaćeno iz sredstava iznad iznosa osnovnog kapitala. Društvo može takve udjele primiti u zalog samo ukoliko vrijednost imovine društva koja prelazi vrijednost osnovnog kapitala, prelazi i:
 1. iznos tražbine osigurane zalogom i
 2. ukupan iznos udjela uzetih u zalog.
- (3) Društvo ne može steći cjelokupan udio u društvu.

Istupanje ili isključenje članova

Članak 369

- (1) Osnivački akt može predvidjeti da član može istupiti ili se isključiti iz društva, i može utvrditi uvjete, postupke i posljedice istupanja ili isključenja.
- (2) Pored odredbe iz prethodnog stavka, član će imati pravo istupiti iz društva podnošenjem zahtjeva Sudu ukoliko postoje opravdani razlozi i posebno, ukoliko mu ostali članovi ili uprava protuzakonito prouzroče štetu, ako ga sprečavaju u korištenju prava koje ima prema ovom zakonu ili osnivačkom aktu ili ukoliko mu skupština ili uprava nepropisno nametnu neodgovarajuće obveze i odgovornosti.
- (3) Pored odredbe iz stavka 1 ovog članka, svaki član ima pravo tužbom tražiti isključenje drugog člana iz društva, ukoliko za to postoje opravdani razlozi i osobito, ukoliko taj

član protuzakonito prouzroči štetu društvu ili drugim članovima, ako se ponaša u suprotnosti s odlukama skupštine, ako ne surađuje u provođenju poslovnih aktivnosti i na taj način ometa normalan rad društva ili korištenje prava drugih članova ili ukoliko značajno ili ponovljeno krši materijalne odredbe osnivačkog akta.

(4) Član se ne može unaprijed odreći prava navedenih u stavcima 2 i 3 ovog članka.

Prestanak udjela nakon istupanja ili isključenja

Članak 370

- (1) Udio člana i sva prava i obveze koje iz toga proistječu prestaju njegovim istupanjem ili isključenjem.
- (2) Preostali članovi će u roku od tri (3) mjeseca nakon istupanja ili isključenja člana, donijeti odluku o smanjenju osnovnog kapitala ili razmjernom povećanju vlastitog udjela, da se osnovni kapital dovede na razinu koja je postojala prije istupanja ili isključenja člana. Ukoliko preostali članovi ne poduzmu jednu od ove dvije mjere u danom roku, smatrat će se da su suglasni da se osnovni kapital umanju i uprava će biti obvezna da poduzme mjere sukladno članku 387 ovog zakona.
- (3) Član koji istupa iz društva, ima pravo na povrat tržišne vrijednosti svog udjela u trenutku istupanja. Društvo je dužno isplatiti mu taj iznos u roku od (1) jedne godine od dana povlačenja. Član koji je u društvo unio ulog u stvarima i pravima, može dobiti tu imovinu nazad kao dio svog udjela, ali ne prije isteka roka od tri (3) mjeseca od dana istupanja.
- (4) Član koji je isključen iz društva ima pravo na povrat tržišne vrijednosti svog udjela u trenutku isključenja. Društvo je dužno isplatiti mu taj iznos u roku od šest (6) godina od dana isključenja. Ukoliko društvo ili članovi zahtijevaju odštetu od isključenog člana, društvo može odložiti povrat vrijednosti udjela isključenog člana, do pravomoćne odluke Suda ili do sporazuma između društva i isključenog člana.

ODJELJAK 3: UPRAVLJANJE DRUŠTVOM

Prava članova

Članak 371

- (1) Prava članova na upravljanje i način vršenja tih prava bit će određeni u osnivačkom aktu, ukoliko zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Ukoliko osnivački akt ne sadrži odredbu o upravljanju ili ne spominje određena pitanja, primjenjivat će se odredbe članaka od 372 do 382 ovog zakona.

Donošenje odluka

Članak 372

Članovi :

1. donose početnu bilancu o osnovnim ulozima,
2. vraćaju naknadne uplate,
3. dijele i zaključuju udjele,

4. imenuju i razrješavaju upravu,
5. ocjenjuju, provjeravaju i kontroliraju rad uprave,
6. imenuju prokuriste i zastupnike društva,
7. sprovode tražbine društva protiv uprave ili članova, za štetu nastalu tijekom osnivanja ili poslovanja društva,
8. zastupaju društvo u sudskom postupku protiv uprave i
9. vrše druge poslove predviđene ovim zakonom ili osnivačkim aktom.

Glasačko pravo

Članak 373

- (1) Članovi imaju jedan glas za svakih punih 100 KM osnovnog uloga. Osnivačkim aktom se može odrediti da neki od članova mogu imati više glasova za svakih punih 100 KM osnovnog uloga ili da se glasačka prava nekih članova ograniče.
- (2) Pravo glasa člana se može ostvarivati preko opunomoćenika ovlaštenog od strane člana.
- (3) Član ne može glasovati ili rabiti glasačko pravo druge osobe ili sudjelovati u raspravi na sjednici skupštine u pitanjima: gdje on ili član njegove obitelji ima interes, kao što je odluka o njegovoj odgovornosti, odluka o poslovima društva u kojima je on ili član njegove obitelji jedna od strana, niti može zastupati društvo u takvim poslovima.
- (4) Društvo ne može rabiti prava koja proizlaze iz vlastitog udjela.

Skupština članova

Članak 374

- (1) Članovi donose odluke na skupštini.
- (2) Članovi mogu odlučiti u pismenoj izjavi koju usvoje svi članovi, da ne pribivaju osobno skupštini. U tom slučaju članovi šalju svoje glasove upravi telefonom, brzojavom ili pomoću sličnog tehničkog uređaja.

Sazivanje skupštine članova

Članak 375

Skupštinu saziva uprava:

1. ukoliko članovi odlučuju o pitanjima iz članka 372 ovog zakona,
2. ukoliko je sazivanje potrebno zbog interesa društva,
3. ukoliko godišnji ili periodični obračun pokazuje gubitak od najmanje polovice (1/2) osnovnog kapitala, i
4. u drugim slučajevima predviđenim zakonom ili osnivačkim aktom.

Postupak sazivanja skupštine članova

Članak 376

- (1) Skupština se saziva obaviješću članova preporučenom pošiljkom, koja sadrži dnevni red, najkasnije sedam (7) dana prije sjednice.

- (2) Ukoliko skupština nije sazvana na propisan način, odluke će biti pravovaljane samo ukoliko ih usvoje svi članovi.

Kvorum i donošenje odluka

Članak 377

- (1) Skupština će imati kvorum ukoliko su nazočni članovi koji imaju većinu glasova kako je propisano u članku 373 ovog zakona.
- (2) Ukoliko zakonom ili osnivačkim aktom nije drugačije određeno, odluke skupštine se smatraju donesenim većinom glasova.
- (3) Obaviješću o sazivanju skupštine se može predvidjeti, da se ukoliko skupština na zasjedanju nema kvorum, skupština ponovno sazove na drugoj sjednici koja će se održati na dan naveden u toj obavijesti i da će odluke donesene na toj sjednici biti pravovaljane bez obzira na broj nazočnih članova. Sljedeća sjednica se može sazvati najranije prvog radnog dana nakon prve sjednice.

Prava manjinskih članova

Članak 378

- (1) Članovi čiji udio iznosi najmanje jednu desetinu (1/10) osnovnog kapitala imaju pravo zahtijevati sazivanje skupštine. U zahtjevu će se navesti pitanje o kome skupština treba da se očituje, kao i razlozi za sazivanje skupštine.
- (2) Članovi koji ispunjavaju uvjete iz prethodnog stavka, mogu tražiti da se određeno pitanje uključi u dnevni red zakazane sjednice skupštine.
- (3) Članovi navedeni u stavku 1 ovog članka, mogu sami sazvati sjednicu ili staviti pitanje na dnevni red ukoliko zahtjev iz prethodnih stavki nije prihvaćen ili ukoliko su osobe kojima zahtjev treba biti upućen nenazočne.
- (4) Na skupštini koja je sazvana sukladno s odredbama ovog članka primjenjuju se opće odredbe ovog odjeljka. Takva skupština također odlučuje da li će troškove sazivanja skupštine ili proširivanja dnevnog reda, snositi društvo ili članovi koji su to zahtijevali.

Pravo na informiranje i uvid

Članak 379

- (1) Uprava će odmah po zahtjevu obavijestiti člana o poslovanju društva i dopustiti njemu ili njegovom opunomoćeniku da pregleda i kopira u radno vrijeme i o vlastitom trošku, knjige i dokumentaciju društva.
- (2) Uprava može odbiti zahtjev za informaciju ili uvid, ukoliko osnovano vjeruje da bi je član upotrijebio u svrhu suprotno interesima društva i time bi napravio znatnu štetu društvu. Član čiji se zahtjev odbije, može se žaliti na odluku uprave članovima.

Odluka Suda na pravo informiranja i uvida

Članak 380

Član kome su uskraćene informacije ili pregled knjiga i dokumentacije, ili čiji je zahtjev odbila uprava, kao i nakon prigovora članovi, može uputiti zahtjev Sudu da donese odluku, da mu se dopusti da dobiva informacije i pregleda knjige i dokumentaciju. Sud će odbiti njegov zahtjev, ukoliko utvrdi da je odluka uprave osnovana.

Nadzorni odbor

Članak 381

Ukoliko osnivački akt predvidi da društvo ima nadzorni odbor, na takav odbor se primjenjuju odgovarajuće odredbe o nadzornom odboru u dioničkom društvu, ukoliko se osnivačkim aktom ne odredi drugačije.

Uprava

Članak 382

- (1) Društvo može imati jednog (ravnatelj) ili više članova uprave, koji će voditi poslove društva i zastupati društvo.
- (2) Osnivačkim aktom se može predvidjeti da se uprava imenuje na određeno vrijeme, a najmanje na dvije (2) godine. Ista osoba može biti ponovno imenovana u upravu.
- (3) Skupština članova može u bilo koje vrijeme opozvati upravu, bez obzira na koje je vrijeme imenovana. Ukoliko skupština opozove upravu bez opravdanog razloga, uprava ima pravo na isplatu nadoknada za raskid najmanje u iznosu posljednje mjesečne plaće za najviše šest (6) mjeseci ili za preostali dio mandata.
- (4) Upravu postavlja i razrješava nadzorni odbor ukoliko društvo ima nadzorni odbor.
- (5) Uprava društva može imati više od jednog ravnatelja. Osnivačkim aktom se određuje rade li oni zajedno ili samostalno.
- (6) Ravnatelj može biti bilo koja fizička osoba koja ispunjava uvjete za vršenje dužnosti u upravi dioničkog društva sukladno članku 187 stavak 4 ovog zakona.

ODJELJAK 4: IZMJENE I DOPUNE OSNIVAČKOG AKTA

Donošenje odluka od strane članova

Članak 383

- (1) O amandmanima na osnivački akt odlučuje se na skupštini dvotrećinskom većinom (2/3) glasova svih članova. Osnivačkim aktom mogu se odrediti i drugi uvjeti za donošenje odluka.
- (2) Odluka o izmijeni osnivačkog akta se ovjerava.

- (3) Ukoliko amandman na osnivački akt sadrži proširenje obveza članova prema društvu, s takvom odlukom se moraju suglasiti svi članovi, izuzev u slučaju povećanja osnovnog kapitala.
- (4) Uprava vrši prijavu amandmana na osnivački akt radi upisa u Registar.

Povećanje osnovnog kapitala

Članak 384

- (1) Skupština članova može donijeti odluku da poveća osnovni kapital.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala se može izvršiti kroz ulaganje novca ili uloga u stvarima i pravima (stvarno povećanje) ili reklasifikacijom rezervi ili dobiti društva (nominalno povećanje).
- (3) Nove udjele mogu steći postojeći članovi ili druge osobe. Osnivačkim aktom se može predvidjeti da nove udjele mogu stjecati samo postojeći članovi ili da postojeći članovi imaju preče pravo stjecanja. Ukoliko se osnovni kapital povećao nominalno i takve udjele steknu postojeći članovi, ti udjeli će se stjecati razmjerno udjelima koje ti članovi već imaju.
- (4) Stjecanjem novih udjela članovi stječu nove i neovisne udjele u društvu.
- (5) Povećanje osnovnog kapitala podliježe primjeni odredaba članka 343 ovog zakona.

Ulog u stvarima i pravima

Članak 385

Na povećanje osnovnog kapitala unošenjem uloga u stvarima i pravima, primjenjuju se odgovarajuće odredbe o ulogu u stvarima i pravima pri osnivanju društva.

Novčani ulozi

Članak 386

Udjele povećanog osnovnog kapitala izdanog na ime novčanih uloga mogu kupiti svi postojeći ili novi članovi posebno ili svi članovi zajedno. Stjecanje će biti u formi ovjerene potvrde.

Smanjenje osnovnog kapitala

Članak 387

- (1) Skupština članova može donijeti odluku da smanji osnovni kapital društva.
- (2) Smanjenje će biti pravovaljano jedino ako:
 1. uprava preporučenom poštom, obavijesti sve dioničare i vjerovnike o odluci o smanjenju osnovnog kapitala. Obavijest vjerovnicima mora sadržavati obavijest da mogu uložiti prigovore o smanjenju u pismenom obliku u roku od petnaest (15) dana od prijama takve obavijesti,

2. društvo namiri ili da osiguranje za tražbine vjerovnika koje nisu suglasne sa smanjenjem osnovnog kapitala.
- (3) Smanjenje osnovnog kapitala ne može biti prijavljeno za upis u Registar prije isteka jedne (1) godine od obavijesti iz točke 1 stavka 2 ovog članka i pošto uprava podnese dokaze da je društvo namirilo ili dalo osiguranje za sve tražbine vjerovnika iz točke 2 stavka 2 ovog članka.
- (4) Smanjenje osnovnog kapitala ne smije biti u suprotnosti s odredbama članka 343 ovog zakona.

ODJELJAK 5: LIKVIDACIJA DRUŠTVA

Razlozi za likvidaciju

Članak 388

(1) Nad društvom se sprovodi likvidacija:

1. ukoliko je isteklo vremensko razdoblje na koje je ono osnovano,
2. ukoliko je tako odlučeno najmanje dvotrećinskom (2/3) većinom glasova svih članova, ukoliko osnivačkim aktom nije predviđena veća većina,
3. ukoliko Sud utvrdi da je registracija ništava,
4. uslijed stečaja,
5. kroz pripajanje drugom društvu, spajanjem ili podjelom,
6. ukoliko osnovni kapital padne ispod zakonom propisane razine.

(2) Bilo koji član čiji udio u društvu iznosi najmanje jednu desetinu (1/10) od osnovnog kapitala imat će pravo poduzeti zakonske mjere za prestanak društva ukoliko smatra da se željeni ciljevi društva ne mogu postići na namjeravani način ili ukoliko postoji neki drugi valjan razlog za prestanak.

ODJELJAK 6: OSTALE ODREDBE

Primjena odredbi o dioničkom društvu

Članak 389

Odredbe ovog zakona koje se odnose na dionička društva po pitanju postupka likvidacije, prestanak u skraćenom postupku i poništavanje i osporavanje odluka skupštine primjenjivat će se primjereno na društva s ograničenom odgovornošću.

ODJELJAK 7: JEDNOČLANO DRUŠTVO

Osnivanje

Članak 390

Društvo može imati samo jednog člana i osnivača. Ta osoba kao osnivač usvaja odluku o osnivanju u ovjerenj formi.

Upravljanje društvom

Članak 391

Osnivač ili član jednočlanog društva samostalno odlučuje o svim pitanjima navedenim u članku 372 ovog zakona. Sve odluke se upisuju u glavnu knjigu, koja se ovjerava. Odluke koje nisu upisane u glavnu knjigu, nemaju pravni učinak.

DIO 5: JAVNO PODUZEĆE

Članak 392

Vlada može osnovati dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, za vršenje poslova od javnog interesa, kao javno poduzeće.

DIO 6: INVALIDSKO PODUZEĆE

Članak 393

Društvo s neograničenom odgovornošću, društvo s ograničenom odgovornošću, dioničarsko društvo i komanditno društvo čiji ukupan broj zaposlenih tijekom cijele poslovne godine uključuje najmanje četrdeset posto (40 %) osoba s umanjenom radnom sposobnošću, poslovat će kao invalidsko poduzeće, uz prethodno odobrenje Vlade.

DIO 7: PRIPAJANJE, SPAJANJE, PODJELA I PROMJENA OBLIKA DRUŠTAVA

GLAVA 1: OPĆE

Opće odredbe

Članak 394

Društvo se može pripojiti drugom društvu (pripajanje), spojiti s drugim društvom (spajanje), podijeliti na dva ili više društava (podjela) i promijeniti oblik (promjena oblika društva). Društva sa sjedištem u Distriktu mogu sudjelovati u pripajanju i spajanju s društvima sa sjedištem u Distriktu ili u entitetima Bosne i Hercegovine ili u stranoj zemlji.

GLAVA 2: PRIPAJANJE, SPAJANJE I PODJELA DRUŠTAVA

ODJELJAK 1: PRIPAJANJE, SPAJANJE I PODJELA DIONIČKIH DRUŠTAVA

Definicije

Članak 395

Dioničko društvo se može:

1. pripojiti prijenosom imovine i obveza (pripojeno društvo) drugom dioničkom društvu (društvo sljednik), koje emitira svoje dionice u zamjenu za dionice pripojenog društva.

2. spojiti sa drugim dioničkim društvom prijenosom imovine i obveza (spojena društva) u novo dioničko društvo (društvo sljednik), koje u zamjenu za dionice spojenih društava, emitira svoje dionice.
3. podijeliti na dva ili više novih dioničkih društava (društva sljednici), koja u zamjenu za dionice postojećeg dioničkog društva (društvo prethodnik) emitira svoje dionice.

Pripajanje

Članak 396

Ugovor o pripajanju obvezno sadrži sljedeće:

1. naziv i adresu društava koja se pripajaju,
2. ugovor o prijenosu vlasništva pripojenog društva na društvo sljednika, u zamjenu za dionice koje emitira društvo sljednik,
3. naznaku odnosa po kome se dionice zamjenjuju i, ukoliko je potrebno, iznos novčanih uplata,
4. podatke koji se odnose na prijenos dionica društva sljednika,
5. sva prava sadržana u dionicama ili u udjelu u društvu sljednika, s naznakom početka korištenja tih prava,
6. naznaku kada društvo sljednik počinje zakonsko poslovanje umjesto pripojenih društava,
7. prava koja društvo sljednik daje dioničarima i imateljima ostalih vrijednosnih papira koje glase na pripojeno društvo i
8. detalje svih povlastica, ugovora i drugih sporazuma koji se odnose na članove uprave i nadzornog odbora kao i ostale posebne interese koje oni mogu imati u pripajanju.

Izvešće o pripajanju

Članak 397

- (1) Svaka od uprava društava koja sudjeluje u pripajanju dužna je da sastavi pismeno izvješće s ekonomskim i pravnim obrazloženjem sporazuma o pripajanju, osobito s navedenim odnosom zamjene dionica.
- (2) Izvješće također sadrži kriterije za procjenu vlasništva, koja čine osnovu za određivanje odnosa zamjene.

Revizija pripajanja

Članak 398

- (1) Jedan ili više revizora (revizori pripajanja) izvršit će reviziju ugovora o pripajanju, za svako društvo.
- (2) Uprava svakog društva koje sudjeluje u pripajanju imenovat će revizora za vlastito društvo. Revizija svih društava od strane jednog ili više revizora bit će prihvaćena, ukoliko revizore imenuje Sud na zajednički prijedlog uprava svih društava.

(3) Revizori pripajanja podnose pismeno izvješće o rezultatima revizije. Revizori mogu također izdati i zajedničko izvješće. Izvješće sadrži objašnjenje i obrazloženje za predloženi odnos zamjene dionica ili udjela, uključujući sljedeće elemente:

1. metode primijenjene u određivanju predloženog odnosa zamjene,
2. osnovanost za primijenjene metode,
3. odnosi zamjene koji bi se dobili primjenom drugih metoda i
4. objašnjenje značaja danog svakoj pojedinoj metodi rabljenoj za utvrđivanje vrijednosti, da su se različite metode istodobno primijenile.

(4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na reviziju vrijede i za imenovanje revizora pripajanja i njihove ovlasti i odgovornosti.

Odobrenje pripajanja

Članak 399

- (1) Ugovor o pripajanju stupa na snagu po odobrenju skupština društava koja se pripajaju.
- (2) Odluka skupštine je valjana ako je donesena dvotrećinskom (2/3) većinom osnovnog kapitala društva. Statut može predvidjeti veću potrebnu većinu kao i druge zahtjeve.
- (3) Ukoliko postoji više klasa dionica, za odluku skupštine potrebne su odluke vlasnika svih klasa dionica, donesene dvotrećinskom (2/3) većinom zastupljenih dionica iste klase, ukoliko statutom nije predviđena veća potrebna većina ili drugi uvjet.

Uvid dioničara u isprave

Članak 400

- (1) Dioničari imaju pravo uvida u sve isprave na kojima se zasniva pripajanje, a posebno u:
 1. ugovor o pripajanju,
 2. godišnje obračune i financijska izvješća za tri (3) posljednje godine društava koja se pripajaju,
 3. izvješća uprava društava koja sudjeluju u pripajanju i
 4. revizorska izvješća.
- (2) Dioničarima će biti omogućeno da odmah i bez naknade, imaju uvid u sve isprave navedene u prethodnom stavku i da dobiju sve važne informacije vezane za pripajanje.

Forma sporazuma o pripajanju

Članak 401

Sporazum o pripajanju se zaključuje u pismenoj formi, ovjerenom od strane oba društva.

Povećanje osnovnog kapitala radi izvršenja pripajanja

Članak 402

Ukoliko društvo sljednik poveća osnovni kapital radi izvršenja preuzimanja, na to povećanje osnovnog kapitala se ne će primjenjivati odredbe ovog zakona koje se odnose na:

1. zabranu povećanja osnovnog kapitala do uplate nominalnih dionica,
2. potrebu da se navede koje dionice nisu uplaćene u prijavi za upis odluke o povećanju osnovnog kapitala u Registar,
3. uvjete za upis novih dionica i potrebne elemente za potvrdu o upisu,
4. preče pravo dioničara kod kupovine novih dionica, i
5. uvjet za provođenje revizije kod povećanja osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima i pod drugim okolnostima.

Obavijest o pripajanju

Članak 403

- (1) Uprave društava prijaviti će pripajanje radi upisa u Registar prema svom sjedištu i objavit će obavijest o tome. Uprava društva sljednika je dužna prijaviti pripajanje radi upisa u Registar pripojenog društva.
- (2) Uz prijavu se prilaže:
 1. izjava uprave, da protiv odluke o pripajanju nije pokrenut sudski postupak, ili da je Sud odbio uz zahtjev za poništenje takve odluke,
 2. ugovor o pripajanju,
 3. zapisnik o odlukama o pripajanju,
 4. suglasnost mjerodavnog organa ako je potrebna prema važećim zakonima ili propisima i
 5. posljednji završni računi društava koja se pripajaju.

Upis pripajanja u Registar

Članak 404

- (1) Pripajanje se upisuje u Registar gdje društvo sljednik ima sjedište, samo nakon upisa u Registar sjedišta pripojenog društva.
- (2) Svako pripojeno društvo imenuju svog opunomoćenika za stjecanje dionica i vršenje novčanih ili drugih transakcija za stjecanje dionica. Stjecanje dionica se unosi u Registar tek nakon što je opunomoćenik obavijestio Sud da je primio dionice i novčane iznose.
- (3) S upisom pripajanja u Registar sjedišta društva sljednika, vlasništvo pripojenog društva prelazi na društvo sljednika.
- (4) Pripojena društva prestaju postojati upisom pripajanja u Registar sjedišta društva sljednika. S registracijom pripajanja dioničari pripojenih društava postaju dioničari u društvu sljedniku.
- (5) Na zamjenu dionica pripojenih društava i integraciju dionica primjereno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na zamjenu i spajanje dionica.

Osiguranje vjerovnika

Članak 405

- (1) Vjerovnicima društava koja se pripajaju bit će ponuđeno osiguranje, ukoliko oni podnesu takav zahtjev u roku od šest (6) mjeseci nakon objavljivanja upisa o pripajanju u Registar sjedišta društva čiji su oni vjerovnici.
- (2) Ranije osigurani vjerovnici i vjerovnici koji imaju prvenstvo u naplati u postupku stečaja, ne će imati pravo da dobiju osiguranje tražbine.

Zaštita vlasnika specijalnih prava

Članak 406

Društvo sljednik će dati vlasniku zamjenjivih obveznica i obveznica koje nose dividendu i vlasnicima potvrda posebnih prava vezanih za dividende koje su izdale pripojena društva, ista prava koja su im bila dana od strane pripojenog društva.

Vrijednosti koje utvrđuje društvo sljednik

Članak 407

Vrijednost stavki u završnom računu pripojenog društva unosi se u godišnji obračun društva sljednika kao troškovi kupovine sukladno s računovodstvenim propisima.

Odgovornost uprave i nadzornog odbora za štetu

Članak 408

Uprava i članovi nadzornog odbora pripojenog društva solidarno su odgovorni za štetu izazvanu pripojenom društvu, njegovim dioničarima i vjerovnicima, a koja je izazvana kršenjem standarda ponašanja iz članka 53 ovog zakona.

Ništavost sporazuma o pripajanju

Članak 409

Zahtjev za poništavanje odluka pripojenog društva koje se odnose na pripajanje, može se podnijeti protiv društva sljednika, tek kada je pripajanje upisano u Registar.

Pripajanje kontroliranog društva

Članak 410

- (1) Ukoliko je društvo sljednik vlasnik najmanje devet desetina (9/10) osnovnog kapitala pripojenog društva, suglasnost skupštine društva sljednika za pripajanje tog društva ne će biti potrebna, izuzev u slučaju kada dioničari društva sljednika čije ukupne dionice iznose jednu dvadesetinu (1/20) osnovnog kapitala zahtijevaju sazivanje skupštine radi odlučivanja po pitanju pripajanja. Kada skupština glasuje o pripajanju, dionice društva sljednika koje su u vlasništvu ili se drže u ime pripojenog društva, ili društva koje kontrolira društvo sljednika ili pripojeno društvo, ne će se računati.

- (2) Ukoliko su sve dionice pripojenog društva u vlasništvu društva sljednika, informacije o zamjeni dionica i revizija pripajanja ne će biti potrebni.

Spajanje

Članak 411

- (1) Spajanje dioničkih društava u novoosnovano dioničko društvo, vrši se primjereno odredbama ovog zakona koje vrijede za pripajanje. Novoosnovano društvo smatrat će se kao društvo sljednik.
- (2) Na statut novoosnovanog društva i imenovanje nadzornog odbora, skupštine društava koja se spajaju daju svoju suglasnost.
- (3) Na osnivanje novoosnovanog društva, primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje dioničkog društva.
- (4) Uprave društava koja se spajaju prijavit će novoosnovano društvo za upis u Registar. Registracijom novoosnovanog društva, vlasništvo društava koja se spajaju prelazi na novo društvo.
- (5) Uzajamna prava i obveze prema sporazumima između društava koja se spajaju, definirat će se posebno.
- (6) Upisom u Registar novoosnovanog društva, društva koja su spojena prestaju postojati. Dioničari spojenih društava upisom u Registar postaju dioničari novoosnovanog društva, ali novoosnovano društvo time ne postaje vlasnik vlastitih dionica.
- (7) Uprava novoosnovanog društva prijavljuje sva društva koja se spajaju za upis u Registar. Spajanje se može upisati u Registar samo nakon upisa u Registar novoosnovanog društva.

Podjela

Članak 412

- (1) Odlukom skupštine dioničko društvo se može podijeliti na dva ili više novih dioničkih društava, uz prestanak postojećeg dioničkog društva.
- (2) Na podjelu dioničkog društva primjereno se primjenjuju odredbe ovog zakona o zaštiti dioničara i odredbe o spajanju.
- (3) Dionička društva nastala podjelom odgovaraju solidarno za obveze podijeljenog društva.
- (4) Brisanje podijeljenog društva iz Registra i upis društava nastalih podjelom, vrši se posle razgraničenja sredstava, prava i obveza (diobna bilanca).

ODJELJAK 2: PRIPAJANJE I SPAJANJE OSTALIH DRUŠTAVA

Pravo na pripajanje i spajanje

Članak 413

- (1) Komanditna društva i društva s ograničenom odgovornošću mogu se pripajati i spajati s drugim komanditnim društvima odnosno s društvima s ograničenom odgovornošću, ili međusobno. Komanditna društva i društva s ograničenom odgovornošću se mogu pripajati i spajati i s dioničkim društvima. Pripajanje i spajanje ne oslobađa komplementara u komanditnom društvu od odgovornosti za obveze komanditnog društva, koje su nastale prije pravomoćnosti spajanja ili pripajanja.
- (2) Na pripajanje i spajanje drugih oblika društava, primjereno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog zakona, koje se odnose na pripajanje i spajanje dioničkih društava.

GLAVA 3: PRIJENOS VLASNIŠTVA NA DISTRIKT

Opće

Članak 414

- (1) Dioničko društvo, komanditno društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću može prenijeti svoju cjelokupno vlasništvo na Distrikt ili na društvo koje je u cijelosti u vlasništvu Distrikta, uz suglasnost Vlade i sukladno sa sporazumom odobrenim i potpisanim od objiju strana.
- (2) Na društvo koje prenese vlasništvo sukladno s prethodnim stavkom primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona o pripojenom društvu. Društvo prestaje da postoji upisom prijenosa vlasništva u Registar, i tada njegovo vlasništvo prelazi na društvo sljednika. Naknada za pripojeno vlasništvo raspodjeljuje se razmjerno udjelu ili postotku uloga.

Pravovaljanost sporazuma

Članak 415

- (1) Sporazum kojim društvo preuzima obvezu da prenese vlasništvo sukladno s prethodnim člankom bit će valjan samo ukoliko skupština društva da suglasnost. Odluka skupštine je valjana ukoliko je donesena dvotrećinskom (2/3) većinom osnovnog kapitala društva. Statut ili osnivački akt društva može predvidjeti veću potrebnu većinu.
- (2) Za obavijest dioničara, komanditora ili članova, održavanje sjednice skupštine i prava dioničara, komanditora ili članova, primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona koje se odnose na pripajanje i spajanje dioničkih društava.

GLAVA 4: PROMJENA OBLIKA

ODJELJAK 1: PROMJENA OBLIKA KOMANDITNOG DRUŠTVA U DIONIČKO DRUŠTVO

Uvjeti

Članak 416

- (1) Komanditno društvo može promijeniti oblik u dioničko društvo po odluci skupštine koju usvoje svi komplementari.

- (2) Odlukom se određuje naziv društva, sastav uprave kao i ostale promjene potrebne ili preporučljive radi izvršenja promjene oblika.
- (3) Posljednji završni račun dostavit će se skupštini koja odlučuje o promjeni oblika.

Obavijest o promjeni oblika

Članak 417

Odluka o promjeni oblika se objavljuje. Imena, adrese i matični brojevi članova uprave i članova nadzornog odbora, prijavljuju se, zajedno s odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Isprave kojima se potvrđuju njihova imenovanja, bit će priložene uz prijavu za upis u Registar.

Učinak upisa u Registar

Članak 418

Dioničko društvo nastaje danom upisa promjene oblika u Registar. Komplementari će odgovarati za obveze društva, koje su nastale prije promjene oblika.

ODJELJAK 2: PROMJENA OBLIKA DIONIČKOG DRUŠTVA U DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Uvjeti

Članak 419

- (1) Dioničko društvo s manje od pedeset (50) dioničara, može promijeniti oblik u društvo s ograničenom odgovornošću nakon donošenja odluke skupštine i ispunjavanja svih uvjeta za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću.
- (2) Odluka o promjeni oblika je pravovaljana, ukoliko je prihvate vlasnici najmanje dvije trećine (2/3) osnovnog kapitala. Statutom društva može se propisati i veća potrebna većina kao i drugi uvjeti. Smatrat će se da je dioničar, koji nije bio nazočan niti zastupan, dao svoju suglasnost, ako u roku od tri (3) mjeseca od održavanja sjednice skupštine, ne izjavi pismeni prigovor na promjenu oblika.
- (3) U slučaju društava gdje je promjena oblika izvršena većinskom odlukom, objavljivanje promjene oblika kao točke na dnevnom redu, smatrat će se valjanim, samo ukoliko sadrži izjavu kojom društvo nudi da otkupi udjele stvorene promjenom oblika, za pravedan iznos, od onih dioničara koji se protive promjeni oblika.
- (4) Odlukom se utvrđuje naziv društva i druge promjene, potrebne radi izvršenja promjene oblika.
- (5) Utvrđivanje nominalnog iznosa udjela može odstupati od nominalnog iznosa dionica. Ukoliko je nominalni iznos udjela utvrđen na način različit od utvrđivanja nominalnog iznosa dionica, na takvu odluku moraju dati suglasnost svi dioničari koji zbog ukupnog nominalnog iznosa svojih dionica ne mogu sudjelovati u glasovanju. Suglasnost se ovjerava u Sudu.

Obavijest o promjeni oblika

Članak 420

Odluka o promjeni oblika se objavljuje. Imena, adrese i matični brojevi članova uprave društva s ograničenom odgovornošću prijavljuju se, zajedno s odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Uz prijavu se prilaže popis članova, s njihovim imenima, zanimanjem, adresama i osnivačkim ulogom, potpisanim od strane podnositelja.

Učinak upisa u Registar

Članak 421

Društvo s ograničenom odgovornošću je osnovano danom upisa u Registar. Dionice mijenjaju oblik u udjele u društvu. Prava trećih osoba u odnosu na dionice se ostvaruju kao prava koja pripadaju udjelima.

Prigovori

Članak 422

Dioničari čiji je prigovor na promjenu oblika evidentiran u zapisniku, mogu u roku od dva (2) mjeseca nakon odluke skupštine, zahtijevati da društvo otkupi njihove dionice. Takav prigovor ne će utjecati na valjanost odluke o promjeni oblika.

ODJELJAK 3: PROMJENA OBLIKA DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U DIONIČKO DRUŠTVO

Uvjeti

Članak 423

- (1) Na promjenu oblika društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na amandmane na osnivački akt društva s ograničenom odgovornošću. U slučaju kada je prijenos udjela uvjetovan suglasnošću pojedinačnih članova, valjanost odluke o promjeni oblika, ovisi od suglasnosti tih članova. U slučajevima kada članovi imaju pored uplate osnivačkog uloga i druge obveze prema društvu, valjanost odluke ovisi od suglasnosti tih članova.
- (2) Odlukom o promjeni oblika se određuje naziv društva i druge promjene osnivačkog akta koje su potrebne radi izvršenja promjene oblika. Imena članova koji su glasovali za promjenu oblika bit će navedena u zapisniku.

Osnivačka revizija i odgovornost članova

Članak 424

- (1) Na promjenu oblika se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivačku reviziju dioničkog društva. Članovi koji su glasovali za promjenu oblika smatrat će se osnivačima.
- (2) Izvješće će sadržati opis procesa promjene oblika kao i financijsko stanje društva s ograničenom odgovornošću.

Obavijest o promjeni oblika

Članak 425

Odluka o promjeni oblika se objavljuje. Imena, adrese i matični brojevi članova uprave i članova nadzornog odbora prijavljuju se, zajedno s odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Prijava za upis u Registar sadržat će original ili ovjerene preslike isprava o njihovom imenovanju. Uz prijavu se također prilažu izvješća o reviziji uprave i nadzornog odbora kao i izvješće revizora.

Učinak upisa u Registar

Članak 426

Dioničko društvo se smatra osnovanim upisom promjene oblika u Registar. Udjeli u društvu postaju dionice. Prava trećih osoba u odnosu na udjele ostvaruju se kao prava koja pripadaju dionicama.

Prigovori

Članak 427

- (1) Svi članovi koji su uložili prigovor za promjenu oblika i čije su izjave zabilježene u zapisniku, mogu staviti svoje dionice društvu na raspolaganje. Uprava određuje rok u kome članovi moraju to uraditi, s tim što taj rok ne može biti kraći od tri (3) mjeseca od dana upisa promjene oblika u Registar. Uprava obavješćuje registrirane članove o njihovim pravima i o roku u kome ih moraju iskoristiti.
- (2) Društvo će odmah prodati ponuđene dionice za račun članova, po cijenama važećim na burzi ili javnim nadmetanjem ukoliko se dionice ne kotiraju na burzi.

ODJELJAK 4: PROMJENA OBLIKA KOMANDITNOG DRUŠTVA U DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Uvjeti

Članak 428

- (1) Komanditno društvo s manje od pedeset (50) članova može promijeniti oblik u društvo s ograničenom odgovornošću po odluci skupštine i suglasnošću svih članova.
- (2) Završni račun se podnosi sjednici skupštine na odlučivanje o promjeni oblika. Ukoliko svođenje obračuna s komplementarom zahtijeva bilancu stanja koja nije starija od jednog (1) dana od dana donošenja odluke o promjeni oblika, takva se bilanca stanja podnosi skupštini. U suprotnom, skupština odlučuje na osnovi završnog računa za šest mjeseci koji su prethodili usvajanju odluke o promjeni oblika, sastavljenog sukladno principima obračuna s komplementarom.
- (3) Na obavijest i valjanost promjene oblika primjenjuju se odgovarajuće odredbe članka 415 ovog zakona.

ODJELJAK 5: PROMJENA OBLIKA DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U KOMANDITNO DRUŠTVO

Uvjeti

Članak 429

- (1) Za promjenu oblika društva s ograničenom odgovornošću u komanditno društvo, potrebna je odluka skupštine članova i pristupanje društvu najmanje jednog komplementara. Pristupanje komplementara društvu se ovjerava.
- (2) Izvadak iz računa u kome su imovina i obveze društva utvrđeni vrijednosno na dan obračuna dostavlja se skupštini članova, koja odlučuje o promjeni oblika. Izvadak iz obračuna sastavlja se tako da glasi na nadnevak od kog komplementari dijele dobit i gubitke društva. Ukoliko taj nadnevak prethodi danu donošenja odluke o promjeni oblika, obračun se sastavlja za najviše šestomjesečno razdoblje koje prethodi sjednici. Obračun se prilaže uz zapisnik.

Obavijest o promjeni oblika

Članak 430

Odluka o promjeni oblika bit će objavljena, i imena, adrese i matični brojevi komplementara bit će prijavljeni, zajedno s odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Originali ili ovjerene preslike isprava o njihovom pristupanju društvu se prilažu uz molbu.

Posljedice registriranja

Članak 431

Komanditno društvo je osnovano danom upisa promjene oblika u Registar. Udjeli u društvu postaju uložci. Prava trećih osoba u odnosu na udjele provodit će se kao prava na ulozima. Komplementari su osobno odgovorni vjerovnicima za obveze nastale prije nego što su pristupili društvu.

DIO 8: KAZNE NE ODREDBE

Članak 432

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće koje:
 1. obavlja djelatnost prije upisa u Registar (članak 6 ovog zakona),
 2. ne vodi poslovne knjige ili ne sastavlja završne račune sukladno zakonu i računovodstvenim standardima (članak 31 stavak 1),
 3. ne rasporedi neto dobit u roku od pet (5) godina od dobivanja suglasnosti na knjigovodstvenu izjavu za tu godinu ili u drugom roku predviđenim aktom poduzeća (članak 49 stavak 1),
 4. ne pokriva gubitke sukladno s odredbama članka 49 stavak 2 ovog zakona,
 5. izdaje dionice iste nominalne vrijednosti s različitim brojem prava glasa (članak 142 stavak 2),
 6. prilikom izdavanja dionica, iste prodaje ispod nominalne vrijednosti (članak 151 stavak 1),
 7. oslobodi vlasnike dionica plaćanja obveza navedenih u člancima 151 i 166 ovog zakona,
 8. vrati ulog vlasnicima dionica ili isplati kamatu na ulog (članak 167),
 9. poništi dionice suprotno odredbama članka 178 ovog zakona,

10. poveća osnovni kapital suprotno odredbama članka 249 i 250 ovog zakona,
11. emitira dionice i prijelazne dionice suprotno odredbama članka 257 ovog zakona,
12. utječe na uvjetno povećanje osnovnog kapitala, suprotno odredbama članka 258 ovog zakona,
13. emitira dionice ili prijelazne dionice prije upisa odluke o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala u Registar (članak 263),
14. smanji osnovni kapital suprotno odredbama članka 287 stavak 4 ovog zakona,
15. poništi dionice suprotno odredbama članka 291 ovog zakona,
16. ako se nominalna vrijednost osnovnog kapitala spusti ispod zakonom određene granice, suprotno odredbama članka 293 ovog zakona,
17. isplati članovima sredstva koja su nužna za očuvanje osnovnog kapitala (članak 363 stavak 1).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se odgovorna osoba u poduzeću koje učini prekršaj naveden u stavku 1 ovog članka.

Članak 433

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće ako:

1. ne dostavi Registru godišnji obračun pregledan od revizora, u roku određenom u članku 51 stavak 3 ovog zakona,
2. u strukturi osnovnog kapitala, dionice bez prava glasa čine više od polovice osnovnog kapitala (članak 142 stavak 1),
3. nakon druge obavijesti ne oduzme neplaćene dionice vlasniku dionica koji je u zakašnjenju s isplatom dionica (članak 165 stavak 2),
4. upiše svoje dionice (članak 169 stavak 1),
5. pribavi dionice suprotno odredbama članka 169 stavak 2 ovog zakona,
6. isplati privremenu dividendu suprotno odredbama članka 171 stavak 2 ovog zakona,
7. formira upravu poduzeća suprotno odredbama članka 187 stavak 4 ovog zakona,
8. naknadu i plaće članova uprave odredi suprotno odredbama članka 194 ovog zakona,
9. odobri zajam suprotno odredbama članka 196 ovog zakona,
10. ne osnuje nadzorni odbor kada se po zakonu zahtijeva postojanje takvog odbora (članak 202 stavak 2),
11. je sastav uprave ili nadzornog odbora u suprotnosti s odredbama članka 195 i 204 ovog zakona,
12. poveća osnovni kapital suprotno odredbama članka 273 ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se odgovorna osoba u poduzeću koje počini prekršaj naveden u stavku 1 ovog članka.

Članak 434

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće koje:

1. prilikom obavljanja svojih poslova ne rabi naziv koji je upisan u Registar (članak 13),

2. ne dostavi godišnji obračun ili druge podatke Sudu u određenom roku (članak 51 stavci 1 i 2),
3. ne upiše registrirane dionice u knjigu dioničara (članak 174 stavak 1),
4. ne dostavi podatke za upis u Registar koji se zahtijevaju odredbama ovog zakona (članci 18 i 19),
5. ne dostavi Registru podatke navedene u članku 210 ovog zakona,
6. ne dostavi ovjerenu presliku zapisnika i priloge u roku od tri (3) dana od sjednice skupštine (članak 233 stavak 3),
7. ne dostavi Sudu u roku od 30 dana od dana izdavanja dionica izvješće o uvjetno povećanom kapitalu sukladno članku 267 ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se odgovorna osoba u poduzeću koja počinu prekršaj naveden u stavku 1 ovog članka.

Članak 435

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj komplementar(i) u društvu ako:

1. ne prijavi(e) ponovno osnivanje ili prestanak rada društva zbog upisa u Registar (članak 98),
2. prijava za upis u Registar ne sadrži podatke navedene u članku 157.

Članak 436

Novčanom kaznom u iznosu od 300 do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj likvidator koji:

1. potpiše isprave suprotno odredbama članka 110 ovog zakona,
2. ne pripremi početne i završne likvidacijske obračune (članak 111),
3. ne raspodjeli preostala sredstva između članova, sukladno odredbama članka 112 ovog zakona,
4. nakon likvidacije ne prijavi brisanje društva iz Registra (članak 115 stavak 1).

Članak 437

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj osoba koja je ovlaštena da dostavi obavijest o upisu u Registar u određenom roku a koja postupi suprotno tome (članci 18 i 19).

Članak 438

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik koji u roku određenom u članku 58 stavak 3 ovog zakona, ne obavijesti vjerovnike o namjeri prestanka obavljanja poslovne djelatnosti.

DIO 9: PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 439

- (1) Poduzeća sa sjedištem u Distriktu, izuzev poduzeća koja se privatiziraju, dužna su oblik, naziv, osnovni kapital, osnivački akt ili statut uskladiti sa odredbama ovog zakona i podnijeti prijavu za upis u Registar najkasnije do 31. 12. 2002. godine.

- (2) Poduzeća koja se privatiziraju, nisu dužna do zaključenja ugovora o privatiziranju da usklade sa ovim zakonom, oblik, naziv, osnovni kapital, osnivački akt ili statut.
- (3) Ured za privatizaciju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dostavit će Sudu listu s nazivima poduzeća koja se privatiziraju, najkasnije do 31. 12. 2002. godine.

Članak 440

- (1) Nad postojećim poduzećima koja ne postupe sukladno članku 439 ovog zakona provest će se postupak likvidacije i bit će brisana iz Registra. Likvidaciju će provesti Sud po službenoj dužnosti, na trošak poduzeća, odnosno članova.
- (2) Postupci likvidacije pokrenuti sukladno stavku 1 ovog članka protiv poduzeća koja se privatiziraju, obustavljaju se.

Članak 441

Vlasnici poduzeća u privatnom vlasništvu, koja ne postupe sukladno članku 439 ovog zakona, odgovaraju za obveze vjerovnicima, kao članovi društva s neograničenom odgovornošću.

Članak 442

Predstavništva stranih poduzeća dužna su usuglasiti svoju organizaciju sukladno odredbama ovog zakona do 31. 12. 2002. godine.

Članak 443

Odredbe ovog zakona koje se odnose na dionice, primjereno se primjenjuju i na dionice u nematerijalnom obliku, do donošenja posebnog zakona.

Članak 444

Na dan stupanja na snagu ovog zakona, Zakon o poduzećima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/98) i Zakon o trgovačkim društvima (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 23/99) prestaju se primjenjivati na teritoriju Distrikta.